

**LİSANSÜSTÜ PROGRAMLARDA KEMAN VE VİYOLA
EĞİTİMİ VEREN ÖĞRETİM ELEMANLARININ ÇALGI
PEDAGOJİSİ DERS İÇERİĞİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

Çağlar BAYKAL

Yüksek Lisans Tezi

Danışman: Doç. Dr. Uğur TÜRKMEN

Haziran, 2012

Afyonkarahisar

T.C.
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİK ANASANAT DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

**LİSANSÜSTÜ PROGRAMLARDA KEMAN VE VİYOLA
EĞİTİMİ VEREN ÖĞRETİM ELEMANLARININ ÇALGI
PEDAGOJİSİ DERS İÇERİĞİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

Hazırlayan
Çağlar BAYKAL

Danışman
Doç. Dr. Uğur TÜRKMEN

AFYONKARAHİSAR 2012

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “Lisansüstü Programlarda Keman ve Viyola Eğitimi Veren Öğretim Elemanlarının Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğine İlişkin Görüşleri” adlı çalışmanın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin Kaynakça’ da gösterilen eserlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanmış olduğumu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

13.05.2012

Çağlar BAYKAL

TEZ JÜRİSİ KARARI VE ENSTİTÜ ONAYI

JÜRİ ÜYELERİ

İmza

Tez Danışmanı :Doç. Dr. Uğur TÜRKMEN
Jüri Üyeleri : Doç. Dr. Gürbüz OCAK
:Yrd. Doç. Dr. Sevgi TAŞ

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Anasanat Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Çağlar BAYKAL'ın “**Lisansüstü Programlarda Keman ve Viyola Eğitimi Veren Öğretim Elemanlarının Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğine İlişkin Görüşleri**” başlıklı tezini değerlendirmek üzere 11.06.2012 günü saat 13:00’da lisansüstü Eğitim ve Öğretim Sınav Yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca yukarıda isim ve imzaları bulunan jüri üyeleri tarafından değerlendirilerek kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Mehmet KARAKAŞ

MÜDÜR

ÖZET

LİSANSÜSTÜ PROGRAMLARDA KEMAN VE VİYOLA EĞİTİMİ VEREN ÖĞRETİM ELEMANLARININ ÇALGI PEDAGOJİSİ DERS İÇERİĞİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Çağlar BAYKAL

AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİK ANASANAT DALI

Mayıs 2012

Danışman: Doç. Dr. Uğur TÜRKMEN

Araştırmanın problemi; Lisansüstü programlarda keman ve viyola eğitimi veren öğretim elemanlarının Çalgı Pedagojisi ders içeriğine ilişkin görüşleri nelerdir?

Araştırmanın amacı, lisansüstü programlarda keman ve viyola eğitimi veren öğretim elemanlarının Çalgı Pedagojisi ders içeriğine ilişkin görüşlerini belirleyerek genel bir sonuç elde etmektir.

Araştırmanın evrenini, Türkiye’deki müzik kurumlarının lisansüstü programlarında keman ve viyola eğitimi veren öğretim elemanları oluşturmaktadır. Örneklemi ise, ulaşılabilen keman ve viyola öğretim elemanları oluşturmaktadır.

Araştırmadaki nitel veriler kaynak tarama yöntemiyle, nicel veriler de anket tekniğiyle toplanmıştır. Anket sonucunda ulaşılan verilerin çözümlenmesinde belirleyici istatistik olan aritmetik ortalama değerlerinden yararlanılmış, ki kare ve korelasyon analizi kullanılmıştır.

Araştırma bulguları sonucunda keman ve viyola öğretim elemanlarının görüş benzerlikleri ve farklılıkları yer almaktadır. Araştırmanın problemlerine yönelik öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Çalgı Pedagojisi, Keman ve Viyola Eğitimi.

ABSTRACT

THE VIEWS OF THE GRADUATE SCHOOL VIOLA AND VIOLIN INSTRUCTORS RELATED TO INSTRUMENT PEDAGOGY CURRICULUM

Çağlar BAYKAL

**AFYON KOCATEPE UNIVERSITY
THE INSTITUTE OF SOCIAL SCIENCES
DEPARTMENT OF MUSIC**

May 2012

Advisor: Assoc. Prof. Dr. Uğur TÜRKMEN

The study investigates the views of the viola and violin instructors at graduate schools related to the Curriculum of Instrumental Pedagogy.

The aim of the study is to determine the opinions of the viola and violin the instructors at graduate schools related to the Curriculum of Instrumental Pedagogy and obtain a general result.

The universal of the study is the viola and violin instructors at graduate schools in Turkey. The samples are the viola and violin instructors who can be reached.

The qualitative data in the study was collected by resource scanning method, and the quantitative data is collected through the survey. In the analysis of the results obtained through the survey, the arithmetic mean values were statistically used; q-square and correlation analysis were also utilized.

According to the results, viola and violin instructors' views show some similarities and differences. The suggestions for the research problem have been presented.

Keywords: Education, Instrumental Pedagogy, Violin and Viola Education.

ÖNSÖZ

Araştırma sürecinde yardımlarını esirgemeyen öğretmenim ve tez danışmanım Sayın Doç. Dr. Uğur TÜRKMEN' e, istatistiksel tekniklerin uygulamasında yardımcı olan Sayın Yrd. Doç. Dr. Metin BAŞ' a, araştırma için uygulanan ankete cevap veren değerli öğretim elemanlarına, araştırma sürecinde yardımcı olan Sayın Uzm. Alper ER' e, Sayın Gözde BAYKARA' ya, maddi ve manevi desteklerini esirgemeyen aileme çok teşekkür ederim.

Çağlar BAYKAL

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
YEMİN METNİ.....	ii
TEZ JÜRİSİ KARARI VE ENSTİTÜ ONAYI.....	iii
ÖZET.....	iv
ABSTRACT.....	v
ÖNSÖZ.....	vi
İÇİNDEKİLER.....	vii
TABLolar LİSTESİ.....	xi
KISALTMALAR DİZİNİ.....	xvi
EKLER DİZİNİ.....	xvii
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM ÇALGI PEDAGOJİSİ

1. İNSAN VE SANAT.....	2
1.1. SANAT EĞİTİMİ.....	4
2. MÜZİK EĞİTİMİ.....	5
3. ÇALGI EĞİTİMİ.....	6
3.1. KEMAN EĞİTİMİ.....	7
3.2. VİYOLA EĞİTİMİ.....	8
4. PROGRAM GELİŞTİRME.....	8
4.1. EĞİTİM PROGRAMININ TEMEL ÖĞELERİ.....	8
4.1.1. Amaç/Hedef (Öğrenci Kazanımları).....	8
4.1.1.1. Çalgı Pedagojisi Öğretim Programının Amacı/Hedefi (Öğrenci Kazanımları).....	9
4.1.2. İçerik/Konu (Muhteva).....	10
4.1.2.1. İçerik Düzenleme / Programlama Yaklaşımları (Stratejileri – Modelleri).....	12

4.1.2.2. Hedef – İçerik Çizelgesi (Belirtke Tablosu).....	13
4.1.2.3. Ünite Analizi.....	14
4.1.2.4. Çalgı Pedagojisi Öğretim Programında İçerik.....	14
4.1.3. Öğrenme-Öğretme Süreci/Etkinlikleri (Eğitim Durumları).....	14
4.1.4. Değerlendirme (Sınama Durumları).....	14
5. ÖĞRETİM YÖNTEM VE TEKNİKLERİ.....	15
5.1. ÖĞRETİM İLKELERİ.....	15
5.2. ÖĞRETİM STRATEJİLERİ.....	16
5.2.1. Sunuş Yoluyla Öğretme Yaklaşımı.....	16
5.2.2. Buluş Yoluyla Öğretme Yaklaşımı.....	17
5.2.3. Araştırma ve İnceleme Yoluyla Öğretme Yaklaşımı.....	18
5.3. ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ.....	18
5.3.1. Anlatma Yöntemi.....	19
5.3.2. Tartışma Yöntemi.....	19
5.3.3. Örnek Olay Yöntemi.....	20
5.3.4. Gösterip Yaptırma Yöntemi.....	20
5.3.5. Problem Çözme Yöntemi.....	20
5.3.6. Rol Oynama Yöntemi.....	21
5.3.7. Bireysel Çalışma Yöntemi.....	21
5.3.8. Proje Yöntemi.....	22
5.4. ÖĞRETİM TEKNİKLERİ.....	22
5.5. ÇALGI PEDAGOJİSİ ÖĞRETİM YÖNTEM VE TEKNİKLERİ.....	23
6. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	23
6.1. ÇALGI PEDAGOJİSİNDE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	24
7. PROBLEM VE ALT PROBLEMLER.....	25
8. ARAŞTIRMANIN AMACI.....	26
9. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ.....	26
10. ARAŞTIRMANIN SAYILTILARI.....	26
11. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI.....	26

İKİNCİ BÖLÜM YÖNTEM

1. ARAŞTIRMANIN MODELİ.....	28
2. EVREN VE ÖRNEKLEM.....	28
3. VERİ TOPLAMA YÖNTEMLERİ.....	31
4. VERİLERİN ÇÖZÜMLENMESİ.....	31

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM BULGULAR VE YORUM

1. BİRİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR.....	34
2. İKİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR.....	54
3. ÜÇÜNCÜ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR.....	56
4. DÖRDÜNCÜ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR.....	59
5. BEŞİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR.....	62
6. ALTINCI ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR.....	63
7. YEDİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR.....	67
8. SEKİZİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR.....	70

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM SONUÇ VE ÖNERİLER

1. SONUÇLAR.....	73
1.1. BİRİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULARIN SONUÇLARI.....	73
1.2. İKİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULARIN SONUÇLARI.....	77
1.3. ÜÇÜNCÜ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULARIN SONUÇLARI.....	79
1.4. DÖRDÜNCÜ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULARIN SONUÇLARI.....	80
1.5. BEŞİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULARIN SONUÇLARI.....	81
1.6. ALTINCI ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULARIN SONUÇLARI.....	82
1.7. YEDİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULARIN SONUÇLARI.....	83
1.8. SEKİZİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULARIN SONUÇLARI.....	83

2. ÖNERİLER.....	84
KAYNAKÇA.....	85
EKLER.....	88

TABLÖLAR LİSTESİ

Sayfa

Tablo 1. Örnekleme Oluşturan Keman Ve Viyola Eğitimi Veren Öğretim Elemanlarının Müzik Kurumlarına Göre Dağılımı.....	29
Tablo 2. Örnekleme Oluşturan Öğretim Elemanlarının Unvanlarına Göre Dağılımı.....	30
Tablo 3. Örnekleme Oluşturan Öğretim Elemanlarının Eğitimi Verdiği Enstrümana Göre Dağılımı.....	30
Tablo 4. Aritmetik Ortalama Puan Aralıkları.....	32
Tablo 5. Değişkenler Arasındaki İlişki Düzeyi.....	33
Tablo 6. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 1) Çalgı Pedagojisine Yönelik Yüksek Lisans, Sanatta Yeterlilik ve Doktora Tezlerini İnceleme Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı.....	34
Tablo 7. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 2) Çalgı Pedagojisine Yönelik Makale Tarayıp İnceleme Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı.....	35
Tablo 8. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 3) Çalgı Pedagojisine Yönelik Sempozyum, Kongre vb. Bilimsel Toplantıları Tarayarak Konuya İlişkin Bilgi ve Belgeler Toplama Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı.....	36
Tablo 9. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 4) İnternet Ortamında Çalgı Pedagojisine Yönelik İlgili Siteleri İnceleme ve Değerlendirme Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı.....	36
Tablo 10. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 5) Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi, Keman ve Viyola Dersi Öğretim Programını İnceleme ve Değerlendirme Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı.....	37

Tablo 11. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 6) Çalgı Pedagojine Yönelik Yazılı, Duyusal ve Görsel (cd-dvd vb.) Arşiv Oluşturma Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı.....	38
Tablo 12. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 7) Çalgı Pedagojisine Yönelik Kitapları İnceleme ve Değerlendirme Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı.....	38
Tablo 13. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 8) Çalgı Pedagojisine Yönelik Metotları İnceleme Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı.....	39
Tablo 14. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 9) Çalgının Genel Özelliklerini İnceleme Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı...40	40
Tablo 15. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 10) Çalgı Eğitimine Başlangıç (ilke ve yöntemler) Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı.....	40
Tablo 16. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 11) Çalgı Eğitiminde Teknik Çalışmalar (sağ ve sol el teknikleri) Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı.....	41
Tablo 17. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 12) Çalgı Eğitiminde Gam, Etüt ve Eser Çalışmaları Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı.....	42
Tablo 18. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 13) Çalgı Eğitiminde Bireysel Çalışma Yöntemleri Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı.....	42

Tablo 19. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 14) Çalgı Eğitiminde Eşlikli Çalışmalar Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı...43
Tablo 20. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 15) Birlikte Çalma Uygulamaları Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı...43
Tablo 21. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 16) Okul Türlerine Göre Çalgı Eğitimi Repertuarı Belirleme Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı.....44
Tablo 22. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 17) Çalgısal Müzikte Eleştirel Düşünme ve Dinleme Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı.....45
Tablo 23. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 18) Çalgı Eğitiminde Öğretim Yöntem ve Stratejileri Belirleme Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı.....45
Tablo 24. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 19) Okul Türlerine Göre Çalgı Öğretim Programı Hazırlama Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı.....46
Tablo 25. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 20) Amatör (özengen) ve Profesyonel (mesleki) Çalgı Eğitiminin Özellikleri Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı.....46
Tablo 26. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 21) Çalgı Eğitiminde Etüt ve Eser Form Analizi Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı...47
Tablo 27. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 22) Başka Çalgılar İçin Yazılmış Etüt ve Eserleri Kendi Çalgısına Uyarlama Konusu Hangi

Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı.....	48
Tablo 28. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 23) Çalgısına Yönelik Başlangıç Düzeyi Bir Metot Çalışması Yapma Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı.....	48
Tablo 29. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 24) Çalgısına İlişkin Etkili Bir Kaynakça Hazırlama Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı.....	49
Tablo 30. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 25) Çalgı Eğitimi ve Müzik Tarihinin İlişkilendirilmesi Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı.....	50
Tablo 31. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 26) Çalgı Eğitimi ve Eğitim Psikolojisinin İlişkilendirilmesi Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı.....	50
Tablo 32. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 27) Çalgı Eğitimi ve Sanat Felsefesinin İlişkilendirilmesi Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı.....	51
Tablo 33. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 28) Çalgı Eğitimi ve Estetiğin İlişkilendirilmesi Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı...52	52
Tablo 34. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 29) Çalgı Eğitimi ve Sosyolojinin İlişkilendirilmesi Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı.....	52
Tablo 35. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 30) Çalgı Eğitimi ve Teknolojinin İlişkilendirilmesi Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır	

Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı.....	53
Tablo 36. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 31) Çalgı Eğitiminde Ölçme ve Değerlendirme Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı...53	53
Tablo 37. Öğretim Elemanlarının Unvanları ile Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğine İlişkin Görüşleri Arasında Yapılan Ki Kare (χ^2) Bağımsızlık Testi Sonucu.....	54
Tablo 38. Öğretim Elemanlarının Eğitimini Verdiği Enstrüman ile Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğine İlişkin Görüşleri Arasında Yapılan Ki Kare (χ^2) Bağımsızlık Testi Sonucu.....	57
Tablo 39. Öğretim Elemanlarının Unvanları ile Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğine İlişkin Görüşleri Arasındaki Korelasyon Katsayısı.....	60
Tablo 40. Öğretim Elemanlarının Eğitimini Verdiği Enstrüman ile Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğine İlişkin Görüşleri Arasındaki Korelasyon Katsayısı.....	62
Tablo 41. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğine İlişkin Önerileriz Nelerdir? Sorusuna Verdikleri Yanıtlara İlişkin Bulgular.....	64
Tablo 42. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğine İlişkin Önerileriz Nelerdir? Sorusuna Verdikleri Yanıtlara İlişkin Kodlanan Kelime Sayısı.....	65
Tablo 43. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Dersine İlişkin Kaynak Önerileriz Nelerdir? Sorusuna Verdikleri Yanıtlara İlişkin Bulgular.....	67
Tablo 44. Makale ve Tez Önerileri ve Tekrarlanma Sayısı.....	67
Tablo 45. Eğitim Kitapları Önerileri ve Tekrarlanma Sayısı.....	68
Tablo 46. Yabancı Kaynak Önerileri ve Tekrarlanma Sayısı.....	68
Tablo 47. Yerli Kaynak Önerileri ve Tekrarlanma Sayısı.....	69
Tablo 48. Çalgı Pedagojisi Dersinin Lisansüstü Programlarda Yer Alması Konusunda Görüş Bildiren Öğretim Elemanlarının Eğitimini Verdiği Enstrümana Göre Dağılımı ve Kodlanan Kelime Sayısı.....	70
Tablo 49. Çalgı Pedagojisi Dersinin Lisansüstü Programlarda Yer Alması Konusunda Görüş Bildiren Öğretim Elemanlarının Unvanına Göre Dağılımı ve Kodlanan Kelime Sayısı.....	71

KISALTMALAR DİZİNİ

- A.İ.B.Ü. : Abant İzzet Baysal Üniversitesi
A.K.Ü. : Afyon Kocatepe Üniversitesi
akt. : Aktaran
A.Ü. : Atatürk Üniversitesi
Bkz. : Bakınız
Çev : Çeviren
G.Ü. : Gazi Üniversitesi
K.K.Ü. : Kırıkkale Üniversitesi
K.Ü. : Konya Üniversitesi
M.A.K.Ü. : Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
O.M.Ü. : Ondokuz Mayıs Üniversitesi
T.Ü. : Trakya Üniversitesi
U.Ü. : Uludağ Üniversitesi
vb. : Ve benzeri
X : Aritmetik Ortalama Sembolü

EKLER DİZİNİ

	Sayfa
EK – 1: Afyon Kocatepe Üniversitesi Devlet Konservatuarı Çalgı Pedagojisi Ders Tanıtım Formu.....	89
EK – 2: Anket.....	104

GİRİŞ

Bilimsel gelişmeler, bireylerin gereksinimlerinin değişmesi, eğitim alanındaki gelişmeler gibi etmenler öğretim programının yeniden düzenlenmesini ve program geliştirme çalışmalarını gerektirir. Program geliştirme süreci, eğitim programının dört temel ögesi olan hedefleri, içeriği, öğrenme-öğretme sürecini ve değerlendirmeyi kapsar.

Bu araştırma, Çalgı Pedagojisi öğretim programını geliştirme süreci içerisinde içeriğe ilişkin bir çalışmadır.

Araştırmanın amacı, lisansüstü programlarda keman ve viyola eğitimi veren öğretim elemanlarının Çalgı Pedagojisi ders içeriğine ilişkin görüşlerini belirleyerek genel bir sonuç elde etmektir.

Bu araştırma, lisansüstü programlarda keman ve viyola eğitimi veren öğretim elemanlarının Çalgı Pedagojisi ders içeriğine ilişkin görüşlerinin belirlenmesi ve alanında özgün bir çalışma olması bakımından önemlidir.

Araştırma;

1. Çalışmaya gönüllü olarak katılan ve ulaşılabilen Türkiye’deki müzik kurumlarının lisansüstü programlarında keman ve viyola eğitimi veren öğretim elemanları ile sınırlandırılmıştır.

2. Yüksek Lisans eğitimi sürecinde tez için ayrılan süre ve araştırmacının sağlayabileceği maliyetle sınırlandırılmıştır.

Araştırmanın problemi; Lisansüstü programlarda keman ve viyola eğitimi veren öğretim elemanlarının Çalgı Pedagojisi ders içeriğine ilişkin görüşleri nelerdir?

Araştırma probleminin çözümü ile keman ve viyola eğitimi veren öğretim elemanlarının içeriğe yönelik görüş ve önerileri doğrultusunda araştırmanın Çalgı Pedagojisine yönelik program geliştirme sürecinde öğretim programı içeriğine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırma konusunun, Çalgı Pedagojisi öğretim programı önerisi, Çalgı Pedagojisi öğretim programı içerik önerisi gibi yeni çalışmalara özendirici nitelikte olabileceği düşünülmektedir.

BİRİNCİ BÖLÜM

ÇALGI PEDAGOJİSİ

1. İNSAN VE SANAT

İnsan, dünyaya geldiği anda anlam veremediği birçok şeyle karşılaşmıştır. Zaman içerisinde doğal nesnelere araç yaparak yaşamını daha iyi hale getirmeye, dili kullanarak nesnelere isimlendirmeye, iletişim kurmaya ve birlik olmaya, doğayı taklit ederek güç kazanmaya başlamış ve aklı sayesinde kendini geliştirerek her şeyi anlamlandırmayı öğrenmiştir. Böylece insan, her şeyi anlayarak ve anlamlandırarak, doğaya üstünlük kurmuştur. Bu yüzden insan, düşünen ve düşüncelerini eyleme dönüştürebilen doğaüstü bir varlıktır.

Doğaüstü bir varlık olan insan, istekleri doğrultusunda büyücü gibi dünyayı değiştirmeye başlamıştır. “İnsan varoluşunun ta kökündeki bu büyü –güçsüzlük duygusu ile birlikte güçlülük bilincini, doğa korkusu ile birlikte doğaya üstünlük sağlama yeteneğini yaratma– her türlü sanatın başlıca özüdür” (Fischer, 2010: 34).

İnsan zamanla kendini geliştirmekte dolayısıyla sanatı da geliştirmektedir. Artık sanat, insanın güçlülük bilinci ve doğaya üstünlük sağlama yeteneği dışında insanı, doğayı ve toplumu bütün yönleriyle anlatan konuları da ele alarak farklı bir anlam kazanmıştır. İnsan yaşamına ve doğasına farklı bir bakış açısıyla bakan sanatın birçok tanımı yapılmıştır.

Sanat tabiat tarafından kendisine verilen malzemeyi daima asilleştiren, şiirleştiren ve ülküleştiren insan zekasının bir mahsulüdür (Lavignac, 1939: 9).

Sanat, insanla doğadaki nesnel gerçekler arasındaki estetik ilişkidir. Bu ilişkiyi oluşturan üç aşama vardır. Birinci aşamada sanatçı olan kişi doğadaki maddi özellikleri (Renkler, Sesler, hareketler ve çeşitli fiziksel dış tepkiler) algılar, ikinci aşamada bu algılar estetik amaçlar gözönünde tutularak hoş giden biçimlere ve kalıplara dökülür. Son aşamada ise sanatçıda daha önceden var olan duygu ve heyecan durumlarına yeni algılar uydurulur (Ersoy, 2002: 6).

Sanat, insanın vazgeçemediği gereksinimlerden biridir. Çünkü sanat, insanın fizyolojik ve psikolojik yapısındaki boşluğu dolduran bir olgudur. Yani insanın ruhsal, duygusal, zihinsel ve fiziksel tatminini sağlayan, yaratıcısına ve tüketicisine mutluluk veren çok kapsamlı bir kavramdır. Ayrıca sanat, bireyin yaşadığı toplumda etrafında olup bitenlere karşı kendini farklı biçimlerde ifade edebildiği dinamik bir süreçtir (Hicks, akt. Mercin, 2009: 1).

Uçan (2005: 123), sanatı şu şekilde tanımlamaktadır “duygu, düşünce, tasarım ve izlenimleri, belli durum, olgu ve olayları, belirli bir amaç ve yöntemle, belirli bir güzellik anlayışına göre işlenerek birleştirilmiş gereçlerle anlatan özgün estetik bir bütündür”.

Artut (2009: 20), sanatı şu şekilde tanımlamaktadır “bir düzenleme, bir sezgi olayıdır. Ayrıca içten ve dıştan gelen her türlü baskının, etkinin (toplumsal-ruhsal ideal ve değerlerin) en iyi yol ile ortaya çıkardığı, estetik niteliklere sahip özgün bir üründür”.

Sanat bir bilgi tarzıdır, ve sanat dünyası, bilim ya da felsefe dünyasındaki bilgiler kadar değerli insana yararlı bilgilerdir. Onu, öteki bilgi tarzlarıyla paralel tuttuğumuzda durum budur fakat, insanın çevresini anlamasında bu bilginin insanlık tarihinde tuttuğu yer ötekilere göre bambaşkadır (Read, 1981: 8).

Sanat, içerisinde kullanılan araçlara ya da belirlenen amaçlara göre türlere ayrılır. İnsan, bu sanat türlerini kullanarak doğayla olan ilişkisini, kendi iç dünyasını, olması gereken hayata dair düşüncelerini, yaşadığı ortamın toplumsal ve kültürel yapısını anlatarak kendini ifade etme gereksinimi duymaktadır.

Belli ki kendini aşmak istiyor insan. *Tüm* insan olmak istiyor. Ayrı bir birey olmakla yetinmiyor; bireysel yaşamının kopmuşluğundan kurtulmaya, bireyciliğinin bütün sınırlılığı ile onu yoksun bıraktığı, ama onun gene de sezip özlediği, bir doluluğa, daha doğru, *daha anlamlı* bir dünyaya geçmek için çabalıyor. Kişiliğinin geçici, rastgele sınırları, yaşayışının kapanıklığı içinde kendini tüketmek zorunluluğuna başkaldırıyor. İstiyor ki, “benliğinden” ötede, kendi dışında ama gene de kendi için vazgeçilmez bir şeyin parçası olsun. Çevresindeki dünyayı soğurmayı, kendisinin kılmayı, meraklı, çevreye-aç benliğini bilimin, tekniğin en uzak burçlarına, atomun en gizli derinliklerine değin yöneltmeyi, sınırlı benliğini sanatta toplu yaşayışla birleştirmeyi, bireyselliğini *toplumsallaştırmayı* özlüyor (Fischer, 2010: 10).

Sanat, bireyi sınırları olmayan farklı bir kişiliğe bürüyerek bireyin bütüne ulaşmasını sağlar. Bununla ilgili olarak Fischer (2010: 11) sanatı “ insanın sınırsız birleşme, yaşantıları ve düşünceleri paylaşma yeteneğini yansıtır” şeklinde açıklar.

Sanat, insanı parçalanmış bir durumdan birleşmiş bir bütüne dönüştürebilir. İnsanın gerçekleri anlamasını sağlar, onları dayanılır bir biçime sokmasında insana yardımcı olmakla kalmaz, gerçekleri daha insanca, insanlığa daha layık kılma kararlılığını da artırır. *Sanatın kendisi bir toplumsal gerçekliktir.* Sanatçı denen o üstün büyücü gereklidir topluma (Fischer, 2010: 47).

Bütünle birleşme aracı olan sanat, toplumu ulusallığa ve evrenselliğe götürmekte daha iyi bir yaşam kalitesine kavuşturmaktadır. İnsanlık tarihini,

toplumsal gerçekleri ve değişimleri farklı bir anlatım tarzıyla ortaya koyarak, toplumu bilgilendirmek, toplumsal ilişkilerin gelişmesine yardım etmek, toplumun fenomenleri düşünmesini ve eleştirmesini sağlamak gibi görevler üstlenmiştir. Sanat, olası bir gelecek için farklı senaryolar üreterek toplumu yönlendirmiştir.

1.1. SANAT EğİTİMİ

İnsan yaşamında çok önemli bir yeri olan sanatın, eğitim boyutu da bir o kadar önemlidir.

Sönmez (2009: 5), eğitimi şu şekilde tanımlamaktadır “fiziksel uyarımlar sonucu, beyinde istendik biyo-kimyasal değişiklikler oluşturma sürecidir”.

Uçan (2005: 125), sanat eğitimini şu şekilde tanımlamaktadır “bireye, kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli sanatsal davranışlar kazandırma ya da bireyin sanatsal davranışında kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli değişiklikler oluşturma sürecidir”.

20. yüzyılın başından bu yana sanat eğitimi kavramı, kapsamsal ve genel anlamda, sanatların tüm alanlarını ve biçimlerini içine alan, okul içi ve okul dışı yaratıcı sanatsal eğitimi tanımlamaktadır. Dar anlamda ise okullarda sınıflardaki ve ilgili bölümlerdeki bu alana ilişkin olarak verilen dersleri tanımlar (San, 2010: 17).

Çağdaş ve kültürlü bir birey yetiştirme sürecinde sanat eğitiminin önemli bir rolü vardır. Sanat eğitimi, kendini ifade eden, yaratıcı ve eleştirel düşünen, araştıran, sorgulayan, problemlerin üstesinden gelen, sanat ve estetik bilgisine sahip, sanatsal bir bakış açısı olan, geçmişin ve günümüzün sanatsal düşüncelerini anlayarak gelecek için bir görüş sahibi olan bireyler yetiştirir.

Sanat eğitimi, bireyin tüm ruhsal ve bedensel eğitimi bütünlüğü içinde estetik kaygı, düşünce ve görüşlerinin geliştirilmesini yetenek ve yaratıcılık gücünün olgunlaştırılmasını, sanatsal değerlere hoşgörü ile yaklaşma çabasını esas alır (Artut, 2009: 104).

San (2010: 135), sanat eğitiminin amacını şu şekilde açıklamaktadır “sanat eğitiminde özgür ifadeyi engelleyip ketleyecek her türlü etmeni ortadan kaldırmak, yeti ve güçlerin özgürce gelişip serpilmesini sağlamak gerekir. Sanat

eğitiminin asıl amacı, kişiliğin uyumlu gelişmesinin, dolayısıyla uyum içinde bir toplumun sağlanmasıdır”.

Sanat eğitiminin amaç ve gerekliliğinin özünde insan ruhunun yüceltilmesi, insanın özgürleşmesi bireylerin ruhsal gereksinimlerinin doyurulması, dengeli, çağdaş, duyarlı bir toplum yaratılması çabası güdülür. Sanat eğitimi, bireylere özgür anlatım olanakları sağlar. Ayrıca bireylerin sosyokültürel yaşamının, kişisel deneyimlerinin subjektif ve ayrıntılı bir alanıdır (Artut, 2009: 119).

Sanat eğitimi, bireye ve topluma geçmişin sanatsal düşüncelerini ve değerlerini miras bırakıp sanatsal bir değişim ve gelişim sağlayarak daha yaşanabilir, güzel ve sınırları olmayan bir dünya için yol göstericidir.

2. MÜZİK EĞİTİMİ

Müzik eğitimi, ses niteliğini ve tekniğini ele alan sanat eğitiminin en önemli dallarından biridir.

Sanat olarak müzik, duygu, düşünce, tasarım ve izlenimleri veya başka gereçlerin de katkısıyla belli durum, olgu ve olayları, belli bir amaç ve yöntemle, belli bir güzellik anlayışıyla birleştirilip düzenlenmiş uyumlu/uylaşımli seslerle, estetik bir yapıda işleyip anlatan bir bütündür (Uçan, 2005: 15).

Almanlar büyük tarihçi ve aynı zamanda bir moralist olan (Guizot) nun şu sözünü tatbik ediyorlar. Musiki ruha hakiki bir kültür veriyor, ve milletin terbiyesinde amil oluyor. 1538 senesinde (Luther) de buna benzeyen başka tabirlerle şöyle demişti. Musikinin bütün faziletlerin tohumu olduğuna şüphe edilmemelidir. Musiki tesir etmeyen kimseleri ancak oduna veya taşta benzetirim. Gençlik bu ilahi sanatın tatbikile yükselmelidir. (Luther) aynı zamanda diyor ki: Musiki dünyayı idare eder, o bir Allah vergisidir. İlahiyata yakından bağlıdır. Musiki kültürünün teşekkülünde büyük bir hissesi olduğu muhakkaktır. Hayranlıkla dinlenen Koralları bunu isbat eder. Hiçbir terbiye yoktur ki, musikinin orada geniş bir hissesi olmasın (Lavignac, 1939: 35).

Görülüyor ki musiki aynı zamanda hem bir lisan, hem bir sanat, hem de bir ilimdir, ve ona, ahvalin icabına göre, bu üç cepheden biriyle bakmalıdır.... Lisandan, kendisi olmadan mevcut olmayan, sanat doğdu ve ilim sanate, inkişaflarında yol göstererek ve bazan onun pek tehlikeli ve çıkmaz yollarda kaybolmasına mani olarak, bir nevi yardımda bulundu. İşte bu, ve buna benzer düşüncelerle ancak salim şartlar altında bir musiki terbiyesine teşebbüs ve onu takip etmek için işe başlamanın en iyi çareleri daha iyi anlaşılır (Lavignac, 1939: 8).

Müzik eğitimi, temelde, bir müziksel davranış kazandırma, bir müziksel davranış değiştirme veya bir müziksel davranış değişikliği oluşturma, bir müziksel davranış geliştirme sürecidir. Bu süreçte daha çok, eğitim gören bireyin (çocuğun/gencin, öğrencinin) kendi müziksel yaşantısı temel alınır, bu temelden yola çıkılarak belirli amaçlar doğrultusunda planlı, düzenli ve yöntemli bir yol izlenir ve bu yolla belirli hedeflere erişilir. Müzik eğitimi yoluyla, birey ile çevresi, özellikle müziksel çevresi

arasındaki iletişim ve etkileşimin daha sağlıklı, daha düzenli, daha etkili ve daha verimli olması beklenir (Uçan, 2005: 14).

Kolu-dalı, basamağı-düzeyi, yeri-süresi, kapsamı-içeriği, yöntemi-tekniki ve aracı gereci ne olursa olsun müzik eğitimi, temelde, “*genel, özengen* (amatör) ve *mesleki* (profesyonel)” olmak üzere *üç ana amaca yönelik* olarak düzenlenip gerçekleştirilir ve bu üç temel-ana amaçtan daha çok hangisine yönelikse ona göre bir nitelik kazanır (Uçan, 2005: 107).

Genel müzik eğitimi, bireye genel bir müzik bilgisi ve becerisi edindirme sürecidir. Genel müzik eğitimi, formal eğitimin örgün eğitim türüyle gerçekleştirilir. Genel müzik eğitimi, okulöncesi eğitim, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim kademelerini kapsar.

Özengen müzik eğitimi, bireyin ilgisi ve isteği doğrultusunda verilen müzik eğitimi faaliyetlerini kapsar. Özengen müzik eğitimi, formal eğitimin örgün ve yaygın eğitim türleriyle gerçekleştirilir.

Mesleki müzik eğitimi, bireyin müzik alanında seçmiş olduğu mesleğe yönelik bilgi, beceri ve anlayışları edinmesini sağlayarak bireyde davranış değişikliği oluşturma sürecidir. Mesleki müzik eğitimi, formal eğitimin örgün eğitim türüyle gerçekleştirilir.

3. ÇALGI EĞİTİMİ

Müzik eğitiminin önemli dallarından biri olan çalgı eğitimi, ihtiyaçlar doğrultusunda belirlenen amaçlara göre bireyin çalgı alanında gerekli olan bilgi, beceri ve anlayışları elde etmesini sağlayarak bireyde davranış değişikliği oluşturma sürecidir.

“Çalgı eğitimi, çalgıyla ilgili karmaşık davranışların öğretilmesi ve bu davranışların beceriye dönüştürülmesi işidir” (Çilden, 2001: 27-30).

Çalgı eğitimi bireyin, duygu ve düşüncelerini ifade etmesine, çevresiyle iletişim kurmasına, sanatsal ve estetik yönünün gelişmesine, müziksel bilgisini geliştirmeye, ulusal ve uluslar arası müzik kültürlerini tanınmasına katkı sağlayarak kendisi ve çevresi ile barışık, özgüvenli, duyarlı ve sanatsal bir düşünce sahibi olan bireyler yetiştirir.

Çalgı eğitimi bireylerin, bilişsel, duyuşsal ve devinişsel davranışlarına yönelik kazanımlar içermektedir. Çalgı eğitimi yoluyla birey, yaratıcı ve eleştirel düşünme, araştırma ve sorgulama, iletişim, problem çözme becerisi gibi ortak beceriler ile birlikte çalgı alanında temel becerileri kazanır.

Çalgı eğitimi, müziğin öğrenilmesinde ve anlaşılmasında etkin bir rol oynar. Müzik ile ifade edilen duygu, düşünce ve izlenimleri anlamamızı, seslendirmemizi ve farklı bir bakış açısı kazanmamızı sağlar.

3.1. KEMAN EĞİTİMİ

Keman eğitimi, bireyin keman alanında gerekli görülen bilgi, beceri ve anlayışları elde etmesini amaçlayan çalgı eğitiminin önemli dallarından biridir.

Keman eğitimi, “keman öğretimi yoluyla bireylerin ve onların oluşturduğu toplulukların devinişsel, bilişsel ve duyuşsal davranışlarında, kendi yaşantıları yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişiklikler oluşturma ya da onlara bu nitelikte yeni davranışlar kazandırma süreci” diye tanımlanabilir (Uçan, 2006: 8).

Keman eğitimi, bireyin davranışında istendik değişiklikleri oluşturma ve bu değişiklikleri beceriye dönüştürme sürecidir. Bu sürecin en etkili bir şekilde değerlendirilmesi için uygun öğrenme yaşantısının oluşturulması, öğrenme yaşantısının oluşması için ise keman öğretmenin etkili önlemleri alması, bu önlemleri öğrenme yaşantısı boyunca sürdürmesi, öğrenme yaşantısının dayandığı yöntemleri yeterince bilip uygulamasına bağlıdır (Şendurur, 2001: 146).

Lavignac’ ın (1939: 121) keman eğitimi ile ilgili görüşleri şunlardır;

- Birçok tecrübeli profesörlerin fikirleri doğrultusunda keman eğitimine 6 ile 8 yaş aralığında başlanmalıdır. Fakat bununla birlikte çocuğun keman çalmak için kuvvetli bir vücut yapısına sahip olması gereklidir.
- Öğrenciye, keman çalmaya başlatmadan önce iyi bir keman tutuşu öğretilmelidir.
- Keman üzerinde elde edilmesi gereken en önemli nitelik sesi doğru çıkarmaktır. Keman eğitimine başlamadan önce solfej öğrenilmesi ve keman eğitimi süreci içerisinde solfej eğitimine devam edilmesi gereklidir.
- Doğru bir ses çıkarmaktan başka önemli bir nitelikte arşedir. Arşenin iyi idare edilmesi uzun zaman alır ve oldukça zordur. Arşe etüdü her kemancının ebedi bir etüdü gibidir.
- Keman için çalışma saati, 6 saati geçmemelidir. İyi bir performans gösteren öğrenciler için 4 saatlik çalışma süresi yeterlidir. Keman eğitiminin ilk senelerinde 2 saat ve daha az bir çalışma süresi mantıklıdır.

3.2. VİYOLA EĞİTİMİ

Viyola eğitimi, bireyin viyola alanında gerekli görülen bilgi, beceri ve anlayışları elde etmesini amaçlayan çalgı eğitiminin önemli dallarından biridir.

Lavignac' ın (1939: 125) viyola eğitimi ile ilgili görüşleri şunlardır;

- Viyola çalmak için kuvvetli bir vücuda sahip olunması gereklidir. Bundan dolayı viyola eğitimine 15 yaşında başlanmalıdır fakat bu yaşa kadar keman öğrenilmesi gerekmektedir.
- Kemanla birlikte viyola çalmak kişiye çabukluk ve virtüözlük hassası verir. Her iki çalgı da birbirlerine zarar vermeden birbirlerini tamamlar.

4. PROGRAM GELİŞTİRME

Eğitimde program geliştirme süreci, program öğeleri olan hedef, içerik, öğrenme-öğretme süreci ve değerlendirme boyutları arasındaki dinamik ilişkiler bütünüdür (Demirel, 2007: 105).

Program geliştirme, “eğitim programlarının tasarlanması, uygulanması, değerlendirilmesi ve değerlendirme sonucu elde edilen veriler doğrultusunda yeniden düzenlenmesi sürecidir” (Erden, akt. Çoban, 2007: 35).

4.1. EĞİTİM PROGRAMININ TEMEL ÖĞELERİ

Eğitim programının dört temel ögesi bulunmaktadır.

Bu öğeler hedef, içerik, öğrenme-öğretme süreci ile ölçme-değerlendirmedir. Hedef kavramı içinde öğrenene kazandırılacak istendik davranışlar da yer almaktadır. İçerik ögesi ile eğitim programında hedeflere uygun düşecek konular bütünü düşünülmektedir. Öğrenme-öğretme sürecinde ise, hedeflere ulaşmak için hangi öğrenme-öğretme modelleri, stratejileri, yöntem ve tekniklerin seçileceği belirtilmektedir. Ölçme-değerlendirme ögesinde hedef-davranışların ayrı ayrı test edilip, istendik davranışların ne kadarının kazandırıldığı ve yapılan eğitimin kalite kontrolü vurgulanmaktadır (Demirel, 2007: 5).

4.1.1. Amaç/Hedef (Öğrenci Kazanımları)

Hedef, bir öğrencinin, planlanmış ve tertiplenmiş yaşantılar sayesinde kazanması kararlaştırılan ve davranış değişikliği veya davranış olarak ifade edilmeye elverişli olan bir özelliktir (Ertürk, 1979: 25). Bu özellikler bilgi, beceri, değer, ilgi,

tutum, güdülenmişlik, kişilik vb. olabilir. Burada temel kavram “istendiktir” (Sönmez, 2009: 23).

Programın birinci boyutu olan hedefler, dikey ve yatay olmak üzere iki aşamada ele alınmalıdır. Dikey boyutta hedefler uzak, genel ve özel hedefler olarak belirlenir. Yatay boyutta ise aşamalı olarak üç alanda sınıflandırılmaktadır. Bunlar Bilişsel, Duyuşsal ve Devinişsel (Psikomotor) alanlardır (Demirel, 2009: 39).

4.1.1.1. Çalgı Pedagojisi Öğretim Programının Amacı/Hedefi (Öğrenci Kazanımları)

Çalgı Pedagojisi öğretim programının hedefleri, genel öğretim hedeflerinde olduğu gibi dikey ve yatay olarak iki boyutta ele alınabilir.

Dikey hedeflerin bir boyutu olan uzak hedefler, “devletin politik felsefesini yansıtır. Elli ile 150 seneyi kapsayabilir. Bir bakıma devletin uzgörüsüdür (vizyon)” (Sönmez, 2009: 30).

Genel hedefler, işgörü farklılaşması esası gözetilirse iki düzeyde düşünülebilir: eğitimin genel hedefleri ve okulun genel hedefleri. Eğitimin genel hedefleri uzak hedefin bir bakıma yorumu hatta dökümü gibi anlaşılabilir. Öte yandan okul hedefleri, genel hedeflerin çerçevesi içinde kalınarak fakat okulun yetiştireceği insangücünün mahiyeti dikkate alınarak saptanır. Böylece, eğitimin genel hedefleri eğitim felsefemizi, okulun genel hedefleri de eğitim felsefesine ilaveten okulun işgörüsünü yansıtır (Ertürk, 1979: 14).

“Özel hedefler ise, bir disiplin ya da çalışma alanında öğrenciye, kazandırılması uygun bulunan bilgi, beceri, yetenek, ilgi, tutum ve alışkanlıklar gibi özelliklerdir” (Bilen, 2002: 11).

Yatay boyutta hedefler, bilişsel, duyuşsal ve devinişsel olarak davranışsal hedefleri ifade eder.

Çalgı Pedagojisi Öğretim Programının Hedefleri;

- Çalgı bilgisi,
- Pedagoji bilgisi,
- Çalgı Pedagojisi bilgisi,
- Sanat ve müzik bilgisi,
- Çalgı Pedagojisi alanında bilimsel faaliyetlerde bulunabilme becerisi,

- Çalgı alanında sanatsal faaliyetlerde bulunabilme becerisi,
- Çalgı Pedagojisi öğrenme-öğretme süreci içerisinde edindiği bilgileri kullanabilme becerisi,
- Çalgı Pedagojisi alanındaki yeniliklere karşı ilgililik,
- Çalgı Pedagojisi ile diğer disiplinlerin ilişkisine karşı farkındalık (Bkz., EK – 1).

4.1.2. İçerik/Konu (Muhteva)

Programın içerik boyutunda belirlenen amaçlara ulaşmak için “ne öğretelim?” sorusuna yanıt aranmaktadır. Bu bağlamda, programın içerik boyutu ile öğretilecek konuların düzenlenmesi söz konusudur (Demirel, 2007: 120).

İçerik, hedef davranışları kazandıracak biçimde ünite ve konuların düzenlenmesi gibi ele alınabilir. İçerik hedef davranışlar için bir araçtır; çünkü önce hedef ve davranışlar belirlenir; sonra bu hedef ve davranışların kazandırılmasına yardımcı olacak biçimde içerik düzenlenir. Oysa çoğu eğitim sisteminde hedef ve davranışlar değil, tersine içerik ön plana çıkmıştır. Bizim eğitim sisteminde de hedefler değil, eğitim ortamında içerik temele alınmıştır (Sönmez, 2009: 120).

Bir içerik; hedef davranışlarla tutarlı, çağdaş bilimsel, sanatsal ve felsefi bilgiyle donanık, öğrencinin hazırbulunuşluk düzeyine uygun, somuttan soyuta, basitten karmaşığa, kolaydan zora ve birbirinin önkoşulu, bilinenden bilinmeyene, kendi içinde mantıklı bir tutarlılığı olacak şekilde düzenlenmelidir. Ayrıca içeriğin “soyutlama, düzey, şema, vardama, materyal örgütleme, alıştırma (soru), görsel düzen, değişik öğrenme-öğretme etkinlikleri ve içerik” ilkelerine uyması da gerekmektedir (Sönmez, 2009: 120).

İçerik seçimiyle ilgili bazı ilkeler;

İlgililik: İlgililik ilkesi özellikle öğrenci merkezli eğitimi destekleyenler için anahtar bir ölçüttür. Çünkü onlara göre bilgi ancak öğrenci için anlamlı ise bir kalıcılığı vardır (Köksal, 2010: 115).

Geçerlilik: Geçerlilik seçilen içeriğin doğruluğunu koruyor olması ile alakalıdır (Köksal, 2010: 115).

Öğrenciye uygunluk: Öğrencilerin ihtiyaçlarına ve hazırbulunuşluk düzeyine göre içeriğin belirlenmesidir.

Uygulanabilirlik: İçerik uygulanabilir olmalıdır.

Ekonomiklik: Ekonomiklik ilkesi, optimal zaman, emek ve malzeme ile en yüksek verimi elde etmektir. Dolayısıyla bir yandan, bireylere öğretim yoluyla kazandırılacak bilgi, beceri ve tutumların en kısa zaman; en az emek, araç-gereç, malzeme ve enerji harcanarak gerçekleşmesi sağlanmalıdır (Aşılıoğlu, 2011: 41).

Soyutlama İlkesi: Bir metinde öğrencinin ana fikri (ana noktayı, temel görüşü) öğrenmesi olarak ele alınabilir (Sönmez, 2009: 127).

Düzyer İlkesi: İçeriğin aşamalı ve birbirinin önkoşulu olacak şekilde sıralanması gerekmektedir (Sönmez, 2009: 127).

Şema İlkesi: İnsanlar yeni bir bilgiyi, kendi anlatım biçimiyle öğrenirler. Yani kişi hazırbulunuşluk düzeyine göre, yeni bilgiyi algılar ve öğrenir (Sönmez, 2009: 128).

Vardama İlkesi: İçerik; öğrencinin elde ettiği bilgi ve becerilere dayanarak geçmiş ve geleceği kestirmesine olanak vermelidir (Sönmez, 2009: 128).

Materyal Örgütlenişi İlkesi: İçerik, hedef davranışlarda belirtilen ve o bilim, sanat, felsefe için geçerli olan genel ilkeler etrafında örgütlenmelidir (Sönmez, 2009: 128).

Alıştırma İlkesi: Her içerikte bölüm başlarında, sonlarında ya da ünite sonlarında; hedeflenen davranışlarla ilgili sorular bulunmalıdır (Sönmez, 2009: 128).

Görsel Düzen İlkesi: İçerikte sunulan kavramlar, olgular, semboller, sınıflamalar, ilkeler vb. tablolar, şekiller, resimler, akış diyagramları, haritalar, grafikler tarafından desteklenmeli ve bunlar aslına uygun, renkli olmalıdırlar (Sönmez, 2009: 128).

Değişik Öğrenme-Öğretme Etkinlikleri Ve İçerik: İçerik, değişik öğrenme-öğretme strateji, yöntem ve tekniklerine uygun biçimde düzenlenmelidir (Sönmez, 2009: 129).

Yararlılık: İçerik içerisinde bireyin ve toplumun işine yarayabilecek bilgiler yer almalıdır.

4.1.2.1. İçerik Düzenleme / Programlama Yaklaşımları (Stratejileri – Modelleri)

İçerik düzenlenirken farklı programlama (içerik düzenleme) yaklaşımları kullanılır.

- Doğrusal Programlama Yaklaşımı

Birbiri ile ardışık sıralı, yakın ilişkili ve zorunlu ya da önkoşul öğrenmelerin ağırlıklı olduğu konuların düzenlenmesinde doğrusal programlama yaklaşımı kullanılır. Özellikle aşamalılık özelliği taşıyan dersler için kullanılır (Demirel, 2007: 127).

- Sarmal Programlama Yaklaşımı

Bu tip programda içerik doğrusal bir sıra izlemez. Daha önce öğrenilmiş olan bazı konular, gerekikçe tekrar edilebilir. Bu tekrarlar, tercihan konuyu sadece hatırlatmaktan çok kapsamını da genişletmelidir. İçeriği bu tip yaklaşımla hazırlanmış programlar daha esnekler. Ancak öğrenilecek konular ve öğrenme süresi kontrollüdür (Demirel, 2007: 127).

- Modüler Programlama Yaklaşımı

Öğrenme üniteleri modüllere ayrılır. Her modül kendi içinde doğrusal, sarmal ya da farklı yaklaşımla düzenlenebilir. Modüller arasında aşamalı bir bağ olması önemli değildir; önemli olan her modülün anlamlı bir bütün oluşturmasıdır (Demirel, 2007: 127).

- Piramitsel Programlama Yaklaşımı

Piramitsel yaklaşımda ilk yıllarda geniş tabanlı konuların yer aldığı giderek uzmanlaşmanın küçük birimlerde olduğu ve daraldığı bir yaklaşım tarzıdır (Demirel, 2007: 128).

Bu yaklaşıma göre içerik, ayrıntılı ve kesin bir biçimde belirlenmiş konular bütününden oluşur. Program esnek değildir. Bilgiler karmaşık ve özel bir formata büründürülür ve konuların kapsamı giderek daralır. Öğrencinin programa

başlamadan önceki ve programı bitirdikten sonraki durumu kesinlikle bilinmektedir. Öğrenci, programı bitirdikten sonra o alanın uzmanı olur (Demirel, 2007: 128).

- Çekirdek Programlama Yaklaşımı

Çekirdek programda ise ortak çekirdek konular ilk öğrenilecek konular olarak planlanır ve piramit yaklaşımda olduğu gibi her öğrenci tarafından alınır. Bu çekirdek program etrafında her öğrenci ilgi duyduğu alanlarda ders alabilir. Sözelimi Fen Bilgisi konuları çekirdek programla, Fizik, Kimya, Biyoloji konuları da ilgi alanlarıyla alınır ve buna göre içerik düzenlemesi yapılır (Demirel, 2007: 128).

- Konu Ağı – Proje Merkezli Programlama Yaklaşımı

Konu Ağı- Proje merkezli programlama yaklaşımında öğrencilere konuların ağı bir harita gibi çıkartılıp verilir ve belirli zamanlarda nerelerde olmaları gerektiği söylenir. Bu yaklaşımda konuların içeriğine öğrenciler kendi kendine ya da grup halinde karar verirler. Konular küçük projeler olarak da belirlenebilir (Demirel, 2007: 129).

- Sorgulama Merkezli Programlama Yaklaşımı

İçerik düzenlemesi öğrencilerin sorularına göre oluşturulur. Bu yaklaşım öğrencilerin sorularına ve gereksinimlerine yanıt verme gerekliliğini benimseyen felsefi görüşe göre temellendirilir. Özellikle ilkökul düzeyinde öğrenci soruları çok değerli bir öğrenme yaşantısı oluşturabilir. Eğitim düzeyi yükseldikçe daha sınırlı ve özel uzmanlık alanlarına ilişkin sorulara göre programların içerikleri düzenlenir (Demirel, 2007: 129).

4.1.2.2. Hedef İçerik – Çizelgesi (Belirtke Tablosu)

Bir eğitim programında yer alan hedef ve hedef davranışlarla, program içeriğinin iki boyutlu bir çizelge üzerinde gösterilmesine Belirtke Tablosu, diğer bir tanımla Hedef-İçerik Çizelgesi denilmektedir (Demirel, 2007: 131).

4.1.2.3. Ünite Analizi

Bir dersin kapsamını oluşturan öğrenme öğretme etkinliklerinin üniteleştirilmesinden sonra ilk adım üniteye öğretilecek öğelerin belirlenmesidir. Bu belirleme ünite analizi olarak adlandırılabilir (Demirel, 2007: 132).

4.1.2.4. Çalgı Pedagojisi Öğretim Programında İçerik

Lisansüstü programlarda yer alan Çalgı Pedagojisi dersi genel olarak, çalgı bilgisini, eğitim bilimlerini, çalgı eğitim bilimini, çalgı eğitiminde bilimsel araştırma etkinliklerini, sanatsal etkinlikleri ve çalgı eğitimi ile disiplinler arası çalışmaları kapsar. [Örnek olarak A.K.Ü.D.K. Çalgı Pedagojisi ders içerikleri ekte sunulmuştur (Bkz., EK – 1).]

4.1.3. Öğrenme-Öğretme Süreci/Etkinlikleri (Eğitim Durumları)

Hedef davranışları öğrenciye kazandırmak için gerekli uyarıcıların düzenlenip işe koşulması eğitim durumu olarak tanımlanabilir (Sönmez, 2009: 137).

Eğitim durumları, program geliştirme çalışmalarının süreç boyutunu oluşturmaktadır. Öğrencilere istenilen davranışların kazandırılmasını sağlayan öğrenme yaşantılarının düzenlenmesi bu aşamada ele alınmaktadır (Demirel, 2007: 135).

Eğitim durumunda hedefin gerektirdiği içerik, araç-gereç ve kaynaklar ile yöntem, bulunması gerekli öğelerdir. Bunlara ek olarak eğitim durumu; pekiştirici, dönüt, ipucu, etkin katılımı sağlayan öğeler, öğretmen, öğrenci, öğrencilerin sağlık durumu, dil yeteneği gibi diğer öğeleri içerir (Bilen, 2002: 17).

4.1.4. Değerlendirme (Sınama Durumları)

Sınama durumları, öğrencide gözlemeye karar verdiğimiz istendik davranışların kazanılıp kazanılmadığı hakkında bir yargıya varma işidir. Yetiştirilen öğrencinin istendik davranışlara sahip olup olmadığına bakarak sınama durumlarını düzenleyebiliriz (Demirel, 2007: 155).

Sınama durumları belirlenirken;

-İlk olarak belirtke tablosu hazırlanır

-Sınama durumunun hangi amaç için yapılacağına karar verilir

-Bilişsel duyuşsal ve devinişsel alan nitelikleri dikkate alınır

-Soru tipi belirlenir

-Soru bir tek davranışla ilişkilendirilmelidir.

-Sınav ortamı sınav için uygun hale getirilir.

-Bilimsel davranışlar için başarı testleri hazırlanır. Bu amaçla, yazılı, sözlü, çoktan seçmeli, kısa cevaplı, eşleştirmeli, doğru-yanlış türde sorulardan oluşan sınavlar hazırlanabilir.

-Duyuşsal davranışları ölçmesinde tutum ölçekleri kullanılabilir.

-Psikomotor davranışların ölçülmesinde, genellikle gözlem formları, kontrol listeleri kullanılabilir (Tezci, 2008: 58).

5. ÖĞRETİM YÖNTEM VE TEKNİKLERİ

Öğretim yöntem ve teknikleri, öğrenme-öğretme süreci içerisindeki, öğretim ilkeleri, stratejileri, yöntemleri, teknikleri, araç gereçleri, yaklaşımları ve sınıf yönetimi konularını kapsar.

Eğitim hedeflerinin ve kazanımlarının gerçekleştirilmesinde ve eğitim durumlarının düzenlenmesinde ilk yapılacak iş, kazanıma uygun olarak bir öğretim stratejisi-yöntemi ve tekniği belirlemektir (Ocak, 2007: 215).

5.1. ÖĞRETİM İLKELERİ

“Öncül fikir” olarak *ilke*, bir etkinliğe başlarken etkinliğin hareket noktasını oluşturur ve etkinlik süresince o etkinliğe klavuzluk eder, yönlendirir. Buradan giderek *eğitim-öğretim ilkesi* de, öğretimin düzenlenip yürütülmesine ışık tutabilecek nitelikte temel fikirdir, şeklinde tanımlanabilir. Böyle bir eğitim-öğretim ilkesi, bir eğitim öğretim programının düzenlenip uygulamaya konmasından, ders-arac gereçlerinin seçimine kadar olan tüm etkinliklerde hareket noktasını teşkil eder ve klavuzluk yapar (Hesapçioğlu, 2011: 213).

Öğretim tarihi içinde geliştirilen önemli ders/öğretim ilkeleri aşağıda verilmektedir.

1. Açıklık İlkesi
2. Öğrenci Eylemi İlkesi (=İş İlkesi) (=Aktivite İlkesi)
3. Yaşama Yakınlık İlkesi
4. Çocuğa Uygunluk ve Bireyselleştirme İlkesi
5. Başarının Güvence Altına Alınması ve Alıştırma İlkesi

6. Ekonomik İlkesi
7. Bütünlük İlkesi
8. Otorite İlkesi
9. Özgürlük İlkesi
10. Sosyalite İlkesi
11. Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri (Hesapçıoğlu, 2011: 213).

5.2. ÖĞRETİM STRATEJİLERİ

Strateji, en genel anlamı ile “yaklaşım” anlamına gelir. Öğretim stratejisi ise öğretim yöntemlerinin seçimine yön veren “öğretim yaklaşımı”; diğer bir deyişle; yönteme ulaşmak için öğrenme etkinliklerinin sıralanmasıdır (Uşun, 2008: 153).

Jacobsen ve arkadaşları (1993) üç temel öğretim stratejisi üzerinde durmuşlardır. Bunlar;

- Sunuş yolu ile öğretim stratejisi;
- Buluş yolu ile öğretim stratejisi;
- Araştırma-İnceleme yolu ile öğretim stratejisidir (Erciyeş, 2010: 251).

5.2.1. Sunuş Yoluyla Öğretme Yaklaşımı

Açıklayıcı, yorumlayıcı bir yaklaşımla kavram ve genellemelerin öğretildiği bir öğretme stratejisidir. Bu yaklaşımda istenen derste bilgiyi sağlayıp düzenleyen genellemeleri ve kavramları sunan, bunları açıklamaya yarayan örnekler seçen, öğrencinin hizmetine sunan asıl faktör öğretmendir (Uşun, 2008: 153).

Ausebel'e göre, öğrenci anlayarak öğrenebilmek için geniş ölçüde öğretmenin yardımına ve yönlendirmesine gereksinim duyar. Bu nedenle öğrenciye öğretim materyali öğretmen tarafından sunulmalıdır (Aydın, 2007: 369).

Sunuş yoluyla öğretmede bilgilerin düzenlenmiş, sıralanmış olması gerekmektedir. Öncelikle genel ilke ve kavramlar verilir, bunu ayrıntılı bilgilerin kazandırılması izler (Demirel, 2009: 78).

Bu stratejiyi kullanan öğretmen; düzenlatım yöntemini, soru-cevap, takrir, informal öğretmen konuşması, sempozyum, söylev vb. teknikleri eğitim ortamında işe koşabilir (Sönmez, 2009: 210).

Yaklaşımın dört temel özelliği;

- Öğretmen ve öğrenci arasında yoğun bir etkileşim gerektirir.
- Somut kavramların anlamlı hale getirilmesi için bol örnek vermeyi; resimlerle, şemalarla somutlaştırmayı; kısacası tüm duyu organlarına hitap eden uyarıcıların kullanılmasını gerektirir.
- Genelden özele doğru hiyerarşik bir sıra izler.
- Öğrencilerin önce ve yeni öğrendikleri arasında yatay ve dikey ilişkiler kurması sağlanarak anlamlı öğrenmeleri gerçekleştirilir (Vural, 2004: 157).

5.2.2. Buluş Yoluyla Öğretme Yaklaşımı

Buluş yoluyla öğretim yaklaşımı, Bruner tarafından geliştirilmiştir. Bilişsel öğrenme kuramlarının kavram ve dizgelerinin öğretim sürecine yansıtılmasıyla ilgilenen Bruner' e göre, öğrenci kendi deneyimleri yoluyla yaparak, yaşayarak öğrenir (Aydın, 2007: 367).

Buluş yoluyla öğretim stratejisinde tümevarım (özelden genele- parçadan bütüne) yöntemi kullanılmaktadır. Öğretmen örnekleri sunar, öğrenci konu yapısını, fikirler arasındaki temel ilişkileri, ilkeleri ve özellikleri keşfedinceye kadar örneklerle çalışır. Burada öğretmenin görevi, önceden hazırlanmış bilgiyi öğrenciye sunmak değil, öğrencinin kendi kendine öğreneceği ortamı oluşturmaktır. Bu ortamda öğrenci bireysel veya grupça çalışabilir (Erciyeş, 2010: 255).

Bu stratejiyi kullanan öğretmen; güdümlü tartışma ve örnek olay yöntemlerinden birini; küçük grup, büyük grup tartışması, soru-cevap, çember, zıt panel, münazara, açık oturum vb. teknikleri eğitim ortamında işe koşmalıdır. Öğrenciye sorulacak sorular açıkçulu ve onların yanıtları ise gerekçeli olmalıdır (Sönmez, 2009: 248).

Buluş yoluyla öğretim stratejisinin uygulama aşamaları;

1. Öğretmen, örneği sunar.
2. Öğrenci, örneği tanımlar.
3. Öğretmen, ek örnekler sunar.
4. Öğrenci, yeni örnekleri tanımlar, birinci örnekle bağ kurar.
5. Öğretmen, ek örnekler verir ve olumsuz örnekler sunar.
6. Öğrenci örnekleri karşılaştırır ve duruma ters düşen örnekleri belirler.

7. Öğretmen, öğrenciden anında örneğin özelliğini ya da ilişkiyi bulmasını ister.
8. Öğrenci, tanımı yapar ve ilişkiyi kurar.
9. Öğretmen, öğrenciden ek örnekler bulmasını ister (Jacobsen ve Ark., akt. Bilen, 2002: 87).

5.2.3. Araştırma ve İnceleme Yoluyla Öğretme Yaklaşımı

Araştırma yoluyla öğretme, öğrencilerin sınıf içi etkinliklere dayalı olan problemlerin çözümü için uygulanan bir tür problem çözme yaklaşımıdır. Bu yaklaşımda öğrenci, problemi tanımlar, problemin çözümü için denenceler (geçici çözüm yolları) kurar, denencelerin sınanması için veri toplar ve verileri değerlendirerek sonuca ulaşır (Bilen, 2002: 87).

Öğretmen, bu stratejide yol gösterici, yardım edici; eğer problem çözülmezse, örnek bir başka problem üzerinde yapıp gösterici olmalıdır. Araştırma, inceleme, deney ve gözlemi öğrenci yapmalı; işin içine bizzat kendisi girmelidir (Sönmez, 2009: 290).

Bu stratejide bilgi-işlem ve güdüsel tasarım kuramları; örnek olay, gösterip yaptırma yöntemleri ve workshop, soru-cevap, beyin fırtınası, problem çözme, karar verme, gösterme, yaptırma, rol yapma, dramatizasyon, demonstrasyon, yaratıcı drama, deney, gezi, gözlem vb. teknikler eğitim ortamında kullanılabilir (Sönmez, 2009: 290).

Bu yaklaşıma uygun bir araştırma dört bölümden oluşur:

1. Problemin hissedilmesi, tanımlanması: Problem ya da problemler konu ile ilgili olmalı.
2. Denencelerin kurulması: Bu aşamada, problemin çözümü için gerekli nitelikte ve sayıda denence kurulur. Denenceler probleme geçici çözüm yolları önerir ve toplanması gerekli veriler için yol gösterirler.
3. Verilerin toplanması: Denencelerin sınanmasına yarayacak nitelikte veri toplama aşamasıdır.
4. Verilerin analizi ve denencelerin sınanması (Bilen, 2002: 88).

5.3. ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ

Öğretme yöntemi, öğrenciyi hedefe ulaştırmak için izlenen yoldur. Yöntemle belli öğretme teknikleri ve araçları kullanılarak öğretmen ve öğrenci faaliyetlerinin bir plana göre düzenlenmesi ve yürütülmesi amaçlanır. Öğretme yöntemi öğrencilere bilgi, beceri, tutum kazandırılması amacıyla yapılan gözlem, deney, planlama çalışmaları, uygulama ve çalışma tekniklerinin tümünü kapsar (Fidan, akt. Savaş, 2011: 150).

Erciyeş (2010: 259), öğretim yöntemlerinin seçimini etkileyen faktörleri aşağıdaki şekilde sıralıyor;

- Öğrencinin gelişim özellikleri,
- Öğrencinin hazır bulunuşluk düzeyi,
- Öğretmenin yönetime yatkınlığı,
- Zaman ve maliyet,
- Sınıf/öğrenci grubunun büyüklüğü,
- Konunun özelliği,
- Fiziksel imkanlar,
- Öğretim sonucunda öğrencide geliştirilmek istenen nitelikler.

Bazı genel öğretim yöntemleri aşağıda verilmiştir.

5.3.1. Anlatma Yöntemi

Anlatma yöntemi, öğretmen merkezli bir öğretme yöntemi olup daha çok öğretmenin bilgiyi öğrenenlere aktarması sürecini içermektedir. Geleneksel bir öğretme yöntemidir (Demirel, 2009: 80).

Anlatım yöntemi birden fazla yöntemle birleştirilerek etkili biçimde kullanılabilir. Anlatım yöntemi, öğrencilerin içinde bulunduğu yaş düzeyi ile bağlantılı olarak dikkatlerini sürdürme süreleri dikkate alınarak kısa tutulmalıdır (Savaş, 2011: 153).

5.3.2. Tartışma Yöntemi

Tartışma, bir konu üzerinde öğrencileri düşünmeye yöneltmek, iyi anlaşılmayan noktaları açıklamak ve verilen bilgileri pekiştirmek amacıyla kullanılan bir yöntemdir (Demirel, 2009: 82).

Tartışma yöntemi, öğrencilerin bir konunun kavranması amacıyla karşılıklı görüşler, düşünceler üretmek o konu hakkında kapsamlı ve detaylı olarak düşünme, fikir alışverişinde bulunma gibi etkinlikler yapmalarını sağlar. Tartışma yöntemi, öğrencilerin ilgisini çeken bir konu hakkında fikirlerin olguların sözlü olarak değişimini sağlar.

Öğrencilerin belirlenen konu hakkında bilgi ve deneyim kazanmalarına yardımcı olur (Ocak, 2007: 228).

5.3.3. Örnek Olay Yöntemi

Örnek olay yöntemi, gerçek hayatta karşılaşılan problemlerin sınıf ortamında çözülmesi yoluyla öğrenmenin sağlanmasıdır. Bu yöntem öğrencilere bir konuyu ya da bir beceriyi kazandırmak ve o konuda uygulama yaptırmak amacıyla kullanılır (Demirel, 2009: 83).

Örnek olay incelemesi öğrencilerin sorunlu bir olaya aktif olarak katılmalarını gerektiren bir yöntemdir. Sorunlu olay gerçek ya da hayali olabilir. Olayı anlatan ve gerekli verileri kapsayan bir rapor üzerinde çalışan öğrenciler, olayı öğrenir, verileri analiz eder, sorunu değerlendirirler. Tartışarak olayın nedenlerine ya da çözümüne ilişkin öneriler getirirler (Küçükahmet, 2000: 87).

5.3.4. Gösterip Yaptırma Yöntemi

Gösterip yaptırma yöntemi; bir işlemin uygulanmasını, bir araç gerecin çalıştırılmasını önce gösterip açıklama; sonra da öğrenciye alıştırmaya ve uygulama yaptırmaya öğretme yoludur (Demirel, 2009: 85).

Gösterinin en önemli faydası herhangi bir şeyin en uygun biçimde ya da ustaca nasıl başarılacağını göstermedir. Bu nedenle gösteri en uygun bir biçimde hazırlanmalı ve uygulanmalıdır (Küçükahmet, 2000: 79).

Gösteri yöntemi özellikle, fen, spor, müzik ve sanat alanlarında kullanılmaktadır (Küçükahmet, 2000: 79).

5.3.5. Problem Çözme Yöntemi

Öğrencilerin kesin ve net bir çözümü olmayan bir problem ya da durumu bilimsel yaklaşımla, yaparak ve yaşayarak çözmeleri biçiminde gerçekleştirilen ve üst düzey zihinsel etkinliklerin (analiz, sentez, değerlendirme, tümevarım ve tümdengelim kazanılmasında işe koşulan bir öğretim yöntemidir (Uşun, 2008: 164).

Problem çözme, istenilen hedefe varabilmek için etkili ve yararlı olan araç ve davranışları türlü olanaklar arasından seçme ve kullanmadır. Problem çözme, bilimsel yöntem, eleştirel düşünme karar verme, sorgulama ve yansıtıcı düşünme

gibi terimleri içermektedir. Bu yöntem, bir problemin çözümünde, genelleme ve sentez yapmada kullanılır (Demirel, 2009: 86).

Problem çözme yöntemiyle öğrenme yaklaşımı, bilimsel araştırma yöntemini temel almaktadır. Bu yaklaşımın özü John Dewey' in genel problem çözme yöntemindeki 5 aşamaya dayanmaktadır.

1. Problemi tanıma
2. Geçici hipotezleri formüle etme
3. Veri toplama, organize etme, değerlendirme ve açıklama
4. Sonuca ulaşma
5. Sonuçları test etme (Küçükahmet, 2000: 77).

5.3.6. Rol Oynama Yöntemi

Rol oynama yönteminde bir fikir, durum, sorun ya da olay bir grup önünde dramatize edilir. Grubun üyeleri yalnızca dinlemek ya da tartışmak yerine olayın nasıl oluştuğunu izlerler ve konunun ayrıntısına inerler (Küçükahmet, 2000: 83).

Rol oynama yöntemi özel bir değere sahiptir. Çünkü, bu yöntemde öğrenciler başka bir “kimliğe” bürünür, başkalarının nasıl hissettiğini, düşündüğünü ve etkinlikte bulunduğunu anlama imkanına sahip olurlar (Küçükahmet, 2000: 83).

5.3.7. Bireysel Çalışma Yöntemi

Bireysel çalışma, bir öğrencinin bir konuyu yaparak, yaşayarak öğrenme yoludur. Bu yöntem, bir öğrencinin bir konuyu kendi başına öğrenmek istediği ya da kendi başına çalışma yapmak istediği zaman kullanır (Demirel, 2009: 103).

Bireysel öğretimde temel amaç her öğrenciyi kendisi için belirlenen öğrenme hedeflerine ulaştırmaktır. Bireysel çalışma yönteminden, araştırma ya da tam öğrenme yolu ile öğretim stratejilerinde ve ayrıca bilişsel alanın “uygulama”, “analiz”, ve “sentez” düzeyindeki davranışların kazandırılmasında yararlanılabilir (Uşun, 2008: 168).

5.3.8. Proje Yöntemi

J. Dewey' in ileri sürdüğü eğitim ilkelerinden esinlenerek geliştirilen proje yöntemi, bireysel öğrenmeye önem vermesi yanında okul ile toplumsal hayat arasında yakın ilişki kurulmasına önem veren bir öğretim yoludur (Oğuzkan, akt. Ocak, 2007: 239).

Öğrencilerin bireysel olarak ya da birlikte çalışarak bir şeyler üretmesine dayalı olan bu yöntemin amacı; öğrencilere bireysel öğrenme sorumluluğu kazandırmak, grup içerisinde başkalarıyla işbirliği yaparak üretmeye motive etmek, problem çözme becerilerini geliştirmek, kendi ürünlerini ortaya koyarak onların bir bilim adamı gibi düşünmesini sağlamaktır (Ocak, 2007: 239).

Proje, öğrencilerin genellikle somut bir ürüne ulaşmak için bireysel ya da küçük gruplar halinde bir görev üzerinde uzun süre çalışmalarıdır. Bu yöntemde öğrenci seçmiş olduğu konuda bilgisini, gerçek yaşam şartlarında veya ona yakın şartlarda sınar. Böylece uygulama ve teoriyi birleştirme olanağı bulur. Yöntem okul ile gerçek hayat arasında bağ kurulmasına önem verir (Erciyeş, 2010: 272).

5.4. ÖĞRETİM TEKNİKLERİ

Teknik, bir öğretme yöntemini uygulamaya koyma biçimi, ya da sınıf içinde yapılan işlemlerin bütünü olarak tanımlanabilir (Demirel, 2007: 153).

Öğretim tekniklerinin bazıları şunlardır;

- Akran Öğretimi
- Akvaryum Tekniği
- Altı Şapkalı Düşünme Tekniği
- Atölye Çalışması (Workshop)
- Benzetim (Benzetişim/Simülasyon)
- Beyin fırtınası
- Bilgisayar Destekli Öğretim
- Bireysel Öğretim Teknikleri
- Deney
- Drama Tekniği
- Eğitsel Oyunlar Tekniği
- Gezi – Gözlem Tekniği
- Görüş Geliştirme Tekniği
- Görüşme
- Gösteri (Demonstrasyon)
- Grupla Öğretim Teknikleri
- İstasyon Tekniği
- Kartopu Tekniği
- Kavram Haritası

- Konuşma Halkası Tekniği
- Mikro Öğretim
- Modüler Öğretim
- Programlı Öğretim
- Proje
- Rol Oynama Tekniği
- Sokrat Tartışması
- Soru cevap
- Uzaktan Eğitim

5.5. ÇALGI PEDAGOJİSİ ÖĞRETİM YÖNTEM VE TEKNİKLERİ

Çalgı Pedagojisi öğretim programında belirlenen hedeflere ve hedef davranışlara göre öğretim yöntem ve tekniklerinin kullanımı farklılık gösterir.

Öğretmen, Çalgı Pedagojisi öğrenme-öğretme süreci içerisinde öğretim yöntem ve tekniklerinin etkin kullanılması konusunda donanımlı olmalıdır. Hedefe, konuya ve öğrenciye göre öğretim yöntem ve tekniklerinin seçiminde öğretmen etkin bir rol oynar.

Çalgı pedagojisi dersi içerisinde belirlenen hedefler doğrultusunda aşağıdaki öğretim yöntem ve teknikleri kullanılabilir.

- Bilişsel hedeflerde: Anlatım, soru-cevap, problem çözme, bireysel çalışma, beyin fırtınası, görüş geliştirme, altı şapkalı düşünme tekniği, Sokrat tartışması, altı ayaklı uygulama, proje, vb.

- Duyuşsal hedeflerde: Tartışma, proje, anlatım, konuşma halkası vb.

- Psiko-motor hedeflerde: Gösterip yaptırma, mikro öğretim, gösteri vb.

6. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme ve değerlendirme, öğrenme-öğretme süreci içerisinde belirlenen hedef davranışların gerçekleşme düzeyini, öğrenme sürecinin etkinliğini, öğrencinin gelişim sürecini, öğrenme eksikliklerini tespit etmemizi sağlar.

Ölçme, bir niteliğin gözlenip gözlem sonucunun sayılarla veya başka sembollerle gösterilmesidir (Turgut, akt. Karasar, 2009: 136).

Ölçme, nesnelerin, olayların veya insanların niteliklerine, belirli bir kuralın yönetiminde sayıların atanmasıdır (Vural, 2004: 64).

Demirel (2009: 269), değerlendirmeyi Şu Şekilde tanımlamıŐtır “bir ölçme iŐlemi sonunda elde edilen ölçme sonuçlarının bir ölçütle karşılaştırılması ve buna bağlı olarak bir değer yargısına ulaşma iÇi”.

Değerlendirme iŐleminde ölçme ve gözlem sonuçları bir ölçütle karşılaŐtırılarak değerlendirme konusu olan işlem, eser ve nesne hakkında yargıya varılır. Değerlendirme sonunda ulaşılan kararların doğruluğu ölçme ve gözlem sonuçlarının geçerliliğine bağlı olduğu kadar seçilen ölçütün uygunluğuna da bağlıdır. Değerlendirmenin temel amacı; sistemin onarılmasının sağlanmasıdır. Bu sistemin öğelerinde oluşan olumsuzlukların giderilmesiyle gerçekleşebilir. Buna göre değerlendirmenin amaçları; öğretim programının değerlendirilmesi, öğretim etkinliğinin değerlendirilmesi, öğrencilerin ilgi ve yeteneklerinin anlaşılması, öğrenme eksikliklerinin belirlenmesi olabilir, öğrenci başarısının değerlendirilmesi olmak üzere beŐ grupta toplanabilir (Baykul, akt. Bilen, 2002: 44).

6.1. ÇALGI PEDAGOJİSİNDE ÖLÇME VE DEğERLENDİRME

Çalgı Pedagojisinde ölçme ve değerlendirmenin amacı, öğrencinin bilişsel, duyuşsal ve psiko-motor davranıŐlarını belirleyerek bir karara varılmasıdır.

Çalgı Pedagojisi öğrenme-öğretme süreci içerisinde pek çok farklı öğretim yöntem ve teknikleri kullanıldığından dolayı ölçme ve değerlendirme de farklı araçlar kullanılır.

Çalgı Pedagojisi öğrenme-öğretme süreci içerisinde farklı hedef alanlarını ölçmek için aşağıdaki ölçme araçları kullanılabilir.

Bilişsel Hedeflerde: Yazılı sınav, sözlü sınav, çoktan seçmeli sınav, ödev ve projeler, portfolyo, posterler, performans değerlendirme, öz değerlendirme, akran değerlendirme vb.

Duyuşsal Hedeflerde: İlgi ölçekleri, tutum ölçekleri, gözlem vb.

Psiko-motor Hedeflerde: Performans değerlendirme, derecelendirme ölçekleri, kontrol listesi vb.

Tüm Hedeflerde: Performans değerlendirme, rubrik, portfolyo vb.

7. PROBLEM VE ALT PROBLEMLER

Lisansüstü programlarda yer alan Çalgı Pedagojisi dersinin, öğretim programı içeriğinde yer alan konulardaki eksiklikler, dersin yürütüldüğü kurumlardaki ders içeriğinde yer alan konulardaki tutarsızlıklar sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu sorunlara karşılık ders içeriğinde yer alabilecek yeni konu önermelerine ilişkin Çalgı Pedagojisi dersini yürüten öğretim elemanlarının görüşlerinin neler olduğu problem durumu olarak belirlenmiştir.

Araştırmanın problemi: Lisansüstü programlarda keman ve viyola eğitimi veren öğretim elemanlarının Çalgı Pedagojisi ders içeriğine ilişkin görüşleri nelerdir?

Araştırmanın alt problemleri:

1. Öğretim elemanlarının Çalgı Pedagojisi ders içeriğine ilişkin görüşleri nelerdir?
2. Öğretim elemanlarının unvanları ile Çalgı Pedagojisi ders içeriğine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
3. Öğretim elemanlarının eğitimini verdiği enstrüman ile Çalgı Pedagojisi ders içeriğine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
4. Öğretim elemanlarının unvanları ile Çalgı Pedagojisi ders içeriğine ilişkin görüşleri arasında bir ilişki var mıdır, varsa ilişkinin düzeyi ne ölçüdedir ve ilişki ne yönlüdür?
5. Öğretim elemanlarının eğitimini verdiği enstrüman ile Çalgı Pedagojisi ders içeriğine ilişkin görüşleri arasında bir ilişki var mıdır, varsa ilişkinin düzeyi ne ölçüdedir ve ilişki ne yönlüdür?
6. Öğretim elemanlarının Çalgı Pedagojisi ders içeriğine ilişkin önerileri nelerdir?
7. Öğretim elemanlarının Çalgı Pedagojisi dersine ilişkin kaynak önerileri nelerdir?
8. Öğretim elemanlarının Çalgı Pedagojisi dersinin lisansüstü programlarda yer alması konusundaki görüşleri nelerdir?

8. ARAŞTIRMANIN AMACI

AraŐtirmanın amacı, lisansüstü programlarda keman ve viyola eğitimi veren öğretim elemanlarının Çalgı Pedagojisi ders içeriğine ilişkin görüşlerini belirleyerek genel bir sonuç elde etmektir.

Keman ve viyola eğitimi veren öğretim elemanlarının içeriğe yönelik görüş ve önerileri doğrultusunda, araŐtirmanın Çalgı Pedagojisine yönelik program geliştirme sürecinde öğretim programı içeriğine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

9. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Bu araştırma, lisansüstü programlarda keman ve viyola eğitimi veren öğretim elemanlarının Çalgı Pedagojisi ders içeriğine ilişkin görüşleri doğrultusunda Çalgı Pedagojisi öğrenme-öğretme sürecinde işlenebilecek yeni konuların ve yeni çalışmaların belirlenmesi, çalgı eğitimi alanında yeni fikirlerin ortaya konulması ve alanında özgün bir çalışma olması bakımından önemlidir.

10. ARAŞTIRMANIN SAYILTI LARI

Bu araŐtırmada;

1. Araştırma için belirlenen veri toplama yöntem ve tekniklerinin araŐtirmanın amacına uygun olduğu,
2. Araştırma ile ilgili kaynak taraması yapılarak elde edilen verilerin uygun ve gerekli olduğu,
3. Örneklem grubunun ankete verdiği cevapların gerçeği yansıttığı sayıltılarından hareket edilmiştir.

11. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIK LARI

1. Bu çalışma, çalışmaya gönüllü olarak katılan ve ulaşılabilen Türkiye’deki müzik kurumlarının lisansüstü programlarında keman ve viyola eğitimi veren öğretim elemanları ile sınırlandırılmıştır.

2. Yüksek Lisans eğitimi sürecinde tez için ayrılan süre ve araştırmacının sağlayabileceği maliyetle sınırlandırılmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın modeli, evren ve örnekleme, veri toplama yöntemleri ve verilerin çözümlenmesi yer almaktadır.

1. ARAŞTIRMANIN MODELİ

Bu araştırma, lisansüstü programlarda keman ve viyola eğitimi veren öğretim elemanlarının çalgı pedagojisi ders içeriğine ilişkin görüşlerini belirlemeye yönelik betimsel bir araştırmadır.

Betimsel araştırmalar, olayı olduğu gibi araştırmaya ve var olan durumu belirlemeye çalışan araştırmalardır. Bu tür araştırmalarda, ele alınan olaylar ve durumlar ayrıntılı bir şekilde araştırılmakta, daha önceki olaylar ve durumlarla ilişkisi incelenerek, “Ne” oldukları betimlenmeye çalışılmaktadır (Karakaya, 2009: 59).

2. EVREN VE ÖRNEKLEM

Araştırmanın evrenini, Türkiye’deki müzik kurumlarının lisansüstü programlarında keman ve viyola eğitimi veren öğretim elemanları oluşturmaktadır.

Araştırmanın örnekleme, random örnekleme yöntemiyle seçilmiştir. Örnekleme, aşağıdaki müzik kurumlarının lisansüstü programlarında keman ve viyola eğitimi veren ve ulaşılabilen öğretim elemanları oluşturmaktadır.

1. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı
2. Afyon Kocatepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Müzik Bölümü Yaylı Çalgılar Anasanat Dalı
3. Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı

4. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı
5. Kırıkkale Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bilimleri Anabilim Dalı
6. Konya Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı
7. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Öğretmenliği Anabilim Dalı
8. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı
9. Trakya Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Müzik Bölümü Yaylı Çalgılar Anasanat Dalı
10. Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı

Tablo 1. Örneklemi Oluşturan Keman Ve Viyola Eğitimi Veren Öğretim Elemanlarının Müzik Kurumlarına Göre Dağılımı

Üniversiteler	Frekans (f)	Yüzde (%)
1. A.İ.B.Ü.	1	4
2. A.K.Ü.	1	4
3. A.Ü.	3	12
4. G.Ü.	8	32
5. K.K.Ü.	1	4
6. K.Ü.	1	4
7. M.A.K.Ü.	2	8
8. O.M.Ü.	1	4
9. T.Ü.	5	20
10. U.Ü.	2	8
TOPLAM	25	100

Tablo 1.' de görüldüğü üzere örneklem grubu, lisansüstü programlarda keman ve viyola eğitimi veren 25 öğretim elemanından oluşmaktadır.

Lisansüstü programlarda keman ve viyola eğitimi veren öğretim elemanlarının müzik kurumlarına göre dağılımı incelendiğinde örneklemin % 4' ünü A.İ.B.Ü., % 4' ünü A.K.Ü., % 12' sini A.Ü., % 32' sini G.Ü., % 4' ünü K.K.Ü., % 4' ünü K.Ü., % 8' ini M.A.K.Ü., % 4' ünü O.M.Ü., % 20' sini T.Ü., % 8 ' ini U.Ü. öğretim elemanları oluşturmaktadır.

Tablo 2. Örnekleme Oluşturan Öğretim Elemanlarının Unvanlarına Göre Dağılımı

Unvan	Frekans (f)	Yüzde (%)
Profesör	4	16
Doçent	4	16
Yardımcı Doçent	13	52
Öğretim Görevlisi	4	16
TOPLAM	25	100

Tablo 2.' de görüldüğü üzere örnekleme oluşturan öğretim elemanlarının unvanlarına göre dağılımı incelendiğinde örneklemin % 16' sını profesör, % 16' sını doçent, % 52' sini yardımcı doçent, % 16' sını öğretim görevlisi oluşturmaktadır.

Tablo 3. Örnekleme Oluşturan Öğretim Elemanlarının Eğitimi Verdiği Enstrümana Göre Dağılımı

Eğitimi Verilen Enstrüman	Frekans (f)	Yüzde (%)
Keman	18	72
Viyola	7	28
TOPLAM	25	100

Tablo 3.' de görüldüğü üzere örnekleme oluşturan öğretim elemanlarının eğitimini verdiği enstrümana göre dağılımı incelendiğinde örneklemin % 72' sini keman ve % 28' ini viyola eğitimi veren öğretim elemanları oluşturmaktadır.

3. VERİ TOPLAMA YÖNTEMLERİ

Araştırmadaki nitel veriler kaynak tarama yöntemiyle, nicel veriler de anket tekniğiyle toplanmıştır.

Anket formu, uzman görüşleri doğrultusunda hazırlanmıştır. Anket içerisinde 3 adet kişisel bilgilere yönelik, 34 adet de çalgı pedagojisi ders içeriğine yönelik soru bulunmaktadır (Bkz., EK – 2). Çalgı pedagojisine yönelik 31 soru da 5' li Likert Ölçeği kullanılmıştır. Anketin son 3 sorusunda da açık uçlu sorular yer almaktadır.

Anket içerisindeki 5' li Likert Ölçeği aşağıdaki şekilde sıralanmıştır:

- (5) Tamamen Yapılmalıdır
- (4) Büyük Ölçüde Yapılmalıdır
- (3) Orta Ölçüde Yapılmalıdır
- (2) Kısmen Yapılmalıdır
- (1) Yapılmamalıdır

4. VERİLERİN ÇÖZÜMLENMESİ

Türkiye' deki müzik kurumlarının lisansüstü programlarında keman ve viyola eğitimi veren öğretim elemanlarına uygulanan anket sonucunda ulaşılan verilerin çözümlenmesinde, anket içerisinde yer alan likert ölçeğinde, frekans, yüzde, aritmetik ortalama hesaplamaları yapılmış, ki kare ve korelasyon analizi kullanılmıştır. Anket içerisinde yer alan açık uçlu sorularda ise nitel veri analizinde kullanılan bilgisayar programından (NVivo) yararlanılmıştır.

Likert ölçeğinde kullanılan hesaplamalar ve analizler:

Aritmetik ortalama;

Aritmetik ortalama, ölçümlerin aritmetik toplamalarının ölçüm sayısına bölümü ile elde edilir (Karasar, 2009: 211).

Tablo 4. Aritmetik Ortalama Puan Aralıkları

Katılma Derecesi	Puan	Puan Aralığı
Tamamen Yapılmalıdır	5	4,20 – 5,00
Büyük Ölçüde Yapılmalıdır	4	3,40 – 4,19
Orta Ölçüde Yapılmalıdır	3	2,60 – 3,39
Kısmen Yapılmalıdır	2	1,80 – 2,59
Yapılmamalıdır	1	1,00 – 1,79

Ki-Kare Analizi;

İki veya daha fazla düzeyde ölçülmüş iki sözel değişken arasında bir ilişki söz konusu ise bu ilişkinin varlığını ortaya koymak üzere Ki-Kare Bağımsızlık testi yapılabilir. Bağımsızlık sınamasında iki değişken arasında bir ilişkinin olup olmadığı araştırılırken gözlenen değerler ile kurulan sıfır hipotezine göre türetilen beklenen değerlerin karşılaştırılması esastır (Canküyer ve Aşan, akt. Baş, Yıldırım ve Orhan, 2011: 276).

Ki-Kare bağımsızlık sınamasında hipotezler aşağıdaki şekilde tanımlanabilir:

H_0 : İlgilenilen iki değişken arasında ilişki yoktur.

H_1 : İlgilenilen iki değişken arasında ilişki vardır.

Bu tanımlanan hipotezlere göre çalışmada uygulanan Ki-Kare analizinde anlamlılık düzeyi $\alpha = 0,05$ olarak alınmıştır. Analiz sonucu bulunan Ki-Kare değerlerine ait P değerleri $\alpha = 0,05$ ' e göre karşılaştırılmıştır. Karşılaştırma sonucunda $P < \alpha = 0,05$ olduğu durumlarda ilgilenilen iki değişken arasındaki ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu kabul edilir. Böylece H_0 reddedilerek iki değişken arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu sonucuna varılır (Baş, Yıldırım ve Orhan, 2011: 277).

Anket sonucunda ulaşılan veriler toplam 25 birimden oluştuğu için ki kare formülünde Yates düzeltmesi uygulanmıştır.

Ki kare bağımsızlık (χ^2) sınamalarında gözlerdeki beklenen frekanslar arasında 5'ten küçük frekans değerinin olması ayrıca toplam birim sayısının da 50'den az olması halinde ki kare formülünde bir süreklilik düzeltmesi zorunluluğu vardır. Gözlenen – beklenen frekans farklarında 0.5 değerinin çıkarılması biçiminde uygulanır ve Yates düzeltmesi adını alır.

Korelasyon Analizi;

Korelasyon analizi iki değişken arasındaki ilişkiyi oran, derece ve yüzde olarak gösterir. Korelasyon katsayısı "r" ile gösterilir ve değeri $-1 \leq r \leq +1$ arasında değişir.

Korelasyon katsayısının 1' e yaklaşması ilişkinin güçlü, 0' a yaklaşması ise zayıf olduğunu ifade eder. Korelasyon katsayısının pozitif olması ilişkinin pozitif yönlü olması, yani değişkenlerin birlikte artıp azalması anlamına gelirken, negatif olması ilişkinin negatif yönlü olması, diğer bir ifadeyle değişkenlerden biri artarken diğerinin azaldığı anlamına gelir (Orhunbilge, 1996: 20-21).

Tablo 5. Değişkenler Arasındaki İlişki Düzeyi

r	İlişki Düzeyi
0,00-0,25	Çok Zayıf
0,26-0,49	Zayıf
0,50-0,69	Orta
0,70-0,89	Kuvvetli
0,90-1,00	Çok Kuvvetli

Anket içerisinde yer alan açık uçlu soruların analizinde izlenen yol;

Anket içerisinde yer alan açık uçlu sorular çözümlenirken, bulguların daha anlaşılır olması için sözcükler ve cümleler düzenlenerek ve yorumlanarak kodlara ulaşılmış, bunlar arasındaki ilişkiler ise yorumlanarak ve yapılandırılarak tema ve alt temalar oluşturulmuştur. Bu işlemlerin yapılmasında nitel veri analizinde kullanılan bilgisayar programından (NVivo) yararlanılmıştır. Kodlar ve temalar düzenlendikten sonra bulgular yorumlanarak verilerin analizi tamamlanmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, araştırmanın yöntem ve teknikleri doğrultusunda elde edilen bulgular ve yorum yer almaktadır. Bulgular, alt problemlerin sıralamasına uygun bir biçimde verilmiştir.

1. BİRİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR

Birinci alt problem: Öğretim elemanlarının Çalgı Pedagojisi ders içeriğine ilişkin görüşleri nelerdir?

Keman ve viyola öğretim elemanlarının, likert ölçeğindeki 1. – 31. soruları kapsayan “Aşağıdaki çalgı pedagojisi ders içeriğine yönelik konular hangi ölçüde yapılmalıdır?” sorularına verdikleri cevaplar incelenerek, öğretim elemanlarının her bir soruya verdikleri cevapların frekans, yüzde değerleri ve aritmetik ortalama dağılımı aşağıdaki tablolarda sunulmuştur.

Tablo 6. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 1) Çalgı Pedagojisine Yönelik Yüksek Lisans, Sanatta Yeterlilik ve Doktora Tezlerini İnceleme Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı

SORU		5	4	3	2	1	T	X	SONUÇ
1. Çalgı pedagojisine yönelik yüksek lisans, sanatta yeterlilik ve doktora tezlerini inceleme	f	10	11	2	2		25	4,16	Büyük Ölçüde Yapılmalıdır
	%	40	44	8	8		100		

“Çalgı pedagojisi ders içeriğinde, çalgı pedagojisine yönelik yüksek lisans, sanatta yeterlilik ve doktora tezlerini inceleme konusu hangi ölçüde yapılmalıdır?” sorusuna, öğretim elemanlarının %40’ ı tamamen yapılmalıdır, %44’ ü büyük ölçüde yapılmalıdır, %8’ i orta ölçüde yapılmalıdır, %8’i kısmen yapılmalıdır cevabını

vermişlerdir. Öğretim elemanlarının, 4,16 ortalama ile bu konu çalgı pedagojisi ders içeriğinde büyük ölçüde yapılmalıdır görüşünü ifade ettikleri söylenebilir.

Tablo 7. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 2) Çalgı Pedagojisine Yönelik Makale Tarayıp İnceleme Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı

SORU		5	4	3	2	1	T	X	SONUÇ
2. Çalgı pedagojisine yönelik makale tarayıp inceleme	f	13	8	2	2		25	4,28	Tamamen Yapılmalıdır
	%	52	32	8	8		100		

“Çalgı pedagojisi ders içeriğinde, çalgı pedagojisine yönelik makale tarayıp inceleme konusu hangi ölçüde yapılmalıdır?” sorusuna, öğretim elemanlarının %52’ si tamamen yapılmalıdır, %32’ si büyük ölçüde yapılmalıdır, %8’ i orta ölçüde yapılmalıdır, %8’i kısmen yapılmalıdır cevabını vermişlerdir. Öğretim elemanlarının, 4,28 ortalama ile bu konu çalgı pedagojisi ders içeriğinde tamamen yapılmalıdır görüşünü ifade ettikleri söylenebilir.

Tablo 8. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 3) Çalgı Pedagojisine Yönelik Sempozyum, Kongre vb. Bilimsel Toplantıları Tarayarak Konuya İlişkin Bilgi ve Belgeler Toplama Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı

SORU		5	4	3	2	1	T	X	SONUÇ
3. Çalgı pedagojisine yönelik sempozyum, kongre vb. bilimsel toplantıları tarayarak konuya ilişkin bilgi ve belgeler toplama	f	10	10	3	2		25	4,12	Büyük Ölçüde Yapılmalıdır
	%	40	40	12	8		100		

“Çalgı pedagojisi ders içeriğinde, çalgı pedagojisine yönelik sempozyum, kongre vb. bilimsel toplantıları tarayarak konuya ilişkin bilgi ve belgeler toplama konusu hangi ölçüde yapılmalıdır?” sorusuna, öğretim elemanlarının %40’ ı tamamen yapılmalıdır, %40’ ı büyük ölçüde yapılmalıdır, %12’ si orta ölçüde yapılmalıdır, %8’ i kısmen yapılmalıdır cevabını vermişlerdir. Öğretim elemanlarının, 4,12 ortalama ile bu konu çalgı pedagojisi ders içeriğinde büyük ölçüde yapılmalıdır görüşünü ifade ettikleri söylenebilir.

Tablo 9. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 4) İnternet Ortamında Çalgı Pedagojisine Yönelik İlgili Siteleri İnceleme ve Değerlendirme Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı

SORU		5	4	3	2	1	T	X	SONUÇ
4. İnternet ortamında çalgı pedagojisine yönelik ilgili siteleri inceleme ve değerlendirme	f	7	9	5	4		25	3,76	Büyük Ölçüde Yapılmalıdır
	%	28	36	20	16		100		

“Çalgı pedagojisi ders içeriğinde, internet ortamında çalgı pedagojisine yönelik ilgili siteleri inceleme ve değerlendirme konusu hangi ölçüde yapılmalıdır?” sorusuna, öğretim elemanlarının %28’ i tamamen yapılmalıdır, %36’ sı büyük ölçüde yapılmalıdır, %20’ si orta ölçüde yapılmalıdır, %16’ sı kısmen yapılmalıdır cevabını vermişlerdir. Öğretim elemanlarının, 3,76 ortalama ile bu konu çalgı pedagojisi ders içeriğinde büyük ölçüde yapılmalıdır görüşünü ifade ettikleri söylenebilir.

Tablo 10. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 5) Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi, Keman ve Viyola Dersi Öğretim Programını İnceleme ve Değerlendirme Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı

SORU		5	4	3	2	1	T	X	SONUÇ
5. Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi, Keman ve Viyola Dersi öğretim programını inceleme ve değerlendirme	f	7	5	9	3	1	25	3,56	Büyük Ölçüde Yapılmalıdır
	%	28	20	36	12	4	100		

“Çalgı pedagojisi ders içeriğinde, Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi, Keman ve Viyola Dersi öğretim programını inceleme ve değerlendirme konusu hangi ölçüde yapılmalıdır?” sorusuna, öğretim elemanlarının %28’ i tamamen yapılmalıdır, %20’ si büyük ölçüde yapılmalıdır, %36’ sı orta ölçüde yapılmalıdır, %12’ si kısmen yapılmalıdır, %4’ ü yapılmamalıdır cevabını vermişlerdir. Öğretim elemanlarının, 3,56 ortalama ile bu konu çalgı pedagojisi ders içeriğinde büyük ölçüde yapılmalıdır görüşünü ifade ettikleri söylenebilir.

Tablo 11. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 6) Çalgı Pedagojine Yönelik Yazılı, Duyusal ve Görsel (cd-dvd vb.) Arşiv Oluşturma Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı

SORU		5	4	3	2	1	T	X	SONUÇ
6. Çalgı pedagojine yönelik yazılı, duyusal ve görsel (cd-dvd vb.) arşiv oluşturma	f	14	4	4	3		25	4,16	Büyük Ölçüde Yapılmalıdır
	%	56	16	16	12		100		

“Çalgı pedagojisi ders içeriğinde, çalgı pedagojine yönelik yazılı, duyusal ve görsel (cd-dvd vb.) arşiv oluşturma konusu hangi ölçüde yapılmalıdır?” sorusuna, öğretim elemanlarının %56’ sı tamamen yapılmalıdır, %16’ sı büyük ölçüde yapılmalıdır, %16’ sı orta ölçüde yapılmalıdır, %12’ si kısmen yapılmalıdır cevabını vermişlerdir. Öğretim elemanlarının, 4,16 ortalama ile bu konu çalgı pedagojisi ders içeriğinde büyük ölçüde yapılmalıdır görüşünü ifade ettikleri söylenebilir.

Tablo 12. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 7) Çalgı Pedagojisine Yönelik Kitapları İnceleme ve Değerlendirme Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı

SORU		5	4	3	2	1	T	X	SONUÇ
7. Çalgı pedagojisine yönelik kitapları inceleme ve değerlendirme	f	15	9	1			25	4,56	Tamamen Yapılmalıdır
	%	60	36	4			100		

“Çalgı pedagojisi ders içeriğinde, çalgı pedagojisine yönelik kitapları inceleme ve değerlendirme konusu hangi ölçüde yapılmalıdır?” sorusuna, öğretim elemanlarının %60’ ı tamamen yapılmalıdır, %36’ sı büyük ölçüde yapılmalıdır, %4’

ü orta ölçüde yapılmalıdır cevabını vermişlerdir. Öğretim elemanlarının, 4,56 ortalama ile bu konu çalgı pedagojisi ders içeriğinde tamamen yapılmalıdır görüşünü ifade ettikleri söylenebilir.

Tablo 13. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 8) Çalgı Pedagojisine Yönelik Metotları İnceleme Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı

SORU		5	4	3	2	1	T	X	SONUÇ
8. Çalgı pedagojisine yönelik metotları inceleme	f	14	8	3			25	4,44	Tamamen Yapılmalıdır
	%	56	32	12			100		

“Çalgı pedagojisi ders içeriğinde, çalgı pedagojisine yönelik metotları inceleme konusu hangi ölçüde yapılmalıdır?” sorusuna, öğretim elemanlarının %56’sı tamamen yapılmalıdır, %32’ si büyük ölçüde yapılmalıdır, %12’ si orta ölçüde yapılmalıdır cevabını vermişlerdir. Öğretim elemanlarının, 4,44 ortalama ile bu konu çalgı pedagojisi ders içeriğinde tamamen yapılmalıdır görüşünü ifade ettikleri söylenebilir.

Tablo 14. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 9) Çalgının Genel Özelliklerini İnceleme Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı

SORU		5	4	3	2	1	T	X	SONUÇ
9. Çalgının genel özelliklerini inceleme (çalgısının tarihçesi, yapısı, yapım ustaları, tanınmış virtüözleri, iyi bir çalgıda bulunması gereken özellikler vb.)	f	7	8	7	3		25	3,76	Büyük Ölçüde Yapılmalıdır
	%	28	32	28	12		100		

“Çalgı pedagojisi ders içeriğinde, çalgının genel özelliklerini inceleme (çalgısının tarihçesi, yapısı, yapım ustaları, tanınmış virtüözleri, iyi bir çalgıda bulunması gereken özellikler vb.) konusu hangi ölçüde yapılmalıdır?” sorusuna, öğretim elemanlarının %28’ i tamamen yapılmalıdır, %32’ si büyük ölçüde yapılmalıdır, %28’ i orta ölçüde yapılmalıdır, %12’ si kısmen yapılmalıdır cevabını vermişlerdir. Öğretim elemanlarının, 3,76 ortalama ile bu konu çalgı pedagojisi ders içeriğinde büyük ölçüde yapılmalıdır görüşünü ifade ettikleri söylenebilir.

Tablo 15. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 10) Çalgı Eğitimine Başlangıç (ilke ve yöntemler) Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı

SORU		5	4	3	2	1	T	X	SONUÇ
10. Çalgı eğitimine başlangıç (ilke ve yöntemler)	f	17	6	2			25	4,60	Tamamen Yapılmalıdır
	%	68	24	8			100		

“Çalgı pedagojisi ders içeriğinde, çalgı eğitimine başlangıç (ilke ve yöntemler) konusu hangi ölçüde yapılmalıdır?” sorusuna, öğretim elemanlarının %68’ i tamamen yapılmalıdır, %24’ ü büyük ölçüde yapılmalıdır, %8’ i orta ölçüde yapılmalıdır cevabını vermişlerdir. Öğretim elemanlarının, 4,60 ortalama ile bu konu çalgı pedagojisi ders içeriğinde tamamen yapılmalıdır görüşünü ifade ettikleri söylenebilir.

Tablo 16. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 11) Çalgı Eğitiminde Teknik Çalışmalar (sağ ve sol el teknikleri) Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı

SORU		5	4	3	2	1	T	X	SONUÇ
11. Çalgı eğitiminde teknik çalışmalar (sağ ve sol el teknikleri)	f	17	3	3	2		25	4,40	Tamamen Yapılmalıdır
	%	68	12	12	4		100		

“Çalgı pedagojisi ders içeriğinde, çalgı eğitiminde teknik çalışmalar (sağ ve sol el teknikleri) konusu hangi ölçüde yapılmalıdır?” sorusuna, öğretim elemanlarının %68’ i tamamen yapılmalıdır, %12’ si büyük ölçüde yapılmalıdır, %12’ si orta ölçüde yapılmalıdır, %4’ ü kısmen yapılmalıdır cevabını vermişlerdir. Öğretim elemanlarının, 4,40 ortalama ile bu konu çalgı pedagojisi ders içeriğinde tamamen yapılmalıdır görüşünü ifade ettikleri söylenebilir.

Tablo 17. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 12) Çalgı Eğitiminde Gam, Etüt ve Eser Çalışmaları Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı

SORU		5	4	3	2	1	T	X	SONUÇ
12. Çalgı eğitiminde gam, etüt ve eser çalışmaları	f	18	3	2	1	1	25	4,44	Tamamen Yapılmalıdır
	%	72	12	8	4	4	100		

“Çalgı pedagojisi ders içeriğinde, çalgı eğitiminde gam, etüt ve eser çalışmaları konusu hangi ölçüde yapılmalıdır?” sorusuna, öğretim elemanlarının %72’ si tamamen yapılmalıdır, %12’ si büyük ölçüde yapılmalıdır, %8’ i orta ölçüde yapılmalıdır, %4’ ü kısmen yapılmalıdır, %4’ ü yapılmamalıdır cevabını vermişlerdir. Öğretim elemanlarının, 4,44 ortalama ile bu konu çalgı pedagojisi ders içeriğinde tamamen yapılmalıdır görüşünü ifade ettikleri söylenebilir.

Tablo 18. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 13) Çalgı Eğitiminde Bireysel Çalışma Yöntemleri Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı

SORU		5	4	3	2	1	T	X	SONUÇ
13. Çalgı eğitiminde bireysel çalışma yöntemleri	f	11	8	5	1		25	4,16	Büyük Ölçüde Yapılmalıdır
	%	44	32	20	4		100		

“Çalgı pedagojisi ders içeriğinde, çalgı eğitiminde bireysel çalışma yöntemleri konusu hangi ölçüde yapılmalıdır?” sorusuna, öğretim elemanlarının %44’ ü tamamen yapılmalıdır, %32’ si büyük ölçüde yapılmalıdır, %20’ si orta

ölçüde yapılmalıdır, %4' ü kısmen yapılmalıdır cevabını vermişlerdir. Öğretim elemanlarının, 4,16 ortalama ile bu konu çalgı pedagojisi ders içeriğinde büyük ölçüde yapılmalıdır görüşünü ifade ettikleri söylenebilir.

Tablo 19. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 14) Çalgı Eğitiminde Eşlikli Çalışmalar Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı

SORU		5	4	3	2	1	T	X	SONUÇ
14. Çalgı eğitiminde eşlikli çalışmalar	f	12	5	5	3		25	4,04	Büyük Ölçüde Yapılmalıdır
	%	48	20	20	12		100		

“Çalgı pedagojisi ders içeriğinde, çalgı eğitiminde eşlikli çalışmalar konusu hangi ölçüde yapılmalıdır?” sorusuna, öğretim elemanlarının %48' i tamamen yapılmalıdır, %20' si büyük ölçüde yapılmalıdır, %20' si orta ölçüde yapılmalıdır, %12' si kısmen yapılmalıdır cevabını vermişlerdir. Öğretim elemanlarının, 4,04 ortalama ile bu konu çalgı pedagojisi ders içeriğinde büyük ölçüde yapılmalıdır görüşünü ifade ettikleri söylenebilir.

Tablo 20. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 15) Birlikte Çalma Uygulamaları Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı

SORU		5	4	3	2	1	T	X	SONUÇ
15. Birlikte çalma uygulamaları	f	11	6	6	2		25	4,04	Büyük Ölçüde Yapılmalıdır
	%	44	24	24	8		100		

“Çalgı pedagojisi ders içeriğinde, birlikte çalma uygulamaları konusu hangi ölçüde yapılmalıdır?” sorusuna, öğretim elemanlarının %44’ ü tamamen yapılmalıdır, %24’ ü büyük ölçüde yapılmalıdır, %24’ ü orta ölçüde yapılmalıdır, %8’ i kısmen yapılmalıdır cevabını vermişlerdir. Öğretim elemanlarının, 4,04 ortalama ile bu konu çalgı pedagojisi ders içeriğinde büyük ölçüde yapılmalıdır görüşünü ifade ettikleri söylenebilir.

Tablo 21. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 16) Okul Türlerine Göre Çalgı Eğitimi Repertuarı Belirleme Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı

SORU		5	4	3	2	1	T	X	SONUÇ
16. Okul türlerine göre çalgı eğitimi repertuarı belirleme	f	12	7	6			25	4,24	Tamamen Yapılmalıdır
	%	48	28	24			100		

“Çalgı pedagojisi ders içeriğinde, okul türlerine göre çalgı eğitimi repertuarı belirleme konusu hangi ölçüde yapılmalıdır?” sorusuna, öğretim elemanlarının %48’ i tamamen yapılmalıdır, %28’ i büyük ölçüde yapılmalıdır, %24’ ü orta ölçüde yapılmalıdır cevabını vermişlerdir. Öğretim elemanlarının, 4,24 ortalama ile bu konu çalgı pedagojisi ders içeriğinde tamamen yapılmalıdır görüşünü ifade ettikleri söylenebilir.

Tablo 22. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 17) Çalgısal Müzikte Eleştirel Düşünme ve Dinleme Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı

SORU		5	4	3	2	1	T	X	SONUÇ
17. Çalgısal müzikte eleştirel düşünme ve dinleme	f	10	11	4			25	4,24	Tamamen Yapılmalıdır
	%	40	44	16			100		

“Çalgı pedagojisi ders içeriğinde, çalgısal müzikte eleştirel düşünme ve dinleme konusu hangi ölçüde yapılmalıdır?” sorusuna, öğretim elemanlarının %40’ ı tamamen yapılmalıdır, %44’ ü büyük ölçüde yapılmalıdır, %16’ sı orta ölçüde yapılmalıdır cevabını vermişlerdir. Öğretim elemanlarının, 4,24 ortalama ile bu konu çalgı pedagojisi ders içeriğinde tamamen yapılmalıdır görüşünü ifade ettikleri söylenebilir.

Tablo 23. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 18) Çalgı Eğitiminde Öğretim Yöntem ve Stratejileri Belirleme Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı

SORU		5	4	3	2	1	T	X	SONUÇ
18. Çalgı eğitiminde öğretim yöntem ve stratejileri belirleme	f	14	10	1			25	4,52	Tamamen Yapılmalıdır
	%	56	40	4			100		

“Çalgı pedagojisi ders içeriğinde, çalgı eğitiminde öğretim yöntem ve stratejileri belirleme konusu hangi ölçüde yapılmalıdır?” sorusuna, öğretim elemanlarının %56’ sı tamamen yapılmalıdır, %40’ ı büyük ölçüde yapılmalıdır, %4’

ü orta ölçüde yapılmalıdır cevabını vermişlerdir. Öğretim elemanlarının, 4,52 ortalama ile bu konu çalgı pedagojisi ders içeriğinde tamamen yapılmalıdır görüşünü ifade ettikleri söylenebilir.

Tablo 24. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 19) Okul Türlerine Göre Çalgı Öğretim Programı Hazırlama Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı

SORU		5	4	3	2	1	T	X	SONUÇ
19. Okul türlerine göre çalgı öğretim programı hazırlama	f	8	7	8	1	1	25	3,80	Büyük Ölçüde Yapılmalıdır
	%	32	28	32	4	4	100		

“Çalgı pedagojisi ders içeriğinde, okul türlerine göre çalgı öğretim programı hazırlama konusu hangi ölçüde yapılmalıdır?” sorusuna, öğretim elemanlarının %32’ si tamamen yapılmalıdır, %28’ i büyük ölçüde yapılmalıdır, %32’ si orta ölçüde yapılmalıdır, %4’ ü kısmen yapılmalıdır, %4’ ü yapılmamalıdır cevabını vermişlerdir. Öğretim elemanlarının, 3,80 ortalama ile bu konu çalgı pedagojisi ders içeriğinde büyük ölçüde yapılmalıdır görüşünü ifade ettikleri söylenebilir.

Tablo 25. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 20) Amatör (özengen) ve Profesyonel (mesleki) Çalgı Eğitiminin Özellikleri Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı

SORU		5	4	3	2	1	T	X	SONUÇ
20. Amatör (özengen) ve profesyonel (mesleki) çalgı eğitiminin özellikleri	f	12	7	6			25	4,24	Tamamen Yapılmalıdır
	%	48	28	24			100		

“Çalgı pedagojisi ders içeriğinde, amatör (özengen) ve profesyonel (mesleki) çalgı eğitiminin özellikleri konusu hangi ölçüde yapılmalıdır?” sorusuna, öğretim elemanlarının %48’ i tamamen yapılmalıdır, %28’ i büyük ölçüde yapılmalıdır, %24’ ü orta ölçüde yapılmalıdır cevabını vermişlerdir. Öğretim elemanlarının, 4,24 ortalama ile bu konu çalgı pedagojisi ders içeriğinde tamamen yapılmalıdır görüşünü ifade ettikleri söylenebilir.

Tablo 26. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 21) Çalgı Eğitiminde Etüt ve Eser Form Analizi Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı

SORU		5	4	3	2	1	T	X	SONUÇ
21. Çalgı eğitiminde etüt ve eser form analizi	f	9	9	3	3	1	25	3,88	Büyük Ölçüde Yapılmalıdır
	%	36	36	12	12	4	100		

“Çalgı pedagojisi ders içeriğinde, çalgı eğitiminde etüt ve eser form analizi konusu hangi ölçüde yapılmalıdır?” sorusuna, öğretim elemanlarının %36’ sı tamamen yapılmalıdır, %36’ sı büyük ölçüde yapılmalıdır, %12’ si orta ölçüde yapılmalıdır, %12’ si kısmen yapılmalıdır, %4’ ü yapılmamalıdır cevabını vermişlerdir. Öğretim elemanlarının, 3,88 ortalama ile bu konu çalgı pedagojisi ders içeriğinde büyük ölçüde yapılmalıdır görüşünü ifade ettikleri söylenebilir.

Tablo 27. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 22) Başka Çalgılar İçin Yazılmış Etüt ve Eserleri Kendi Çalgısına Uyarlama Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı

SORU		5	4	3	2	1	T	X	SONUÇ
22. Başka çalgılar için yazılmış etüt ve eserleri kendi çalgısına uyarlama	f	3	5	8	6	1	25	3,12	Orta Ölçüde Yapılmalıdır
	%	12	20	32	24	4	100		

“Çalgı pedagojisi ders içeriğinde, başka çalgılar için yazılmış etüt ve eserleri kendi çalgısına uyarlama konusu hangi ölçüde yapılmalıdır?” sorusuna, öğretim elemanlarının %12’ si tamamen yapılmalıdır, %20’ si büyük ölçüde yapılmalıdır, %32’ si orta ölçüde yapılmalıdır, %24’ ü kısmen yapılmalıdır, %4’ ü yapılmamalıdır cevabını vermişlerdir. Öğretim elemanlarının, 3,12 ortalama ile bu konu çalgı pedagojisi ders içeriğinde orta ölçüde yapılmalıdır görüşünü ifade ettikleri söylenebilir.

Tablo 28. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 23) Çalgısına Yönelik Başlangıç Düzeyi Bir Metot Çalışması Yapma Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı

SORU		5	4	3	2	1	T	X	SONUÇ
23. Çalgısına yönelik başlangıç düzeyi bir metot çalışması yapma	f	4	3	10	8		25	3,12	Orta Ölçüde Yapılmalıdır
	%	16	12	40	32		100		

“Çalgı pedagojisi ders içeriğinde, çalgısına yönelik başlangıç düzeyi bir metot çalışması yapma konusu hangi ölçüde yapılmalıdır?” sorusuna, öğretim

elemanlarının %16' sı tamamen yapılmalıdır, %12' si büyük ölçüde yapılmalıdır, %40' ı orta ölçüde yapılmalıdır, %32' si kısmen yapılmalıdır cevabını vermişlerdir. Öğretim elemanlarının, 3,12 ortalama ile bu konu çalgı pedagojisi ders içeriğinde orta ölçüde yapılmalıdır görüşünü ifade ettikleri söylenebilir.

Tablo 29. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 24) Çalgısına İlişkin Etkili Bir Kaynakça Hazırlama Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı

SORU		5	4	3	2	1	T	X	SONUÇ
24. Çalgısına ilişkin etkili bir kaynakça hazırlama	f	5	10	6	4		25	3,64	Büyük Ölçüde Yapılmalıdır
	%	20	40	24	16		100		

“Çalgı pedagojisi ders içeriğinde, çalgısına ilişkin etkili bir kaynakça hazırlama konusu hangi ölçüde yapılmalıdır?” sorusuna, öğretim elemanlarının %20' si tamamen yapılmalıdır, %40' ı büyük ölçüde yapılmalıdır, %24' ü orta ölçüde yapılmalıdır, %16' sı kısmen yapılmalıdır cevabını vermişlerdir. Öğretim elemanlarının, 3,64 ortalama ile bu konu çalgı pedagojisi ders içeriğinde büyük ölçüde yapılmalıdır görüşünü ifade ettikleri söylenebilir.

Tablo 30. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 25) Çalgı Eğitimi ve Müzik Tarihinin İlişkilendirilmesi Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı

SORU		5	4	3	2	1	T	X	SONUÇ
25. Çalgı eğitimi ve müzik tarihinin ilişkilendirilmesi	f	4	12	6	2	1	25	3,68	Büyük Ölçüde Yapılmalıdır
	%	16	48	24	8	4	100		

“Çalgı pedagojisi ders içeriğinde, çalgı eğitimi ve müzik tarihinin ilişkilendirilmesi konusu hangi ölçüde yapılmalıdır?” sorusuna, öğretim elemanlarının %16’ sı tamamen yapılmalıdır, %48’ i büyük ölçüde yapılmalıdır, %24’ ü orta ölçüde yapılmalıdır, %8’ i kısmen yapılmalıdır, %4’ ü yapılmamalıdır cevabını vermişlerdir. Öğretim elemanlarının, 3,68 ortalama ile bu konu çalgı pedagojisi ders içeriğinde büyük ölçüde yapılmalıdır görüşünü ifade ettikleri söylenebilir.

Tablo 31. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 26) Çalgı Eğitimi ve Eğitim Psikolojisinin İlişkilendirilmesi Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı

SORU		5	4	3	2	1	T	X	SONUÇ
26. Çalgı eğitimi ve eğitim psikolojisinin ilişkilendirilmesi	f	6	14	3	2		25	3,96	Büyük Ölçüde Yapılmalıdır
	%	24	56	12	8		100		

“Çalgı pedagojisi ders içeriğinde, çalgı eğitimi ve eğitim psikolojisinin ilişkilendirilmesi konusu hangi ölçüde yapılmalıdır?” sorusuna, öğretim

elemanlarının %24' ü tamamen yapılmalıdır, %56' sı büyük ölçüde yapılmalıdır, %12' si orta ölçüde yapılmalıdır, %8' i kısmen yapılmalıdır cevabını vermişlerdir. Öğretim elemanlarının, 3,96 ortalama ile bu konu çalgı pedagojisi ders içeriğinde büyük ölçüde yapılmalıdır görüşünü ifade ettikleri söylenebilir.

Tablo 32. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 27) Çalgı Eğitimi ve Sanat Felsefesinin İlişkilendirilmesi Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı

SORU		5	4	3	2	1	T	X	SONUÇ
27. Çalgı eğitimi ve sanat felsefesinin ilişkilendirilmesi	f	4	11	8	2		25	3,68	Büyük Ölçüde Yapılmalıdır
	%	16	44	32	8		100		

“Çalgı pedagojisi ders içeriğinde, çalgı eğitimi ve sanat felsefesinin ilişkilendirilmesi konusu hangi ölçüde yapılmalıdır?” sorusuna, öğretim elemanlarının %16' sı tamamen yapılmalıdır, %44' ü büyük ölçüde yapılmalıdır, %32' si orta ölçüde yapılmalıdır, %8' i kısmen yapılmalıdır cevabını vermişlerdir. Öğretim elemanlarının, 3,68 ortalama ile bu konu çalgı pedagojisi ders içeriğinde büyük ölçüde yapılmalıdır görüşünü ifade ettikleri söylenebilir.

Tablo 33. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 28) Çalgı Eğitimi ve Estetiğin İlişkilendirilmesi Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı

SORU		5	4	3	2	1	T	X	SONUÇ
28. Çalgı eğitimi ve estetiğin ilişkilendirilmesi	f	6	11	7		1	25	3,84	Büyük Ölçüde Yapılmalıdır
	%	24	44	28		4	100		

“Çalgı pedagojisi ders içeriğinde, çalgı eğitimi ve estetiğin ilişkilendirilmesi konusu hangi ölçüde yapılmalıdır?” sorusuna, öğretim elemanlarının %24’ ü tamamen yapılmalıdır, %44’ ü büyük ölçüde yapılmalıdır, %28’ i orta ölçüde yapılmalıdır, %4’ ü yapılmamalıdır cevabını vermişlerdir. Öğretim elemanlarının, 3,84 ortalama ile bu konu çalgı pedagojisi ders içeriğinde büyük ölçüde yapılmalıdır görüşünü ifade ettikleri söylenebilir.

Tablo 34. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 29) Çalgı Eğitimi ve Sosyolojinin İlişkilendirilmesi Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı

SORU		5	4	3	2	1	T	X	SONUÇ
29. Çalgı eğitimi ve sosyolojinin ilişkilendirilmesi	f	4	6	11	4		25	3,40	Büyük Ölçüde Yapılmalıdır
	%	16	24	44	16		100		

“Çalgı pedagojisi ders içeriğinde, çalgı eğitimi ve sosyolojinin ilişkilendirilmesi konusu hangi ölçüde yapılmalıdır?” sorusuna, öğretim elemanlarının %16’ sı tamamen yapılmalıdır, %24’ ü büyük ölçüde yapılmalıdır,

%44' ü orta ölçüde yapılmalıdır, %16' sı kısmen yapılmalıdır cevabını vermişlerdir. Öğretim elemanlarının, 3,40 ortalama ile bu konu çalgı pedagojisi ders içeriğinde büyük ölçüde yapılmalıdır görüşünü ifade ettikleri söylenebilir.

Tablo 35. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 30) Çalgı Eğitimi ve Teknolojinin İlişkilendirilmesi Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı

SORU		5	4	3	2	1	T	X	SONUÇ
30. Çalgı eğitimi ve teknolojinin ilişkilendirilmesi	f	6	8	7	4		25	3,64	Büyük Ölçüde Yapılmalıdır
	%	24	32	28	16		100		

“Çalgı pedagojisi ders içeriğinde, çalgı eğitimi ve teknolojinin ilişkilendirilmesi konusu hangi ölçüde yapılmalıdır?” sorusuna, öğretim elemanlarının %24' ü tamamen yapılmalıdır, %32' si büyük ölçüde yapılmalıdır, %28' i orta ölçüde yapılmalıdır, %16' sı kısmen yapılmalıdır cevabını vermişlerdir. Öğretim elemanlarının, 3,64 ortalama ile bu konu çalgı pedagojisi ders içeriğinde büyük ölçüde yapılmalıdır görüşünü ifade ettikleri söylenebilir.

Tablo 36. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğinde, (Soru 31) Çalgı Eğitiminde Ölçme ve Değerlendirme Konusu Hangi Ölçüde Yapılmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Frekans, Yüzde Değerleri ve Aritmetik Ortalama Dağılımı

SORU		5	4	3	2	1	T	X	SONUÇ
31. Çalgı eğitiminde ölçme ve değerlendirme	f	10	12	2	1		25	4,24	Tamamen Yapılmalıdır
	%	40	48	8	4		100		

“Çalgı pedagojisi ders içeriğinde, Çalgı eğitiminde ölçme ve değerlendirme konusu hangi ölçüde yapılmalıdır?” sorusuna, öğretim elemanlarının %40’ ı tamamen yapılmalıdır, %48’ i büyük ölçüde yapılmalıdır, %8’ i orta ölçüde yapılmalıdır, %4’ ü kısmen yapılmalıdır cevabını vermişlerdir. Öğretim elemanlarının, 4,24 ortalama ile bu konu çalgı pedagojisi ders içeriğinde tamamen yapılmalıdır görüşünü ifade ettikleri söylenebilir.

2. İKİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR

İkinci alt problem: Öğretim elemanlarının unvanları ile Çalgı Pedagojisi ders içeriğine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

Öğretim elemanlarının unvanları ile çalgı pedagojisi ders içeriğine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişkinin olup olmadığına ilişkin ki kare (χ^2) bağımsızlık analizi Tablo 37’ de sunulmuştur. Araştırma sonucunda, aralarında anlamlı bir ilişki bulunmayan değişkenler tabloda yer almamaktadır.

Tablo 37. Öğretim Elemanlarının Unvanları ile Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğine İlişkin Görüşleri Arasında Yapılan Ki Kare (χ^2) Bağımsızlık Testi Sonucu

İlişki Aranılan Değişkenler	Unvan		
	χ^2	sd	p
11. Çalgı eğitiminde teknik çalışmalar (sağ ve sol el teknikleri)	16,799	9	0,049
13. Çalgı eğitiminde bireysel çalışma yöntemleri	18,971	9	0,025
14. Çalgı eğitiminde eşlikli çalışmalar	12,548	9	0,041
15. Birlikte çalma uygulamaları	12,748	9	0,050
20. Amatör (özengen) ve profesyonel (mesleki) çalgı eğitiminin özellikleri	9,335	6	0,039
29. Çalgı eğitimi ve sosyolojinin ilişkilendirilmesi	12, 751	9	0,047

χ^2 : Ki-kare değeri, Sd: Serbestlik derecesi, P: Anlamlılık düzeyi

Tablo 37' ye göre ki kare (χ^2) bağımsızlık sınamaları sonucunda;

Öğretim elemanlarının unvanları ile (Soru 11) çalgı eğitiminde teknik çalışmalar (sağ ve sol el teknikleri) sorusuna verdikleri cevaplar arasındaki ilişki $\chi^2=16,799$ sd= 9 p= 0,049 olarak bulunmuştur. Bu sonuca göre, öğretim elemanlarının unvanları ile (Soru 11) çalgı eğitiminde teknik çalışmalar (sağ ve sol el teknikleri) sorusuna verdikleri cevaplar arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür.

Öğretim elemanları unvanlarının, çalgı eğitiminde teknik çalışmalar (sağ ve sol el teknikleri) konusunun işlenmesinde etkili bir faktör olduğu söylenebilir.

Öğretim elemanlarının unvanları ile (Soru 13) çalgı eğitiminde bireysel çalışma yöntemleri sorusuna verdikleri cevaplar arasındaki ilişki $\chi^2= 18,971$ sd= 9 p= 0,025 olarak bulunmuştur. Bu sonuca göre, öğretim elemanlarının unvanları ile (Soru 13) çalgı eğitiminde bireysel çalışma yöntemleri sorusuna verdikleri cevaplar arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür.

Öğretim elemanları unvanlarının, çalgı eğitiminde bireysel çalışma yöntemleri konusunun işlenmesinde etkili bir faktör olduğu söylenebilir.

Öğretim elemanlarının unvanları ile (Soru 14) çalgı eğitiminde eşlikli çalışmalar sorusuna verdikleri cevaplar arasındaki ilişki $\chi^2= 12,548$ sd= 9 p= 0,041 olarak bulunmuştur. Bu sonuca göre, öğretim elemanlarının unvanları ile (Soru 14) çalgı eğitiminde eşlikli çalışmalar sorusuna verdikleri cevaplar arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür.

Öğretim elemanları unvanlarının, çalgı eğitiminde eşlikli çalışmalar konusunun işlenmesinde etkili bir faktör olduğu söylenebilir.

Öğretim elemanlarının unvanları ile (Soru 15) birlikte çalma uygulamaları sorusuna verdikleri cevaplar arasındaki ilişki $\chi^2= 12,748$ sd= 9 p= 0,050 olarak bulunmuştur. Bu sonuca göre, öğretim elemanlarının unvanları ile (Soru 15) birlikte çalma uygulamaları sorusuna verdikleri cevaplar arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür.

Öğretim elemanları unvanlarının, birlikte çalma uygulamaları konusunun işlenmesinde etkili bir faktör olduğu söylenebilir.

Öğretim elemanlarının unvanları ile (Soru 20) amatör (özengen) ve profesyonel (mesleki) çalgı eğitiminin özellikleri sorusuna verdikleri cevaplar arasındaki ilişki $\chi^2= 9,335$ sd= 6 p= 0,039 olarak bulunmuştur. Bu sonuca göre, öğretim elemanlarının unvanları ile (Soru 20) amatör (özengen) ve profesyonel (mesleki) çalgı eğitiminin özellikleri sorusuna verdikleri cevaplar arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür.

Öğretim elemanları unvanlarının, amatör (özengen) ve profesyonel (mesleki) çalgı eğitiminin özellikleri konusunun işlenmesinde etkili bir faktör olduğu söylenebilir.

Öğretim elemanlarının unvanları ile (Soru 29) çalgı eğitimi ve sosyolojinin ilişkilendirilmesi sorusuna verdikleri cevaplar arasındaki ilişki $\chi^2= 12,751$ sd= 9 p= 0,047 olarak bulunmuştur. Bu sonuca göre, öğretim elemanlarının unvanları ile (Soru 29) çalgı eğitimi ve sosyolojinin ilişkilendirilmesi sorusuna verdikleri cevaplar arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür.

Öğretim elemanları unvanlarının, çalgı eğitimi ve sosyolojinin ilişkilendirilmesi konusunun işlenmesinde etkili bir faktör olduğu söylenebilir.

3. ÜÇÜNCÜ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR

Üçüncü alt problem: Öğretim elemanlarının eğitimini verdiği enstrüman ile Çalgı Pedagojisi ders içeriğine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

Öğretim elemanlarının eğitimini verdiği enstrüman ile çalgı pedagojisi ders içeriğine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişkinin olup olmadığına ilişkin ki kare (χ^2) bağımsızlık analizi Tablo 38' de sunulmuştur. Araştırma sonucunda, aralarında anlamlı bir ilişki bulunmayan değişkenler tabloda yer almamaktadır.

Tablo 38. Öğretim Elemanlarının Eğitimini Verdiği Enstrüman ile Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğine İlişkin Görüşleri Arasında Yapılan Ki Kare (χ^2) Bağımsızlık Testi Sonucu

İlişki Aranan Değişkenler	Eğitimi Verilen Enstrüman		
	χ^2	sd	p
1. Çalgı pedagojisine yönelik yüksek lisans, sanatta yeterlilik ve doktora tezlerini inceleme	6,466	3	0,049
4. İnternet ortamında çalgı pedagojisine yönelik ilgili siteleri inceleme ve değerlendirme	5,344	3	0,048
9. Çalgının genel özelliklerini inceleme (çalgısının tarihçesi, yapısı, yapım ustaları, tanınmış virtüözleri, iyi bir çalgıda bulunması gereken özellikler vb.)	4,686	3	0,037
10. Çalgı eğitimine başlangıç (ilke ve yöntemler)	4,575	2	0,037
17. Çalgısal müzikte eleştirel düşünme ve dinleme	5,226	2	0,037
22. Başka çalgılar için yazılmış etüt ve eserleri kendi çalgısına uyarlama	8,011	4	0,049

χ^2 : Ki-kare değeri, Sd: Serbestlik derecesi, P: Anlamlılık düzeyi

Tablo 38' e göre ki kare (χ^2) bağımsızlık sınamaları sonucunda;

Öğretim elemanlarının eğitimini verdiği enstrüman ile (Soru 1) çalgı pedagojisine yönelik yüksek lisans, sanatta yeterlilik ve doktora tezlerini inceleme sorusuna verdikleri cevaplar arasındaki ilişki $\chi^2= 6,466$ sd= 3 p= 0,049 olarak bulunmuştur. Bu sonuca göre, öğretim elemanlarının eğitimini verdiği enstrüman ile (Soru 1) çalgı pedagojisine yönelik yüksek lisans, sanatta yeterlilik ve doktora tezlerini inceleme sorusuna verdikleri cevaplar arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür.

Öğretim elemanlarının eğitimini verdiği enstrümanın, çalgı pedagojisine yönelik yüksek lisans, sanatta yeterlilik ve doktora tezlerini inceleme konusunun işlenmesinde etkili bir faktör olduğu söylenebilir.

Öğretim elemanlarının eğitimini verdiği enstrüman ile (Soru 4) internet ortamında çalgı pedagojisine yönelik ilgili siteleri inceleme ve değerlendirme sorusuna verdikleri cevaplar arasındaki ilişki $\chi^2= 5,344$ sd= 3 p= 0,048 olarak bulunmuştur. Bu sonuca göre, öğretim elemanlarının eğitimini verdiği enstrüman ile (Soru 4) internet ortamında çalgı pedagojisine yönelik ilgili siteleri inceleme ve değerlendirme sorusuna verdikleri cevaplar arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür.

Öğretim elemanlarının eğitimini verdiği enstrümanın, internet ortamında çalgı pedagojisine yönelik ilgili siteleri inceleme ve değerlendirme konusunun işlenmesinde etkili bir faktör olduğu söylenebilir.

Öğretim elemanlarının eğitimini verdiği enstrüman ile (Soru 9) çalgının genel özelliklerini inceleme (çalgısının tarihçesi, yapısı, yapım ustaları, tanınmış virtüözleri, iyi bir çalgıda bulunması gereken özellikler vb.) sorusuna verdikleri cevaplar arasındaki ilişki $\chi^2= 4,686$ sd= 3 p= 0,037 olarak bulunmuştur. Bu sonuca göre, öğretim elemanlarının eğitimini verdiği enstrüman ile (Soru 9) çalgının genel özelliklerini inceleme (çalgısının tarihçesi, yapısı, yapım ustaları, tanınmış virtüözleri, iyi bir çalgıda bulunması gereken özellikler vb.) sorusuna verdikleri cevaplar arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür.

Öğretim elemanlarının eğitimini verdiği enstrümanın, çalgının genel özelliklerini inceleme (çalgısının tarihçesi, yapısı, yapım ustaları, tanınmış virtüözleri, iyi bir çalgıda bulunması gereken özellikler vb.) konusunun işlenmesinde etkili bir faktör olduğu söylenebilir.

Öğretim elemanlarının eğitimini verdiği enstrüman ile (Soru 10) çalgı eğitimine başlangıç (ilke ve yöntemler) sorusuna verdikleri cevaplar arasındaki ilişki $\chi^2= 4,575$ sd= 2 p= 0,037 olarak bulunmuştur. Bu sonuca göre, öğretim elemanlarının eğitimini verdiği enstrüman ile (Soru 10) çalgı eğitimine başlangıç (ilke ve yöntemler) sorusuna verdikleri cevaplar arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür.

Öğretim elemanlarının eğitimini verdiği enstrümanın, çalgı eğitimine başlangıç (ilke ve yöntemler) konusunun işlenmesinde etkili bir faktör olduğu söylenebilir.

Öğretim elemanlarının eğitimini verdiği enstrüman ile (Soru 17) çalgısal müzikte eleştirel düşünme ve dinleme sorusuna verdikleri cevaplar arasındaki ilişki $\chi^2= 5,226$ sd= 2 p= 0,037 olarak bulunmuştur. Bu sonuca göre, öğretim elemanlarının eğitimini verdiği enstrüman ile (Soru 17) çalgısal müzikte eleştirel düşünme ve dinleme sorusuna verdikleri cevaplar arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür.

Öğretim elemanlarının eğitimini verdiği enstrümanın, çalgısal müzikte eleştirel düşünme ve dinleme konusunun işlenmesinde etkili bir faktör olduğu söylenebilir.

Öğretim elemanlarının eğitimini verdiği enstrüman ile (Soru 22) başka çalgılar için yazılmış etüt ve eserleri kendi çalgısına uyarlama sorusuna verdikleri cevaplar arasındaki ilişki $\chi^2= 8,011$ sd= 4 p= 0,049 olarak bulunmuştur. Bu sonuca göre, öğretim elemanlarının eğitimini verdiği enstrüman ile (Soru 22) başka çalgılar için yazılmış etüt ve eserleri kendi çalgısına uyarlama sorusuna verdikleri cevaplar arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür.

Öğretim elemanlarının eğitimini verdiği enstrümanın, başka çalgılar için yazılmış etüt ve eserleri kendi çalgısına uyarlama konusunun işlenmesinde etkili bir faktör olduğu söylenebilir.

4. DÖRDÜNCÜ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR

Dördüncü alt problem: Öğretim elemanlarının unvanları ile Çalgı Pedagojisi ders içeriğine ilişkin görüşleri arasında bir ilişki var mıdır, varsa ilişkinin düzeyi ne ölçüdedir ve ilişki ne yönlüdür?

Araştırma sonucunda, değişkenler arasında bulunan ilişki düzeyi ve yönüne ilişkin korelasyon analizi Tablo 39' da sunulmuştur. Aralarında bir ilişki bulunmayan değişkenler tabloda yer almamaktadır.

Tablo 39. Öğretim Elemanlarının Unvanları ile Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğine İlişkin Görüşleri Arasındaki Korelasyon Katsayısı

İlişki Aranılan Değişkenler	Unvan	
	r	%
10. Çalgı eğitimine başlangıç (ilke ve yöntemler)	0,393	39,3
11. Çalgı eğitiminde teknik çalışmalar (sağ ve sol el teknikleri)	0,430	43
12. Çalgı eğitiminde gam, etüt ve eser çalışmaları	0,498	49,8
13. Çalgı eğitiminde bireysel çalışma yöntemleri	0,667	66,7
14. Çalgı eğitiminde eşlikli çalışmalar	0,441	44,1
15. Birlikte çalma uygulamaları	0,498	49,8
19. Okul türlerine göre çalgı öğretim programı hazırlama	0,433	43,3
20. Amatör (özengen) ve profesyonel (mesleki) çalgı eğitiminin özellikleri	0,429	42,9

r = Korelasyon katsayısı

Öğretim elemanlarının unvanları ile (Soru 10) çalgı eğitimine başlangıç (ilke ve yöntemler) sorusuna verdikleri cevaplar arasında $r = 0,393$ korelasyon değeri vardır. Bu sonuca göre %39,3' lük zayıf düzeyde, aynı yönlü (pozitif) bir ilişki olduğu görülmüştür.

Öğretim elemanları unvanlarının ve Soru 10' a verdikleri cevapların katılma derecesinin birlikte azalıp arttığı söylenebilir.

Öğretim elemanlarının unvanları ile (Soru 11) çalgı eğitiminde teknik çalışmalar (sağ ve sol el teknikleri) sorusuna verdikleri cevaplar arasında $r = 0,430$ korelasyon değeri vardır. Bu sonuca göre %43' lük zayıf düzeyde, aynı yönlü (pozitif) bir ilişki olduğu görülmüştür.

Öğretim elemanlarının unvanlarının ve Soru 11' e verdikleri cevapların katılma derecesinin birlikte azalıp arttığı söylenebilir.

Öğretim elemanlarının unvanları ile (Soru 12) çalgı eğitiminde gam, etüt ve eser çalışmaları sorusuna verdikleri cevaplar arasında $r = 0,498$ korelasyon değeri

vardır. Bu sonuca göre %49,8' lik zayıf düzeyde, aynı yönlü (pozitif) bir ilişki olduğu görülmüştür.

Öğretim elemanlarının unvanlarının ve Soru 12' ye verdikleri cevapların katılma derecesinin birlikte azalıp arttığı söylenebilir.

Öğretim elemanlarının unvanları ile (Soru 13) çalgı eğitiminde bireysel çalışma yöntemleri sorusuna verdikleri cevaplar arasında $r = 0,667$ korelasyon değeri vardır. Bu sonuca göre %66,7' lik orta düzeyde, aynı yönlü (pozitif) bir ilişki olduğu görülmüştür.

Öğretim elemanlarının unvanlarının ve Soru 13' e verdikleri cevapların katılma derecesinin birlikte azalıp arttığı söylenebilir.

Öğretim elemanlarının unvanları ile (Soru 14) çalgı eğitiminde eşlikli çalışmalar sorusuna verdikleri cevaplar arasında $r = 0,441$ korelasyon değeri vardır. Bu sonuca göre %44,1' lik zayıf düzeyde, aynı yönlü (pozitif) bir ilişki olduğu görülmüştür.

Öğretim elemanlarının unvanlarının ve Soru 14' e verdikleri cevapların katılma derecesinin birlikte azalıp arttığı söylenebilir.

Öğretim elemanlarının unvanları ile (Soru 15) birlikte çalma uygulamaları sorusuna verdikleri cevaplar arasında $r = 0,498$ korelasyon değeri vardır. Bu sonuca göre %49,8' lik zayıf düzeyde, aynı yönlü (pozitif) bir ilişki olduğu görülmüştür.

Öğretim elemanlarının unvanlarının ve Soru 15' e verdikleri cevapların katılma derecesinin birlikte azalıp arttığı söylenebilir.

Öğretim elemanlarının unvanları ile (Soru 19) okul türlerine göre çalgı öğretim programı hazırlama sorusuna verdikleri cevaplar arasında $r = 0,433$ korelasyon değeri vardır. Bu sonuca göre %43,3' lük zayıf düzeyde, aynı yönlü (pozitif) bir ilişki olduğu görülmüştür.

Öğretim elemanlarının unvanlarının ve Soru 19' a verdikleri cevapların katılma derecesinin birlikte azalıp arttığı söylenebilir.

Öğretim elemanlarının unvanları ile (Soru 20) amatör (özengen) ve profesyonel (mesleki) çalgı eğitiminin özellikleri sorusuna verdikleri cevaplar

arasında $r = 0,429$ korelasyon değeri vardır. Bu sonuca göre %42,9' luk zayıf düzeyde, aynı yönlü (pozitif) bir ilişki olduğu görülmüştür.

Öğretim elemanlarının unvanlarının ve Soru 20' ye verdikleri cevapların katılma derecesinin birlikte azalıp arttığı söylenebilir.

5. BEŞİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR

Beşinci alt problem: Öğretim elemanlarının eğitimini verdiği enstrüman ile Çalgı Pedagojisi ders içeriğine ilişkin görüşleri arasında bir ilişki var mıdır, varsa ilişkinin düzeyi ne ölçüdedir ve ilişki ne yönlüdür?

Araştırma sonucunda, değişkenler arasında bulunan ilişki düzeyi ve yönüne ilişkin korelasyon analizi Tablo 40' da sunulmuştur. Aralarında bir ilişki bulunmayan değişkenler tabloda yer almamaktadır.

Tablo 40. Öğretim Elemanlarının Eğitimini Verdiği Enstrüman ile Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğine İlişkin Görüşleri Arasındaki Korelasyon Katsayısı

İlişki Aranılan Değişkenler	Eğitimi Verilen Enstrüman	
	r	%
4. İnternet ortamında çalgı pedagojisine yönelik ilgili siteleri inceleme ve değerlendirme	- 0,473	- 47,3
9. Çalgının genel özelliklerini inceleme (çalgısının tarihçesi, yapısı, yapım ustaları, tanınmış virtüözleri, iyi bir çalgıda bulunması gereken özellikler vb.)	- 0,370	- 37
10. Çalgı eğitimine başlangıç (ilke ve yöntemler)	0,422	42,2
17. Çalgısal müzikte eleştirel düşünme ve dinleme	- 0,473	- 47,3

r = Korelasyon katsayısı

Öğretim elemanlarının eğitimini verdiği enstrüman ile (Soru 4) internet ortamında çalgı pedagojisine yönelik ilgili siteleri inceleme ve değerlendirme sorusuna verdikleri cevaplar arasında $r = -0,473$ korelasyon değeri vardır. Bu sonuca göre %47,3' lük zayıf düzeyde, ters yönlü (negatif) bir ilişki olduğu görülmüştür.

Keman öğretim elemanlarının Soru 4' e verdikleri cevapların katılma derecesi artarken viyola öğretim elemanlarının Soru 4' e verdikleri cevapların katılma derecesi azalır ya da tam tersi olduğu söylenebilir.

Öğretim elemanlarının eğitimini verdiği enstrüman ile (Soru 9) çalgının genel özelliklerini inceleme (çalgısının tarihçesi, yapısı, yapım ustaları, tanınmış virtüözleri, iyi bir çalgıda bulunması gereken özellikler vb.) sorusuna verdikleri cevaplar arasında $r = -0,370$ korelasyon değeri vardır. Bu sonuca göre %37' lik zayıf düzeyde, ters yönlü (negatif) bir ilişki olduğu görülmüştür.

Keman öğretim elemanlarının Soru 9' a verdikleri cevapların katılma derecesi artarken viyola öğretim elemanlarının Soru 9' a verdikleri cevapların katılma derecesi azalır ya da tam tersi olduğu söylenebilir.

Öğretim elemanlarının eğitimini verdiği enstrüman ile (Soru 10) çalgı eğitimine başlangıç (ilke ve yöntemler) sorusuna verdikleri cevaplar arasında $r = 0,422$ korelasyon değeri vardır. Bu sonuca göre %42,2' lik zayıf düzeyde, aynı yönlü (pozitif) bir ilişki olduğu görülmüştür.

Keman ve viyola öğretim elemanlarının, Soru 10' a verdikleri cevapların katılma derecesinin birlikte azalıp arttığı söylenebilir.

Öğretim elemanlarının eğitimini verdiği enstrüman ile (Soru 17) çalgısal müzikte eleştirel düşünme ve dinleme sorusuna verdikleri cevaplar arasında $r = -0,473$ korelasyon değeri vardır. Bu sonuca göre %47,3' lük zayıf düzeyde, ters yönlü (negatif) bir ilişki olduğu görülmüştür.

Keman öğretim elemanlarının Soru 17' ye verdikleri cevapların katılma derecesi artarken viyola öğretim elemanlarının Soru 17' ye verdikleri cevapların katılma derecesi azalır ya da tam tersi olduğu söylenebilir.

6. ALTINCI ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR

Altıncı alt problem: Öğretim elemanlarının Çalgı Pedagojisi ders içeriğine ilişkin önerileri nelerdir?

Öğretim elemanlarının “Çalgı Pedagojisi ders içeriğine ilişkin önerileriniz nelerdir?” sorusuna verdikleri cevaplar doğrultusunda “Ders içeriğine ilişkin öneriler” temasına ulaşılmış ve daha sonra bu tema altında alt temalar oluşturulmuştur. Tema ve alt temaya ilişkin bulgular Tablo 41’ de sunulmuştur.

Tablo 41. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğine İlişkin Önerileriz Nelerdir? Sorusuna Verdikleri Yanıtlara İlişkin Bulgular

ALT TEMALAR		Öğretim Elemanlarının Eğitimini Verdiği Enstrüman		Öğretim Elemanlarının Unvanı			
		Keman	Viyola	Öğr. Gör.	Yrd. Doç.	Doç.	Prof.
Çalgı Niteliği	f	0	1	0	0	0	1
	%		20				100
Ders İçeriği	f	4	1	1	4	0	0
	%	33,33	20	33,33	33,33		
Öğrenci Niteliği	f	5	2	2	5	0	0
	%	41,67	40	66,67	41,67		
Eğiticilere Yönelik Öneriler	f	3	1	0	3	1	0
	%	25	20		25	100	

Düğüm (Node) ile ilgili toplam 17 görüşün 1’ i (%5,88) çalgı niteliğine ilişkin, 5’ i (%29,41) ders içeriğine ilişkin, 7’si (%41,1) öğrenci niteliğine ilişkin, 4’ ü (%23,52) eğiticilere yönelik önerilere ilişkindir.

Tablo 42. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Ders İçeriğine İlişkin Önerileriz Nelerdir? Sorusuna Verdikleri Yanıtlara İlişkin Kodlanan Kelime Sayısı

ALT TEMALAR	Kodlanan Kelime Sayısı			
	Öğr. Gör.	Yrd. Doç.	Doç.	Prof.
Çalgı Niteliği	0	0	0	18
Ders İçeriği	22	87	0	0
Öğrenci Niteliği	30	132	0	0
Eğiticilere Yönelik Öneriler	0	65	11	0

Düğüm (Node) ile ilgili toplam 17 görüşün 5'i (%29,41) ders içeriği ile ilgilidir. Ders içeriğine ilişkin öneriler içerisinde kodlanan toplam kelime sayısı 109'dur. Metot, yöntem, teknik kelimeleri 8 defa, çalgı kelimesi 6 defa tekrarlanmıştır. Örnek görüşler;

“Ders içeriği oluşturulurken mutlaka insanın bilişsel, devinişsel, duyuşsal ve sezişsel yapısı ve toplumun ihtiyaçları bir bütün halinde dikkate alınmalıdır. Çalgı eğitimine ilişkin programlar hazırlanırken çalgı eğitimi ve program geliştirme alanlarında uzman kişilere danışılmalıdır. İçerikte mutlaka örnek öğretmen nitelikleri ve davranışları konusuna yer verilmelidir. Yaş gruplarına göre çalgı öğretim yöntem ve teknikleri bilgisi, bireysel ve grup derslerine yaklaşım tarzları, ölçme ve değerlendirme yeterlikleri gibi konular ön planda tutulabilir” (20. K.).

“Çalgı tarihi, dünyaca kabul görmüş ekoller ve metotların analizi, yaş gruplarına göre öğretim yöntemleri, eser ve etütlere yönelik çalışma yöntemleri üzerinde durulmalı” (21. K.).

Düğüm ile ilgili toplam 17 görüşün 7'si (%41,1) öğrenci niteliğiyle ilgilidir. Öğrenci niteliğine ilişkin kodlanan toplam kelime sayısı 152'dir. 7 katılımcının tamamı da, öğrencinin içinde bulunduğu gelişim özelliklerinin dikkate alınarak eğitim yapılması üzerine görüş bildirmiştir. Örnek görüşler;

“Teknik ile ilgili çalışmalara çok erken yaştan itibaren başlanmalı ve çalışmalar yürütülürken çocuğun karakter özellikleri dikkate alınmalıdır” (12. K.).

“Ders içeriği oluşturulurken mutlaka insanın bilişsel, devinişsel, duyuşsal ve sezişsel yapısı ve toplumun ihtiyaçları bir bütün halinde dikkate alınmalıdır” (20. K.).

“Özengen ve mesleki çalgı eğitimi için ayrı ayrı, repertuar hazırlığı, program hazırlığı, bireylerin gelişim özellikleri ve keman öğretimi için hazırlık çalışmaları” (18. K.).

“Müfredata uygun eserler seçilmeli fakat öğrencinin çalabiliritesi göz önünde tutularak farklı eser seçimleri yapılmalı” (15. K.).

Çalgı tarihi, dünyaca kabul görmüş ekoller ve metotların analizi, yaş gruplarına göre öğretim yöntemleri, eser ve etütlere yönelik çalışma yöntemleri üzerinde durulmalı.

Düğüm ile ilgili toplam 17 görüşün 4’ ü (%23,52) eğitimcilerle yönelik önerilerle ilgilidir. Eğitimcilerle yönelik önerilere ilişkin kodlanan toplam kelime sayısı 76’ dır. Katılımcılar çalgı öğreticisinin, öğretmenlik yönünü geliştirmesiyle ilgili önerilerde bulunmuşlardır. Örnek görüşler;

“Bireysel farklılıklar çalgı eğitiminde önemli bir faktördür. Çalgı eğitimcisinin tüm bilgi ve becerilerini bu farklılıklar doğrultusunda kullanabilmesini sağlayacak bir donanıma sahip olması gerekir. Bu durum ders içeriğinin oluşturulmasında belirleyici bir önem arz etmektedir” (11. K.).

“Nitelikli iyi yetişmiş, hem icracı hem de öğretmenlik ve eğitimlik nosyonu taşıyan eğitimcilerle ihtiyacımız olduğunu düşünüyorum, pedagoji bilimini kitaplardan okuyup teknik analizlerle sonuca gitme hatasından bir an önce vazgeçilmelidir” (5. K.).

“Her ders eğitimcisi Bologna sürecine göre haftalık bir ders programı hazırlamalı” (24. K.).

7. YEDİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR

Yedinci alt problem: Öğretim elemanlarının Çalgı Pedagojisi dersine ilişkin kaynak önerileri nelerdir?

Öğretim elemanlarının “Çalgı Pedagojisi dersine ilişkin kaynak önerileriniz nelerdir?” sorusuna verdikleri cevaplar doğrultusunda “Kaynak önerileri” temasına ulaşılmış ve daha sonra bu tema altında alt temalar oluşturulmuştur. Tema ve alt temaya ilişkin bulgular Tablo 43’ de sunulmuştur.

Tablo 43. Öğretim Elemanlarının, Çalgı Pedagojisi Dersine İlişkin Kaynak Önerileriz Nelerdir? Sorusuna Verdikleri Yanıtlara İlişkin Bulgular

ALT TEMALAR		Öğretim Elemanlarının Eğitimini Verdiği Enstrüman		Öğretim Elemanlarının Unvanı			
		Keman	Viyola	Öğr. Gör.	Yrd. Doç.	Doç.	Prof.
Makale ve tez önerileri	f	2	0	0	2	0	0
	%	10,53			13,33		
Eğitim kitapları önerileri	f	2	0	0	2	0	0
	%	10,53			13,33		
Yabancı kaynak önerileri	f	7	2	2	6	0	1
	%	36,84	66,67	66,67	40	0	25
Yerli kaynak önerileri	f	8	1	1	5	0	3
	%	42,11	33,33	33,33	33,33	0	75

Düğüm (Node) ile ilgili toplam 16 görüşün 2’ si makale ve tez önerilerine ilişkin, 2’ si eğitim kitapları önerilerine ilişkin, 9’ u yabancı kaynak önerilerine ilişkin, 9’ u yerli kaynak önerilerine ilişkindir.

Tablo 44. Makale ve Tez Önerileri ve Tekrarlanma Sayısı

Yazar	Tekrarlanma Sayısı
Dalkroz	1
Kodaly	1
E. Dalkıran	1
Suzuki	1

Makale ve tez önerileri içerisinde, Dalkroz 1, Kodaly 1, E. Dalkıran 1, Suzuki 1 defa tekrar edilmiştir.

Tablo 45. Eğitim Kitapları Önerileri ve Tekrarlanma Sayısı

Yazar	Tekrarlanma Sayısı
Selahattin Ertürk	2
Bloom	1
John Dewey	1
Nuray Senemoğlu	1
Pressey ve Robinson	1

Eğitim kitapları önerileri içerisinde, S. Ertürk 2, Bloom 1, J. Dewey 1, N. Senemoğlu, Pressey ve Robinson 1 defa tekrar edilmiştir.

Tablo 46. Yabancı Kaynak Önerileri ve Tekrarlanma Sayısı

Yazar	Tekrarlanma Sayısı
Carl Flesch	6
İvan Galamian	5
Leopold Auer	2
Yehudi Menuhin	2
Diğer	12

Yabancı kaynak önerileri içerisinde, C. Flesch 6, I. Galamian 5, L. Auer 2, Y. Menuhin 2, diğer yabancı kaynaklar 12 defa tekrar edilmiştir.

Diğer yabancı kaynak önerileri;

- Albert LAVİGNAC – Musiki Terbiyesi
- Arthur SEYBOLD – Keman Metodu
- Egon SASSMANNSHAUS - Early Start on the Violin (1, 2)
- Harold J. ABELES, Charles HOFFER, Robert H. KLOTMAN - Foundations Of Music Education

- Jurij Isaevich JANKELEVİCH - Pedagogicheskoe Nasledie
- Kato HAVAS - A New Approach to Violin Playing
- Otokar SEVCİK – Keman Metodu
- Renate BRUCE-WEBER - Die Fröhliche Violine (1, 2, 3)
- Robert GERLE - The Art of Bowing Practice
- Robin STOWELL – Violin Technique and Performance Practice in the Late Eighteenth and Early Nineteenth Centuries
- Samuel APPLEBAUM – The Art and Science of String Performance
- Shin'ichi SUZUKİ – Suzuki Violin Method (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10)

Tablo 47. Yerli Kaynak Önerileri ve Tekrarlanma Sayısı

Yazar	Tekrarlanma Sayısı
Feridun Büyükaksoy	8
Ali Uçan	7
Mithat Fenmen	3
Cemalettin Göbelez	3
Ali Uçan, Edip Günay	3
Diğer	4

Yerli kaynak önerileri içerisinde, F. Büyükaksoy 8, A. Uçan 7, M. Fenmen 3, C. Göbelez 3, A. Uçan – E. Günay 3, diğer yerli kaynaklar 4 defa tekrar edilmiştir.

Diğer yerli kaynak önerileri;

- Nevhiz ERCAN - Piyano Eğitiminde İlke ve Yöntemler
- Ömer CAN – Keman Eğitimi (1, 2, 3, 4, 5, 6)
- Semra FAYEZ - Kuramdan Uygulamaya Başlangıç Keman Eğitimi "Teknik - İlke Yöntemler"
- Süleyman TARMAN – Müzik Eğitiminin Temelleri

8. SEKİZİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR

Sekizinci alt problem: Öğretim elemanlarının Çalgı Pedagojisi dersinin lisansüstü programlarda yer alması konusundaki görüşleri nelerdir?

Öğretim elemanlarının “Çalgı Pedagojisi dersinin lisansüstü programlarda yer alması konusundaki görüşleriniz nelerdir?” sorusuna verdikleri cevaplar doğrultusunda “Lisansüstü Eğitimde Çalgı Pedagojisi” temasına ulaşılmıştır.

Tablo 48. Çalgı Pedagojisi Dersinin Lisansüstü Programlarda Yer Alması Konusunda Görüş Bildiren Öğretim Elemanlarının Eğitimini Verdiği Enstrümana Göre Dağılımı ve Kodlanan Kelime Sayısı

Öğretim Elemanlarının Eğitimini Verdiği Enstrüman	f	%	Kodlanan Kelime Sayısı
Keman	15	83,33	253
Viyola	3	16,67	131
TOPLAM	18	100	384

Çalgı Pedagojisi dersinin lisansüstü programlarda yer alması konusunda toplam 18 öğretim elemanı görüş bildirmiştir. 18 öğretim elemanından 15’ i (83,33) keman eğitimi, 3’ ü (16,67) viyola eğitimi vermektedir.

Çalgı Pedagojisi dersinin lisansüstü programlarda yer alması konusunda kodlanan toplam kelime sayısı 384’ dür.

Tablo 49. Çalgı Pedagojisi Dersinin Lisansüstü Programlarda Yer Alması Konusunda Görüş Bildiren Öğretim Elemanlarının Unvanına Göre Dağılımı ve Kodlanan Kelime Sayısı

Öğretim Elemanlarının Unvanı	f	%	Kodlanan Kelime Sayısı
Öğretim Görevlisi	2	11,11	35
Yrd. Doçent	11	61,11	281
Doçent	1	5,56	6
Profesör	4	22,22	62
TOPLAM	18	100	384

Çalgı Pedagojisi dersinin lisansüstü programlarda yer alması konusunda görüş bildiren öğretim elemanlarının unvanına göre dağılımı incelendiğinde, 2 (%11,11) Öğretim Görevlisi, 11 (%61,11) Yrd. Doç., 1 (%5,56) Doçent, 4 (%22,22) Profesör bulunmaktadır.

Kodlanan kelime sayısı incelendiğinde, Öğretim Görevlisi 35, Yrd. Doç. 281, Doç. 6, Profesör 62 kelime kodlamıştır.

Tema içerisinde en sık tekrar edilen kelimeler Mutlaka/Kesinlikle/Gerekli kelimeleridir. (16 kere tekrar edilmiştir.)

“Mutlaka almalıdır” kelime grubunun tema içerisindeki anlamlılık değeri %64,9, “Kesinlikle olmalıdır” kelime grubunun tema içerisindeki anlamlılık değeri %93,6’dır.

Bu değerlerden anlaşılacağı üzere katılımcılar Çalgı Pedagojisi dersinin lisansüstü eğitimde yer alması gerektiğini düşünmektedir. Örnek görüşler:

“Lisansüstü eğitimde mutlaka ilgili dersler konulmalı, uygulamaları yaptırılmalı” (23. K.).

“Çalgı Pedagojisi dersi yüksek lisansta mutlaka olmalıdır ancak, her çalgıya özel çalışmalar yapılmalı ve ders her çalgıya özel ders açılmalıdır. Yani dersin adı çalgı Pedagojisi değil Keman Pedagojisi olmalıdır” (18. K.).

“Mutlaka olması gereken ve öğretmenlik vasfının gelişmesinde etkili olacağını düşünüyorum” (14. K.).

“Kesinlikle yer almalı” (1. K.).

“Keman öğretmeni olmaya karar vererek lisansüstüne başlayan bir öğrencinin bu dersi mutlaka alması gerektiğini düşünüyorum. Sağ ve sol el tekniklerini öğretmeye yönelik araştırmalar yapıp, uygulamalı olarak görmesi gerekmekte. Keman metotlarını inceleyerek fikir sahibi olmalı” (10. K.).

“Mutlaka gerekir. Pedagoji eğitimin en temel unsurlarından birini oluşturmaktadır” (11. K.).

“Kesinlikle yer almalıdır. Hatta bence çok daha önce programa konması gereken bir derstir” (12. K.).

“Çalgı Pedagojisi dersinin lisansüstü programlarda yer almasına son derece önem veriyorum. Bu programlarda yer almaması eksikliğini bireysel gayretlerimizle gidermeye çalışıyoruz” (7. K.).

“Bu dersin lisansüstü ders programlarında yer alması çok önemlidir, yerinde bir karardır. Çalgının öğrenilmesinin gelişmesinden sonra bir başkasına öğrenileni öğretmek, öğrenmeyi de pekiştirmektedir” (8. K.).

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, bulgular ve yorum bölümünde ulaşılan sonuçlar ve bu sonuçlar doğrultusunda oluşturulan öneriler yer almaktadır.

1. SONUÇLAR

1.1. BİRİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULARIN SONUÇLARI

Birinci alt problem: Öğretim elemanlarının Çalgı Pedagojisi ders içeriğine ilişkin görüşleri nelerdir?

Öğretim elemanlarının, 1. – 31. soruları kapsayan “Aşağıdaki Çalgı Pedagojisi dersi içeriğine yönelik konular hangi ölçüde yapılmalıdır?” sorularına verdikleri cevapların sonuçları;

Öğretim elemanlarının, Soru 1’ e verdikleri cevapların aritmetik ortalaması 4,16 olarak bulunmuştur. Bu doğrultuda, öğretim elemanlarının, Çalgı Pedagojisi ders içeriğinde, (Soru 1) Çalgı pedagojisine yönelik makale tarayıp inceleme konusu büyük ölçüde yapılmalıdır görüşünde oldukları belirlenmiştir.

Öğretim elemanlarının, Soru 2’ ye verdikleri cevapların aritmetik ortalaması 4,28 olarak bulunmuştur. Bu doğrultuda, öğretim elemanlarının, Çalgı Pedagojisi ders içeriğinde, (Soru 2) Çalgı pedagojisine yönelik yüksek lisans, sanatta yeterlilik ve doktora tezlerini inceleme konusu tamamen yapılmalıdır görüşünde oldukları belirlenmiştir.

Öğretim elemanlarının, Soru 3’ e verdikleri cevapların aritmetik ortalaması 4,12 olarak bulunmuştur. Bu doğrultuda, öğretim elemanlarının, Çalgı Pedagojisi ders içeriğinde, (Soru 3) Çalgı pedagojisine yönelik sempozyum, kongre vb. bilimsel toplantıları tarayarak konuya ilişkin bilgi ve belgeler toplama konusu büyük ölçüde yapılmalıdır görüşünde oldukları belirlenmiştir.

Öğretim elemanlarının, Soru 4’ e verdikleri cevapların aritmetik ortalaması 3,76 olarak bulunmuştur. Bu doğrultuda, öğretim elemanlarının, Çalgı Pedagojisi

ders içeriğinde, (Soru 4) İnternet ortamında çalgı pedagojisine yönelik ilgili siteleri inceleme ve değerlendirme konusu büyük ölçüde yapılmalıdır görüşünde oldukları belirlenmiştir.

Öğretim elemanlarının, Soru 5' e verdikleri cevapların aritmetik ortalaması 3,56 olarak bulunmuştur. Bu doğrultuda, öğretim elemanlarının, Çalgı Pedagojisi ders içeriğinde, (Soru 5) Güzel Sanatlar Ve Spor Lisesi, Keman ve Viyola Dersi öğretim programını inceleme ve değerlendirme konusu büyük ölçüde yapılmalıdır görüşünde oldukları belirlenmiştir.

Öğretim elemanlarının, Soru 6' ya verdikleri cevapların aritmetik ortalaması 4,16 olarak bulunmuştur. Bu doğrultuda, öğretim elemanlarının, Çalgı Pedagojisi ders içeriğinde, (Soru 6) Çalgı pedagojine yönelik yazılı, duysal ve görsel (cd-dvd vb.) arşiv oluşturma konusu büyük ölçüde yapılmalıdır görüşünde oldukları belirlenmiştir.

Öğretim elemanlarının, Soru 7' ye verdikleri cevapların aritmetik ortalaması 4,56 olarak bulunmuştur. Bu doğrultuda, öğretim elemanlarının, Çalgı Pedagojisi ders içeriğinde, (Soru 7) Çalgı pedagojisine yönelik kitapları inceleme ve değerlendirme konusu tamamen yapılmalıdır görüşünde oldukları belirlenmiştir.

Öğretim elemanlarının, Soru 8' e verdikleri cevapların aritmetik ortalaması 4,44 olarak bulunmuştur. Bu doğrultuda, öğretim elemanlarının, Çalgı Pedagojisi ders içeriğinde, (Soru 8) Çalgı pedagojisine yönelik metotları inceleme konusu tamamen yapılmalıdır görüşünde oldukları belirlenmiştir.

Öğretim elemanlarının, Soru 9' a verdikleri cevapların aritmetik ortalaması 3,76 olarak bulunmuştur. Bu doğrultuda, öğretim elemanlarının, Çalgı Pedagojisi ders içeriğinde, (Soru 9) Çalgının genel özelliklerini inceleme (çalgısının tarihçesi, yapısı, yapım ustaları, tanınmış virtüözleri, iyi bir çalgıda bulunması gereken özellikler vb.) konusu büyük ölçüde yapılmalıdır görüşünde oldukları belirlenmiştir.

Öğretim elemanlarının, Soru 10' a verdikleri cevapların aritmetik ortalaması 4,60 olarak bulunmuştur. Bu doğrultuda, öğretim elemanlarının, Çalgı Pedagojisi ders içeriğinde, (Soru 10) Çalgı eğitimine başlangıç (ilke ve yöntemler) konusu tamamen yapılmalıdır görüşünde oldukları belirlenmiştir.

Öğretim elemanlarının, Soru 11' e verdikleri cevapların aritmetik ortalaması 4,40 olarak bulunmuştur. Bu doğrultuda, öğretim elemanlarının, Çalgı Pedagojisi ders içeriğinde, (Soru 11) Çalgı eğitiminde teknik çalışmalar (sağ ve sol el teknikleri) konusu tamamen yapılmalıdır görüşünde oldukları belirlenmiştir.

Öğretim elemanlarının, Soru 12' ye verdikleri cevapların aritmetik ortalaması 4,44 olarak bulunmuştur. Bu doğrultuda, öğretim elemanlarının, Çalgı Pedagojisi ders içeriğinde, (Soru 12) Çalgı eğitiminde gam, etüt ve eser çalışmaları konusu tamamen yapılmalıdır görüşünde oldukları belirlenmiştir.

Öğretim elemanlarının, Soru 13' e verdikleri cevapların aritmetik ortalaması 4,16 olarak bulunmuştur. Bu doğrultuda, öğretim elemanlarının, Çalgı Pedagojisi ders içeriğinde, (Soru 13) Çalgı eğitiminde bireysel çalışma yöntemleri konusu büyük ölçüde yapılmalıdır görüşünde oldukları belirlenmiştir.

Öğretim elemanlarının, Soru 14' e verdikleri cevapların aritmetik ortalaması 4,04 olarak bulunmuştur. Bu doğrultuda, öğretim elemanlarının, Çalgı Pedagojisi ders içeriğinde, (Soru 14) Çalgı eğitiminde eşlikli çalışmalar konusu büyük ölçüde yapılmalıdır görüşünde oldukları belirlenmiştir.

Öğretim elemanlarının, Soru 15' e verdikleri cevapların aritmetik ortalaması 4,04 olarak bulunmuştur. Bu doğrultuda, öğretim elemanlarının, Çalgı Pedagojisi ders içeriğinde, (Soru 15) Birlikte çalma uygulamaları konusu büyük ölçüde yapılmalıdır görüşünde oldukları belirlenmiştir.

Öğretim elemanlarının, Soru 16' ya verdikleri cevapların aritmetik ortalaması 4,24 olarak bulunmuştur. Bu doğrultuda, öğretim elemanlarının, Çalgı Pedagojisi ders içeriğinde, (Soru 16) Okul türlerine göre çalgı eğitimi repertuarı belirleme konusu tamamen yapılmalıdır görüşünde oldukları belirlenmiştir.

Öğretim elemanlarının, Soru 17' ye verdikleri cevapların aritmetik ortalaması 4,24 olarak bulunmuştur. Bu doğrultuda, öğretim elemanlarının, Çalgı Pedagojisi ders içeriğinde, (Soru 17) Çalgısal müzikte eleştirel düşünme ve dinleme konusu tamamen yapılmalıdır görüşünde oldukları belirlenmiştir.

Öğretim elemanlarının, Soru 18' e verdikleri cevapların aritmetik ortalaması 4,52 olarak bulunmuştur. Bu doğrultuda, öğretim elemanlarının, Çalgı Pedagojisi

ders içeriğinde, (Soru 18) Çalgı eğitiminde öğretim yöntem ve stratejileri belirleme konusu tamamen yapılmalıdır görüşünde oldukları belirlenmiştir.

Öğretim elemanlarının, Soru 19' a verdikleri cevapların aritmetik ortalaması 3,80 olarak bulunmuştur. Bu doğrultuda, öğretim elemanlarının, Çalgı Pedagojisi ders içeriğinde, (Soru 19) Okul türlerine göre çalgı öğretim programı hazırlama konusu büyük ölçüde yapılmalıdır görüşünde oldukları belirlenmiştir.

Öğretim elemanlarının, Soru 20' ye verdikleri cevapların aritmetik ortalaması 4,24 olarak bulunmuştur. Bu doğrultuda, öğretim elemanlarının, Çalgı Pedagojisi ders içeriğinde, (Soru 20) Amatör (özengen) ve profesyonel (mesleki) çalgı eğitiminin özellikleri konusu tamamen yapılmalıdır görüşünde oldukları belirlenmiştir.

Öğretim elemanlarının, Soru 21' e verdikleri cevapların aritmetik ortalaması 3,88 olarak bulunmuştur. Bu doğrultuda, öğretim elemanlarının, Çalgı Pedagojisi ders içeriğinde, (Soru 21) Çalgı eğitiminde etüt ve eser form analizi konusu büyük ölçüde yapılmalıdır görüşünde oldukları belirlenmiştir.

Öğretim elemanlarının, Soru 22' ye verdikleri cevapların aritmetik ortalaması 3,12 olarak bulunmuştur. Bu doğrultuda, öğretim elemanlarının, Çalgı Pedagojisi ders içeriğinde, (Soru 22) Başka çalgılar için yazılmış etüt ve eserleri kendi çalgısına uyarlama çalışması konusu orta ölçüde yapılmalıdır görüşünde oldukları belirlenmiştir.

Öğretim elemanlarının, Soru 23' e verdikleri cevapların aritmetik ortalaması 3,12 olarak bulunmuştur. Bu doğrultuda, öğretim elemanlarının, Çalgı Pedagojisi ders içeriğinde, (Soru 23) Çalgısına yönelik başlangıç düzeyi bir metot çalışması yapma konusu orta ölçüde yapılmalıdır görüşünde oldukları belirlenmiştir.

Öğretim elemanlarının, Soru 24' e verdikleri cevapların aritmetik ortalaması 3,64 olarak bulunmuştur. Bu doğrultuda, öğretim elemanlarının, Çalgı Pedagojisi ders içeriğinde, (Soru 24) Çalgısına ilişkin etkili bir kaynakça hazırlama konusu büyük ölçüde yapılmalıdır görüşünde oldukları belirlenmiştir.

Öğretim elemanlarının, Soru 25' e verdikleri cevapların aritmetik ortalaması 3,68 olarak bulunmuştur. Bu doğrultuda, öğretim elemanlarının, Çalgı Pedagojisi

ders içeriğinde, (Soru 25) Çalgı eğitimi ve müzik tarihinin ilişkilendirilmesi konusu büyük ölçüde yapılmalıdır görüşünde oldukları belirlenmiştir.

Öğretim elemanlarının, Soru 26' ya verdikleri cevapların aritmetik ortalaması 3,96 olarak bulunmuştur. Bu doğrultuda, öğretim elemanlarının, Çalgı Pedagojisi ders içeriğinde, (Soru 26) Çalgı eğitimi ve eğitim psikolojisinin ilişkilendirilmesi konusu büyük ölçüde yapılmalıdır görüşünde oldukları belirlenmiştir.

Öğretim elemanlarının, Soru 27' ye verdikleri cevapların aritmetik ortalaması 3,68 olarak bulunmuştur. Bu doğrultuda, öğretim elemanlarının, Çalgı Pedagojisi ders içeriğinde, (Soru 27) Çalgı eğitimi ve sanat felsefesinin ilişkilendirilmesi konusu büyük ölçüde yapılmalıdır görüşünde oldukları belirlenmiştir.

Öğretim elemanlarının, Soru 28' e verdikleri cevapların aritmetik ortalaması 3,84 olarak bulunmuştur. Bu doğrultuda, öğretim elemanlarının, Çalgı Pedagojisi ders içeriğinde, (Soru 28) Çalgı eğitimi ve estetiğin ilişkilendirilmesi konusu büyük ölçüde yapılmalıdır görüşünde oldukları belirlenmiştir.

Öğretim elemanlarının, Soru 29' a verdikleri cevapların aritmetik ortalaması 3,40 olarak bulunmuştur. Bu doğrultuda, öğretim elemanlarının, Çalgı Pedagojisi ders içeriğinde, (Soru 29) Çalgı eğitimi ve sosyolojinin ilişkilendirilmesi konusu büyük ölçüde yapılmalıdır görüşünde oldukları belirlenmiştir.

Öğretim elemanlarının, Soru 30' a verdikleri cevapların aritmetik ortalaması 3,64 olarak bulunmuştur. Bu doğrultuda, öğretim elemanlarının, Çalgı Pedagojisi ders içeriğinde, (Soru 30) Çalgı eğitimi ve teknolojinin ilişkilendirilmesi konusu büyük ölçüde yapılmalıdır görüşünde oldukları belirlenmiştir.

Öğretim elemanlarının, Soru 31' e verdikleri cevapların aritmetik ortalaması 4,24 olarak bulunmuştur. Bu doğrultuda, öğretim elemanlarının, Çalgı Pedagojisi ders içeriğinde, (Soru 31) Çalgı eğitiminde ölçme ve değerlendirme konusu tamamen yapılmalıdır görüşünde oldukları belirlenmiştir.

1.2. İKİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULARIN SONUÇLARI

İkinci alt problem: Öğretim elemanlarının unvanları ile Çalgı Pedagojisi ders içeriğine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

Ki kare (χ^2) bağımsızlık testi sonucunda;

Öğretim elemanlarının unvanları ile (Soru 11) çalgı eğitiminde teknik çalışmalar (sağ ve sol el teknikleri) sorusuna verdikleri cevaplar arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Bu doğrultuda, öğretim elemanları unvanlarının, çalgı eğitiminde teknik çalışmalar (sağ ve sol el teknikleri) konusunun işlenmesinde etkili bir faktör olduğu söylenebilir.

Öğretim elemanlarının unvanları ile (Soru 13) çalgı eğitiminde bireysel çalışma yöntemleri sorusuna verdikleri cevaplar arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Bu doğrultuda, öğretim elemanları unvanlarının, çalgı eğitiminde bireysel çalışma yöntemleri konusunun işlenmesinde etkili bir faktör olduğu söylenebilir.

Öğretim elemanlarının unvanları ile (Soru 14) çalgı eğitiminde eşlikli çalışmalar sorusuna verdikleri cevaplar arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Bu doğrultuda, öğretim elemanları unvanlarının, çalgı eğitiminde eşlikli çalışmalar konusunun işlenmesinde etkili bir faktör olduğu söylenebilir.

Öğretim elemanlarının unvanları ile (Soru 15) birlikte çalma uygulamaları sorusuna verdikleri cevaplar arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Bu doğrultuda, öğretim elemanları unvanlarının, birlikte çalma uygulamaları konusunun işlenmesinde etkili bir faktör olduğu söylenebilir.

Öğretim elemanlarının unvanları ile (Soru 20) amatör (özengen) ve profesyonel (mesleki) çalgı eğitiminin özellikleri sorusuna verdikleri cevaplar arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Bu doğrultuda, öğretim elemanları unvanlarının, amatör (özengen) ve profesyonel (mesleki) çalgı eğitiminin özellikleri konusunun işlenmesinde etkili bir faktör olduğu söylenebilir.

Öğretim elemanlarının unvanları ile (Soru 29) çalgı eğitimi ve sosyolojinin ilişkilendirilmesi sorusuna verdikleri cevaplar arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Bu doğrultuda, öğretim elemanları unvanlarının, çalgı eğitimi ve sosyolojinin ilişkilendirilmesi konusunun işlenmesinde etkili bir faktör olduğu söylenebilir.

Öğretim elemanlarının unvanları ile diğer sorulara verdikleri cevaplar arasında anlamlı bir ilişki görülmemiştir.

1.3. ÜÇÜNCÜ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULARIN SONUÇLARI

Üçüncü alt problem: Öğretim elemanlarının eğitimini verdiği enstrüman ile Çalgı Pedagojisi ders içeriğine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

Ki kare (χ^2) bağımsızlık testi sonucunda;

Öğretim elemanlarının eğitimini verdiği enstrüman ile (Soru 1) çalgı pedagojisine yönelik yüksek lisans, sanatta yeterlilik ve doktora tezlerini inceleme sorusuna verdikleri cevaplar arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Bu doğrultuda, öğretim elemanlarının eğitimini verdiği enstrümanın, çalgı pedagojisine yönelik yüksek lisans, sanatta yeterlilik ve doktora tezlerini inceleme konusunun işlenmesinde etkili bir faktör olduğu söylenebilir.

Öğretim elemanlarının eğitimini verdiği enstrüman ile (Soru 4) internet ortamında çalgı pedagojisine yönelik ilgili siteleri inceleme ve değerlendirme sorusuna verdikleri cevaplar arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Bu doğrultuda, öğretim elemanlarının eğitimini verdiği enstrümanın, internet ortamında çalgı pedagojisine yönelik ilgili siteleri inceleme ve değerlendirme konusunun işlenmesinde etkili bir faktör olduğu söylenebilir.

Öğretim elemanlarının eğitimini verdiği enstrüman ile (Soru 9) çalgının genel özelliklerini inceleme (çalgısının tarihçesi, yapısı, yapım ustaları, tanınmış virtüözleri, iyi bir çalgıda bulunması gereken özellikler vb.) sorusuna verdikleri cevaplar arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Bu doğrultuda, öğretim elemanlarının eğitimini verdiği enstrümanın, çalgının genel özelliklerini inceleme (çalgısının tarihçesi, yapısı, yapım ustaları, tanınmış virtüözleri, iyi bir çalgıda bulunması gereken özellikler vb.) konusunun işlenmesinde etkili bir faktör olduğu söylenebilir.

Öğretim elemanlarının eğitimini verdiği enstrüman ile (Soru 10) çalgı eğitimine başlangıç (ilke ve yöntemler) sorusuna verdikleri cevaplar arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Bu doğrultuda, öğretim elemanlarının eğitimini verdiği

enstrümanın, çalgı eğitimine başlangıç (ilke ve yöntemler) konusunun işlenmesinde etkili bir faktör olduğu söylenebilir.

Öğretim elemanlarının eğitimini verdiği enstrüman ile (Soru 17) çalgısal müzikte eleştirel düşünme ve dinleme sorusuna verdikleri cevaplar arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Bu doğrultuda, öğretim elemanlarının eğitimini verdiği enstrümanın, çalgısal müzikte eleştirel düşünme ve dinleme konusunun işlenmesinde etkili bir faktör olduğu söylenebilir.

Öğretim elemanlarının eğitimini verdiği enstrüman ile (Soru 22) başka çalgılar için yazılmış etüt ve eserleri kendi çalgısına uyarlama sorusuna verdikleri cevaplar arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Bu doğrultuda, öğretim elemanlarının eğitimini verdiği enstrümanın, başka çalgılar için yazılmış etüt ve eserleri kendi çalgısına uyarlama konusunun işlenmesinde etkili bir faktör olduğu söylenebilir.

Öğretim elemanlarının eğitimini verdiği enstrüman ile diğer sorulara verdikleri cevaplar arasında anlamlı bir ilişki görülmemiştir.

1.4. DÖRDÜNCÜ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULARIN SONUÇLARI

Dördüncü alt problem: Öğretim elemanlarının unvanları ile Çalgı Pedagojisi ders içeriğine ilişkin görüşleri arasında bir ilişki var mıdır, varsa ilişkinin düzeyi ne ölçüdedir ve ilişki ne yönlüdür?

Korelasyon analizi sonucunda;

Öğretim elemanlarının unvanları ile (Soru 10) Çalgı eğitimine başlangıç (ilke ve yöntemler) sorusuna verdikleri cevaplar arasında $r = 0,393$ korelasyon değeri vardır. Bu sonuca göre %39,3' lük zayıf düzeyde, aynı yönlü (pozitif) bir ilişki olduğu görülmüştür.

Öğretim elemanlarının unvanları ile (Soru 11) Çalgı eğitiminde teknik çalışmalar (sağ ve sol el teknikleri) sorusuna verdikleri cevaplar arasında $r = 0,430$ korelasyon değeri vardır. Bu sonuca göre %43' lük zayıf düzeyde, aynı yönlü (pozitif) bir ilişki olduğu görülmüştür.

Öğretim elemanlarının unvanları ile (Soru 12) Çalgı eğitiminde gam, etüt ve eser çalışmaları sorusuna verdikleri cevaplar arasında $r = 0,498$ korelasyon değeri vardır. Bu sonuca göre %49,8' lik zayıf düzeyde, aynı yönlü (pozitif) bir ilişki olduğu görülmüştür.

Öğretim elemanlarının unvanları ile (Soru 13) Çalgı eğitiminde bireysel çalışma yöntemleri sorusuna verdikleri cevaplar arasında $r = 0,667$ korelasyon değeri vardır. Bu sonuca göre %66,7' lik orta düzeyde, aynı yönlü (pozitif) bir ilişki olduğu görülmüştür.

Öğretim elemanlarının unvanları ile (Soru 14) Çalgı eğitiminde eşlikli çalışmalar sorusuna verdikleri cevaplar arasında $r = 0,441$ korelasyon değeri vardır. Bu sonuca göre %44,1' lik zayıf düzeyde, aynı yönlü (pozitif) bir ilişki olduğu görülmüştür.

Öğretim elemanlarının unvanları ile (Soru 15) Birlikte çalma uygulamaları sorusuna verdikleri cevaplar arasında $r = 0,498$ korelasyon değeri vardır. Bu sonuca göre %49,8' lik zayıf düzeyde, aynı yönlü (pozitif) bir ilişki olduğu görülmüştür.

Öğretim elemanlarının unvanları ile (Soru 19) Okul türlerine göre çalgı öğretim programı hazırlama sorusuna verdikleri cevaplar arasında $r = 0,433$ korelasyon değeri vardır. Bu sonuca göre %43,3' lük zayıf düzeyde, aynı yönlü (pozitif) bir ilişki olduğu görülmüştür.

Öğretim elemanlarının unvanları ile (Soru 20) Amatör (özengen) ve profesyonel (mesleki) çalgı eğitiminin özellikleri sorusuna verdikleri cevaplar arasında $r = 0,429$ korelasyon değeri vardır. Bu sonuca göre %42,9' luk zayıf düzeyde, aynı yönlü (pozitif) bir ilişki olduğu görülmüştür.

Öğretim elemanlarının unvanları ile diğer sorulara verdikleri cevaplar arasında bir ilişki görülmemiştir.

1.5. BEŞİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULARIN SONUÇLARI

Beşinci alt problem: Öğretim elemanlarının eğitimini verdiği enstrüman ile Çalgı Pedagojisi ders içeriğine ilişkin görüşleri arasında bir ilişki var mıdır, varsa ilişkinin düzeyi ne ölçüdedir ve ilişki ne yönlüdür?

Korelasyon analizi sonucunda;

Öğretim elemanlarının eğitimini verdiği enstrüman ile (Soru 4) İnternet ortamında çalgı pedagojisine yönelik ilgili siteleri inceleme ve değerlendirme sorusuna verdikleri cevaplar arasında $r = -0,473$ korelasyon değeri vardır. Bu sonuca göre %47,3' lük zayıf düzeyde, ters yönlü (negatif) bir ilişki olduğu görülmüştür.

Öğretim elemanlarının eğitimini verdiği enstrüman ile (Soru 9) Çalgının genel özelliklerini inceleme (çalgısının tarihçesi, yapısı, yapım ustaları, tanınmış virtüözleri, iyi bir çalgıda bulunması gereken özellikler vb.) sorusuna verdikleri cevaplar arasında $r = -0,370$ korelasyon değeri vardır. Bu sonuca göre %37' lik zayıf düzeyde, ters yönlü (negatif) bir ilişki olduğu görülmüştür.

Öğretim elemanlarının eğitimini verdiği enstrüman ile (Soru 10) Çalgı eğitimine başlangıç (ilke ve yöntemler) sorusuna verdikleri cevaplar arasında $r = 0,422$ korelasyon değeri vardır. Bu sonuca göre %42,2' lik zayıf düzeyde, aynı yönlü (pozitif) bir ilişki olduğu görülmüştür.

Öğretim elemanlarının eğitimini verdiği enstrüman ile (Soru 17) Çalgısal müzikte eleştirel düşünme ve dinleme sorusuna verdikleri cevaplar arasında $r = -0,473$ korelasyon değeri vardır. Bu sonuca göre %47,3' lük zayıf düzeyde, ters yönlü (negatif) bir ilişki olduğu görülmüştür.

Öğretim elemanlarının eğitimini verdiği enstrüman ile diğer sorulara verdikleri cevaplar arasında bir ilişki görülmemiştir.

1.6. ALTINCI ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULARIN SONUÇLARI

Altıncı alt problem: Öğretim elemanlarının Çalgı Pedagojisi ders içeriğine ilişkin önerileri nelerdir?

Ders içeriğine ilişkin öneriler temasına ait bulgular değerlendirildiğinde;

- Çalgı bilgisi, çalgı öğretim yöntem ve teknikleri, çalgı metotlarının analizi, çalgı tarihi, çalgı ekolleri konuları ders içeriğinde yer almalıdır,
- Öğrencilerin ön öğrenmelerine, bireysel farklılıklarına, gelişim özelliklerine dikkat edilmelidir,

- Çalgı eğitimcileri, konu alanı bilgilerini, öğretmenlik meslek bilgilerini geliştirmelidir,
- Her yıl çalgı eğitimine yönelik hizmet içi eğitim kursları düzenlenmelidir,
- Çalgı eğitimcileri, haftalık ders programı hazırlamalıdır sonuçlarına ulaşılmıştır.

1.7. YEDİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULARIN SONUÇLARI

Yedinci alt problem: Öğretim elemanlarının Çalgı Pedagojisi dersine ilişkin kaynak önerileri nelerdir?

Kaynak önerileri temasına ait bulgular değerlendirildiğinde;

- Dalkroz, Kodaly, Suzuki yöntemlerine ilişkin makale ve tezler incelenmelidir,
- S. Ertürk, Bloom, J. Dewey, N. Senemoğlu, Pressey ve Robinson gibi eğitime yönelik kitaplar incelenmelidir,
- C. Flesch, I. Galamian, L. Auer, Y. Menuhin gibi yabancı kaynaklar incelenmelidir,
- F. Büyükaksoy, A. Uçan, M. Fenmen, C. Göbelez, A. Uçan – E. Günay gibi yerli kaynaklar incelenmelidir sonuçlarına ulaşılmıştır.

Öğretim elemanlarının kaynak önerileri içerisinde en çok yerli kaynaklar önerilmiştir. Yerli kaynak önerisi olarak en çok F. Büyükaksoy ve A. Uçan kitapları bulunmaktadır. Kaynak önerileri içerisinde, en çok önerilen yerli kaynaklardan sonra yabancı kaynak önerileri yer almaktadır. Yabancı kaynak olarak en çok C. Flesch, I. Galamian metotları önerilmiştir.

1.8. SEKİZİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULARIN SONUÇLARI

Sekizinci alt problem: Öğretim elemanlarının Çalgı Pedagojisi dersinin lisansüstü programlarda yer alması konusundaki görüşleri nelerdir?

Lisansüstü eğitimde Çalgı Pedagojisi temasına ait bulgular değerlendirildiğinde;

Öğretim elemanlarının tamamı Çalgı Pedagojisi dersinin lisansüstü eğitimde yer alması gerektiğini düşünmektedir sonucuna ulaşmıştır.

2. ÖNERİLER

1. Çalgı Pedagojisine yönelik yurt genelinde ortak bir öğretim programı hazırlanmalıdır.

2. Çalgı Pedagojisi öğretim programına yeni hedefler ve yeni konular konulmalıdır.

3. Çalgı Pedagojisine yönelik geniş kapsamlı kaynaklar üretilmelidir.

KAYNAKÇA

- Akinoğlu, O., ermik, H., Erciyeş, G., Güven, B., Kılıç, A., Köksal, F. N., Oral, B., Pala, A., Tan, Ő. (Ed.), Turan Glla, E. ve Yetim, H. (2010). *ğretim İlke ve Yöntemleri*, (5. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Alakuş, A. O., Mercin, L., Ayaydın, A., stn Vural, D., Tuna, S. ve Gökay Yılmaz, M. (2009). *Sanat Eğitimi ve Görsel Sanatlar ğretimi*, Ankara: Pegem Akademi.
- Artut, K. (2009). *Sanat Eğitimi Kuramları ve Yöntemleri*, (6. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Arslan, M. (Ed.), Aşılıoğlu, B., Savaş, B., şahin, ., Aydoğan, İ. ve Genç, S. Z. (2011). *ğretim İlke ve Yöntemleri*, (4. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Aydın, A. (2007). *Eğitim Psikolojisi Gelişim – ğrenme – ğretim*, (8. Baskı). Ankara: Tek Ağaç Eylül Yayıncılık.
- Aypay, A., Cemaloğlu, N., Sarpkaya, R., Ellez, M., şahin, B., Tomul, E., Yolcu, H., Karakaya, İ., Baştürk, R. ve Turgut, Y. (2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Baş, M., Yıldırım, E. ve Orhan, E. A. (2011). Dumlupınar Üniversitesi İ.İ.B.F. ğrencilerinin Kütahya Yerel Kültürü İle Etkileşimlerinin İstatistiksel Analizi. *II. Ulusal Hisarlı Ahmet Sempozyumu*, 271-288.
- Bilen, M. (2002). *Plandan Uygulamaya ğretim*, Ankara: Anı Yayıncılık.
- Canküyer, E. ve Aşan, Z. (2005). *Parametrik Olmayan İstatistiksel Teknikler*, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayın No: 1613, akt. M. Baş, E. Yıldırım ve E. A. Orhan. (2011). Dumlupınar Üniversitesi İ.İ.B.F. ğrencilerinin Kütahya Yerel Kültürü İle Etkileşimlerinin İstatistiksel Analizi. *II. Ulusal Hisarlı Ahmet Sempozyumu*, 271-288.
- Çilden, Ő. (2001). Bireysel algı Eğitiminde Temel İlkeler ve Etkili Faktörler. *ağdaş Eğitim Dergisi*, Sayı.272, 27-30.

- Çoban, A., Özdemir, S. M., Beydoğan, H. Ö., Özbek, R., Şahin, A., Ocak, G. (Ed.), Duman, B. ve Gündüz, M. (2007). *Öğretim İlke ve Yöntemleri*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Demirel, Ö. (2007). *Eğitimde Program Geliştirme*, (10. Baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Demirel, Ö. (2009). *Öğretme Sanatı*, Ankara: Pegem Akademi.
- Ersoy, A. (2002). *Sanat Kavramlarına Giriş*, (3. Baskı). İstanbul: Yorum Sanat Yayıncılık.
- Ertürk, S. (1979). *Eğitimde Program Geliştirme*, (3. Baskı). Ankara: Yelkentepe Yayınları.
- Fischer, E. (2010). *Sanatın Gerekliliği*, (11. Baskı). (C. Çapan çev.). İstanbul: Payel Yayınevi.
- Günay, E. ve Uçan, A. (2006). *Çevreden Evrene Keman Eğitimi 1*, Ankara: Evrensel Müzikevi.
- Hesapçioğlu, M. (2011). *Öğretim İlke ve Yöntemleri Eğitim Programları ve Öğretim*, (7. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*, (20. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Küçükahmet, L. (2000). *Öğretimde Planlama ve Değerlendirme*, Ankara: Nobel Yayın.
- Lavignac, A. (1939). *Musiki Terbiyesi*, (A. Denker çev.) İstanbul: Kanaat Kitabevi.
- Orhunbilge, N. (1996). *Uygulamalı Regresyon ve Korelasyon Analizi*, İstanbul: İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Yayınları.
- Read, H. (1981). *Sanat ve Toplum*, (S. Mülâyim çev.). Ankara: Umran Yayınları.
- San, İ. (2010). *Sanat Eğitimi Kuramları*, (3. Baskı). Ankara: Ütopya Yayınevi.
- Sönmez, V. (2009). *Program Geliştirmede Öğretmen Elkitabı*, (15. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.

- Şendurur, Y. (2001). Keman Eğitiminde Etkili Öğrenme – Öğretme Yöntemleri. *G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı.3, 145-155.
- Tezci, E., Önal, A. S., Uşun, S. ve Güven, B. (2008). *Öğretim İlke ve Yöntemler*. İstanbul: Kriter Yayınevi.
- Uçan, A. (2005). *Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar ve Türkiye’deki Durum*, (3. Baskı). Ankara: Evrensel Müzikeyi.
- Uçan, A. (2005). *İnsan ve Müzik İnsan ve Sanat Eğitimi*, (3. Baskı). Ankara: Evrensel Müzikeyi.
- Vural, B. (2004). *Eğitim-Öğretimde Planlama-Ölçme ve Stratejiler*, İstanbul: Hayat Yayıncılık.

EKLER

EK - 1
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİK ANABİLİM DALI
DERS TANITIM FORMU

Dersin Kodu ve Adı: MSYP 602 ÇALGI PEDAGOJİSİ I				Bölüm / Anabilim Dalı: Müzik			
Yarıyıl	Teorik Saati	Uygulama Saati	Toplam Saati	Kredisi	ECTS	Öğretim Dili	Türü: Zorunlu/ Seçmeli
1	3	-	3	3	8	Türkçe	Seçmeli
Ön Koşul(lar)							
Öğretim Elemanı				Yrd. Doç. Dr. Uğur TÜRKMEN		Mail: uturkmen@aku.edu.tr Web:	
Ders Yardımcısı						Mail: Web:	
Gruplar / Sınıflar							
Dersin Amacı				Birinci yarıyılıda Çalgı Pedagojisi I öğrencilerinin pedagojinin ne olduğunu bilmesi, eğitim, müzik eğitimi ve çalgı eğitiminin detaylarını tanıyabilmesi amaç edinir.			
Dersin Hedefleri				Çalgı Pedagojisi I dersi öğrencilere pedagojinin insan yaşamında, eğitimde ve çalgı eğitiminde önemini ve detaylarını öğretir.			

Dersin Öğrenme Çıktıları ve Yeterlilikleri	Çalgı pedagojisi I dersi ile öğrenci bu yarıylda Pedagojinin çalgı eğitiminde önemini farkına varır, detaylarını bilir.		
Dersin Temel ve Yardımcı Kaynakları	<p>Blaubert, Jens, Sputinal Hearing The Pschophysics Of Human Sound Localization, USA, Mitt Press</p> <p>D'Olivet, Fabre,(1997) The Secret Lore Of Music, USA,İner Traditions İnr.</p> <p>Mixter, Keith (1996) General Bibliography For Music Research, Michigan, Harmonic Park Press</p> <p>Uçan, Ali, (2001) Keman Eğitimi İçin Özgün Parçalar, Ankara,Yurt Renkleri Yayınevi</p> <p>Uçan, Ali (1997) Müzik Eğitimi: Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar, Anakara, Müzik Ansiklopedisi Yayınları</p> <p>Uçan, Ali, Günay, Edip, (1980) Çevreden Evrene Keman Eğitimi, Ankara, Yeni Dağarcık Yayınları</p> <p>Lavnac, Albert (1939) Musiki Terbiyesi, İstanbul, Kanaat Kitabevi</p>		
Dersin İşleniş Yöntemi			
Değerlendirme Ölçütleri		Varsa (x) Olarak İşaretleyiniz.	Genel Ortalamaya Yüzde (%) Katkı
	1. Ara Sınavı	x	40
	2. Ara Sınavı		
	3. Ara Sınavı		
	4. Ara Sınavı		
	5. Ara Sınavı		

	Sözlü Sınavı		
	Uygulama Sınavı (Laboratuvar, Proje vb.)		
	Yarıyıl Sonu Sınavı	x	60

Yarıyıl Ders Planı

Hafta	Konuları
1	Eğitim
2	Çalgı Eğitimi
3	Çalgı Eğitiminde Öğretim Süreçleri
4	Çalgı Eğitiminde Öğretim ve Öğrenme İlkeleri
5	Çalgı Eğitiminde Planlama
6	Çalgı Eğitiminde Ölçme Değerlendirme
7	ARA SINAV
8	Çalgı Eğitiminde Bireysel Yaklaşımlar
9	Çalgı Eğitiminde Grup Yaklaşımlar
10	Çalgı Eğitiminde Repertuar Seçme
11	Çalgı Eğitiminde Konser Hazırlama-Konser -Gerçekleştirme
12	Çalgı Eğitiminde Yeni Farklı Uygulamalar
13	Çalgı Eğitiminde Eşlikli Çalışmalar
14	Makale-Tez-Bilimsel Araştırma İncelemeleri

Dersin Bölüm Çıktıları İle İlişkisi

Program Kazanımları		Dersin Katkısı		
		Hiç Yok	Kısmen	Tam Katkı
1	Mesleki anlamda geleneğin yanında çağdaş gelişmeler hakkında derinlemesine bilgiye sahip olma			x
2	Mesleki alanda bilimsel ve sanatsal faaliyetler ile iletişim kurabilme			x
3	Bir araştırma veya çalışma sonuçlarını bilimsel bir rapor haline getirebilme		x	
4	Bir araştırma veya çalışma sonuçlarını sanatsal bir sunum haline dönüştürebilme ve sunabilme		x	
5	Mesleki bilgi ve deneyimlerini ulusal ve uluslararası alanda sergileyebilme			x
6	Sanat ve müzik alanında bilimsel yöntem ve teknikleri bilme			x

7	Sanat ve müzik alanında bilimsel yöntem ve teknikleri tez, makale, sergi vb etkinliklerde sunabilme			x
8	Ulusal ve uluslar arası geleneği koruma, yaşatma ve bugünün yöntem ve teknikleri ile yorumlayabilme			x
9	Uzmanlaşmak istediği alanlarda bilimsel ve sanatsal faaliyetlerde bulunabilme			x
10	Uzmanlaşmak istediği alanlarda derinlemesine bilgi sahibi olabilme			x
11	Uzmanlaşmak istediği alanlarda problemleri çözebilme, saha araştırmaları yapabilme			x
12	Uzmanlık alanına yönelik edindiği bilgileri uygulayabilme			x

AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİK ANABİLİM DALI
DERS TANITIM FORMU

Dersin Kodu ve Adı: MSYP 610 ÇALGI PEDAGOJİSİ II				Bölüm / Anabilim Dalı: Müzik			
Yarıyıl	Teorik Saati	Uygulama Saati	Toplam Saati	Kredisi	ECTS	Öğretim Dili	Türü: Zorunlu/ Seçmeli
2	3	-	3	3	8	Türkçe	Seçmeli
Ön Koşul(lar)							
Öğretim Elemanı				Yrd. Doç. Dr. Uğur TÜRKMEN		Mail: uturkmen@aku.edu.tr Web:	
Ders Yardımcısı						Mail: Web:	
Gruplar / Sınıflar							
Dersin Amacı				İkinci yarıyıl da Çalgı Pedagojisi II öğrencilerinin kişilik, öğrenci, sanatçı ve eğitimci kişiliği, kaygı, korku, fobi, stres, grup psikolojisi, birey psikolojisini bilmesi amaç edinir.			

Dersin Hedefleri	Çalgı Pedagojisi II dersi öğrencilere kişilik, öğrenci, sanatçı ve eğitimci kişiliği, kaygı, stres, korku, fobi, birey ve grup psikolojisi bilgilerini öğretir.		
Dersin Öğrenme Çıktıları ve Yeterlilikleri	Çalgı Pedagojisi II ile öğrenci bu yarıyıda psikoloji, fizyoloji, sosyoloji bilgilerinin çalgı eğitiminde önemini farkına varır.		
Dersin Temel ve Yardımcı Kaynakları	<p>Blaubert, Jens, Sputinal Hearing The Pschophysics Of Human Sound Localization, USA, Mitt Press</p> <p>D'Olivet, Fabre,(1997) The Secret Lore Of Music, USA,İner Traditions İnr.</p> <p>Mixter, Keith (1996) General Bibliography For Music Research, Michigan, Harmonic Park Press</p> <p>Uçan, Ali, (2001) Keman Eğitimi İçin Özgün Parçalar, Ankara,Yurt Renkleri Yayınevi</p> <p>Uçan, Ali (1997) Müzik Eğitimi: Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar, Anakara, Müzik Ansiklopedisi Yayınları</p> <p>Uçan, Ali, Günay, Edip, (1980) Çevreden Evrene Keman Eğitimi, Ankara, Yeni Dağarcık Yayınları</p> <p>Lavignac, Albert (1939) Musiki Terbiyesi, İstanbul, Kanaat Kitabevi</p>		
Dersin İşleniş Yöntemi			
Değerlendirme Ölçütleri		Varsa (x) Olarak İşaretleyiniz.	Genel Ortalamaya Yüzde (%) Katkı
	1. Ara Sınavı	x	40
	2. Ara Sınavı		
	3. Ara Sınavı		

	4. Ara Sınavı		
	5. Ara Sınavı		
	Sözlü Sınavı		
	Uygulama Sınavı (Laboratuar, Proje vb.)		
	Yarıyıl Sonu Sınavı	x	60
Yarıyıl Ders Planı			
Hafta	Konuları		
1	Çalgı Eğitiminde Rahatlık		
2	Çalgı Eğitiminde Motivasyon		
3	Çalgı Eğitiminde Hazır bulunuşluk		
4	Çalgı Eğitiminde Psikolojik Etkiler		
5	Çalgı Eğitiminde Fizyolojik Etkiler		
6	Çalgı Eğitiminde Biyolojik Etkiler		
7	ARA SINAV		
8	Çalgı Eğitiminde Bellek		
9	Çalgı Eğitiminde Frustrasyonlar		
10	Sahne korkusu, stresi		
11	Sahne Performansında Rahatlık-Motivasyon-Hazır bulunuşluk		
12	Çalgı Eğitiminde Grup-Toplu Çalışmalar		
13	Makale-Tez-Bilimsel Araştırma İncelemeleri		

14	Makale-Tez-Bilimsel Araştırma İncelemeleri
Dersin Bölüm Çıktıları İle İlişkisi	

Program Kazanımları		Dersin Katkısı		
		Hiç Yok	Kısmen	Tam Katkı
1	Mesleki anlamda geleneğin yanında çağdaş gelişmeler hakkında derinlemesine bilgiye sahip olma			x
2	Mesleki alanda bilimsel ve sanatsal faaliyetler ile iletişim kurabilme			x
3	Bir araştırma veya çalışma sonuçlarını bilimsel bir rapor haline getirebilme		x	
4	Bir araştırma veya çalışma sonuçlarını sanatsal bir sunum haline dönüştürebilme ve sunabilme		x	
5	Mesleki bilgi ve deneyimlerini ulusal ve uluslararası alanda sergileyebilme			x
6	Sanat ve müzik alanında bilimsel yöntem ve teknikleri bilme			x

7	Sanat ve müzik alanında bilimsel yöntem ve teknikleri tez, makale, sergi vb etkinliklerde sunabilme			x
8	Ulusal ve uluslar arası geleneği koruma, yaşatma ve bugünün yöntem ve teknikleri ile yorumlayabilme			x
9	Uzmanlaşmak istediği alanlarda bilimsel ve sanatsal faaliyetlerde bulunabilme			x
10	Uzmanlaşmak istediği alanlarda derinlemesine bilgi sahibi olabilme			x
11	Uzmanlaşmak istediği alanlarda problemleri çözebilme, saha araştırmaları yapabilme			x
12	Uzmanlık alanına yönelik edindiği bilgileri uygulayabilme			x

AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİK ANABİLİM DALI
DERS TANITIM FORMU

Dersin Kodu ve Adı: MSYP 618 ÇALGI PEDAGOJİSİ III				Bölüm / Anabilim Dalı: Müzik			
Yarıyıl	Teorik Saati	Uygulama Saati	Toplam Saati	Kredisi	ECTS	Öğretim Dili	Türü: Zorunlu/ Seçmeli
3	3	-	3	3	8	Türkçe	Seçmeli
Ön Koşul(lar)							
Öğretim Elemanı				Yrd. Doç. Dr. Uğur TÜRKMEN		Mail: uturkmen@aku.edu.tr Web:	
Ders Yardımcısı						Mail: Web:	
Gruplar / Sınıflar							
Dersin Amacı				Üçüncü yarıyıl da Çalgı Pedagojisi öğrencilerinin Çalgı Öğretim Yöntem ve Tekniklerinin detaylarını, Suziki, Lavignac öğretimsel metotlarını, Amatör, Profesyonel ve Mesleki çalgı eğitimini, çalgı eğitiminde farklı pedagojik metotları tanıyabilmesi ve öğretileri uygulayabilmesi amaç edinir.			

Dersin Hedefleri	Çalgı Pedagojisi III dersi öğrencilere Çalgı Öğretim yöntem ve tekniklerini, Suziki, Lavignac öğretimsel metotlarını, amatör, profesyonel ve mesleki çalgı eğitiminin detaylarını, farklı ve yeni pedagojik yaklaşımları öğretir.		
Dersin Öğrenme Çıktıları ve Yeterlilikleri	Çalgı Pedagojisi III dersi ile öğrenci bu yarıyıldan farklı çalgı öğretim yöntem ve tekniklerini farkına varır, bilir, karşılaştırabilir ve uygulayabilir.		
Dersin Temel ve Yardımcı Kaynakları	<p>Blaubert, Jens, Spatinal Hearing The Pschophysics Of Human Sound Localization, USA, Mitt Press</p> <p>D'Olivet, Fabre,(1997) The Secret Lore Of Music, USA, İner Traditions İnr.</p> <p>Mixter, Keith (1996) General Bibliography For Music Research, Michigan, Harmonic Park Press</p> <p>Uçan, Ali, (2001) Keman Eğitimi İçin Özgün Parçalar, Ankara, Yurt Renkleri Yayınevi</p> <p>Uçan, Ali (1997) Müzik Eğitimi: Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar, Anakara, Müzik Ansiklopedisi Yayınları</p> <p>Uçan, Ali, Günay, Edip, (1980) Çevreden Evrene Keman Eğitimi, Ankara, Yeni Dağarcık Yayınları</p> <p>Lavignac, Albert (1939) Musiki Terbiyesi, İstanbul, Kanaat Kitabevi</p>		
Dersin İşleniş Yöntemi			
Değerlendirme Ölçütleri		Varsa (x) Olarak İşaretleyiniz.	Genel Ortalamaya Yüzde (%) Katkı
	1. Ara Sınavı	x	40

	2. Ara Sınavı		
	3. Ara Sınavı		
	4. Ara Sınavı		
	5. Ara Sınavı		
	Sözlü Sınavı		
	Uygulama Sınavı (Laboratuar, Proje vb.)		
	Yarıyıl Sonu Sınavı	x	60

Yarıyıl Ders Planı

Hafta	Konuları
1	Çalgı Öğretim Yöntem ve Teknikleri
2	Suzuki-kodaly-dalcroze method ve teknikleri
3	Lavignac method ve tekniklerini bilme
4	Amatör Çalgı Eğitimi
5	Profesyonel Çalgı Eğitimi
6	Genel Çalgı Eğitimi
7	ARA SINAV
8	Türk Müziği Çalgı Eğitiminde Pedagojik Uygulamalar
9	Çalgı Eğitiminde Görsel ve İşitsel Araçlar
10	Çalgı Eğitiminde Müzikal Analiz (Dönem-Stil-Karakter-Yorum)

11	Çalgı Eğitimi Programlarının İncelenmesi
12	Eğitimsel Uygulamalar
13	Eğitimsel Uygulamalar
14	Tez-Makale-Bilimsel Araştırma İncelemeleri
Dersin Bölüm Çıktıları İle İlişkisi	

Program Kazanımları		Dersin Katkısı		
		Hiç Yok	Kısmen	Tam Katkı
1	Mesleki anlamda geleneğin yanında çağdaş gelişmeler hakkında derinlemesine bilgiye sahip olma			x
2	Mesleki alanda bilimsel ve sanatsal faaliyetler ile iletişim kurabilme			x
3	Bir araştırma veya çalışma sonuçlarını bilimsel bir rapor haline getirebilme		x	
4	Bir araştırma veya çalışma sonuçlarını sanatsal bir sunum haline dönüştürebilme ve sunabilme		x	
5	Mesleki bilgi ve deneyimlerini ulusal ve uluslararası alanda sergileyebilme			x

6	Sanat ve müzik alanında bilimsel yöntem ve teknikleri bilme			x
7	Sanat ve müzik alanında bilimsel yöntem ve teknikleri tez, makale, sergi vb etkinliklerde sunabilme			x
8	Ulusal ve uluslar arası geleneği koruma, yaşatma ve bugünün yöntem ve teknikleri ile yorumlayabilme			x
9	Uzmanlaşmak istediği alanlarda bilimsel ve sanatsal faaliyetlerde bulunabilme			x
10	Uzmanlaşmak istediği alanlarda derinlemesine bilgi sahibi olabilme			x
11	Uzmanlaşmak istediği alanlarda problemleri çözebilme, saha araştırmaları yapabilme			x
12	Uzmanlık alanına yönelik edindiği bilgileri uygulayabilme			x

EK – 2

LİSANSÜSTÜ PROGRAMLARDA KEMAN VE VİYOLA EĞİTİMİ VEREN ÖĞRETİM ELEMANLARININ ÇALGI PEDAGOJİSİ DERS İÇERİĞİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

AÇIKLAMA

Bu anket, lisansüstü programlarda keman ve viyola eğitimi veren öğretim elemanlarının çalgı pedagojisi ders içeriğine ilişkin görüşlerinin belirlenmesi için gerekli olan verileri elde etmek amacıyla hazırlanmıştır. Araştırma verileri “Ki Kare ve Korelasyon Analizi” yöntemleri kullanılarak işlenecektir. Anket ’ten elde edilecek veriler sadece bu araştırma için kullanılacaktır.

İlginiz ve yardımlarınız için teşekkür ederim.

Çağlar BAYKAL
Afyon Kocatepe Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Müzik Anasanat Dalı
Yüksek Lisans Öğrencisi

KİŞİSEL SORULAR

1. Çalıştığınız kurum;

.....
.....

2. Unvanınız;

( ) Profesör

( ) Doçent

( ) Yardımcı Doçent

( ) Dr. (Sy) Öğretim Görevlisi

3. Eğitimi Yürüttüğünüz Çalgı;

Keman ( )

Viyola ( )

ANKET SORULARI

YÖNERGE

Araştırma için hazırlanan ankette çoktan seçmeli ve açık uçlu sorular bulunmaktadır. Araştırmadaki çoktan seçmeli sorularda 5' li likert ölçeği kullanılmaktadır. 5' li likert ölçeği şu şekildedir;

- (5) Tamamen Yapılmalıdır
- (4) Büyük Ölçüde Yapılmalıdır
- (3) Orta Ölçüde Yapılmalıdır
- (2) Kısmen Yapılmalıdır
- (1) Yapılmamalıdır

Aşağıdaki çalgı pedagojisi ders içeriğine yönelik konular hangi ölçüde yapılmalıdır?

Maddeler	5	4	3	2	1
1. Çalgı pedagojisine yönelik yüksek lisans, sanatta yeterlilik ve doktora tezlerini inceleme					
2. Çalgı pedagojisine yönelik makale tarayıp inceleme					
3. Çalgı pedagojisine yönelik sempozyum, kongre vb. bilimsel toplantıları tarayarak konuya ilişkin bilgi ve belgeler toplama					
4. İnternet ortamında çalgı pedagojisine yönelik ilgili siteleri inceleme ve değerlendirme					
5. Güzel Sanatlar Ve Spor Lisesi, Keman ve Viyola Dersi öğretim programını inceleme ve değerlendirme					
6. Çalgı pedagojine yönelik yazılı, duyuşal ve görsel (cd-dvd vb.) arşiv oluşturma					
7. Çalgı pedagojisine yönelik kitapları inceleme ve değerlendirme					
8. Çalgı pedagojisine yönelik metotları inceleme					
9. Çalgının genel özelliklerini inceleme (çalgısının tarihçesi, yapısı, yapım ustaları, tanınmış virtüözleri, iyi bir çalgıda bulunması gereken özellikler vb.)					
10. Çalgı eğitimine başlangıç (ilke ve yöntemler)					

	5	4	3	2	1
11. Çalgı eğitiminde teknik çalışmalar (sağ ve sol el teknikleri)					
12. Çalgı eğitiminde gam, etüt ve eser çalışmaları					
13. Çalgı eğitiminde bireysel çalışma yöntemleri					
14. Çalgı eğitiminde eşlikli çalışmalar					
15. Birlikte çalma uygulamaları					
16. Okul türlerine göre çalgı eğitimi repertuarı belirleme					
17. Çalgısal müzikte eleştirel düşünme ve dinleme					
18. Çalgı eğitiminde öğretim yöntem ve stratejileri belirleme					
19. Okul türlerine göre çalgı öğretim programı hazırlama					
20. Amatör (özengen) ve profesyonel (mesleki) çalgı eğitiminin özellikleri					
21. Çalgı eğitiminde etüt ve eser form analizi					
22. Başka çalgılar için yazılmış etüt ve eserleri kendi çalgısına uyarlama					
23. Çalgısına yönelik başlangıç düzeyi bir metot çalışması yapma					
24. Çalgısına ilişkin etkili bir kaynakça hazırlama					
25. Çalgı eğitimi ve müzik tarihinin ilişkilendirilmesi					
26. Çalgı eğitimi ve eğitim psikolojisinin ilişkilendirilmesi					
27. Çalgı eğitimi ve sanat felsefesinin ilişkilendirilmesi					
28. Çalgı eğitimi ve estetiğin ilişkilendirilmesi					
29. Çalgı eğitimi ve sosyolojinin ilişkilendirilmesi					
30. Çalgı eğitimi ve teknolojinin ilişkilendirilmesi					
31. Çalgı eğitiminde ölçme ve değerlendirme					

32. Ders içeriğine ilişkin (diğer) önerileriniz nelerdir?

33. Çalgı pedagojisine yönelik önerebileceğiniz kitaplar nelerdir?

34. Çalgı pedagojisi dersinin lisansüstü programlarda yer alması konusundaki görüşleriniz nelerdir?